

Uchwała nr XXXVI/316/2023

Rady Powiatu w Ostródzie

z dnia 31 marca 2023 r.

w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Na podstawie art. 12 pkt 4 i 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. - o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1526 t.j.), art. 14 ust. 2, art. 18 ust. 1 w związku z art. 17 ust. 2 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), po uzyskaniu opinii Zarządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego i zapewnieniu udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentów uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Ostródzie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości.

UZASADNIENIE

Obowiązek opracowania powiatowego programu ochrony środowiska wynika z art. 17 ust. 1 i art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556, ze zm.).

Na podstawie art. 14 ust. 2 w/w ustawy program jest opracowywany zgodnie z polityką ochrony środowiska. Poprzedni „Program ochrony środowiska dla Powiatu w Ostródzkiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” został przyjęty uchwałą Nr III/24/2018 Rady Powiatu w Ostródzie z dnia 27 grudnia 2018 r.

Niniejszy dokument stanowi aktualizację obowiązującego dotychczas Programu Ochrony Środowiska dla powiatu ostródzkiego, a zatem stanowi realizację powyższych zapisów prawnych. Określono w nim obszary, kierunki interwencji, cele i zadania, których realizacja przyczyni się do sukcesywnej poprawy stanu środowiska oraz bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców powiatu. Działania ujęte w Programie mają również na celu ograniczenie negatywnego wpływu źródeł zanieczyszczeń na środowisko naturalne, ochronę i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 w/w ustawy projekt powiatowego programu ochrony środowiska podlega zaopiniowaniu przez organ wykonawczy województwa. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego pismem znak OŚ-PE.7010.14.2022 z dnia 10 stycznia 2023 r. wniósł uwagi do projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030, które zostały uwzględnione i wprowadzone do Programu.

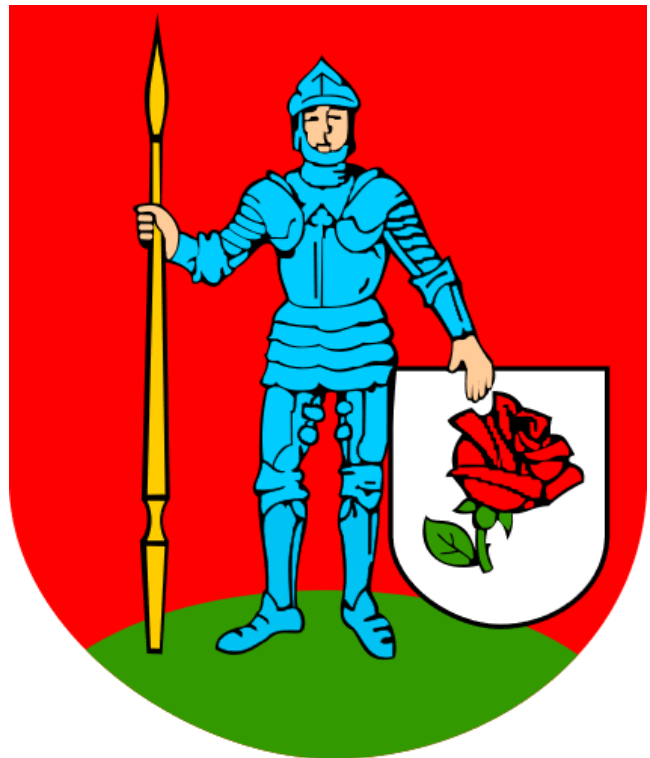
W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. - o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.), niniejszy projekt został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo znak: WSTE.411.67.2022 z dnia 20 stycznia 2022 r.) oraz Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (pismo znak: ZNS.9022.3.103.2022.Z z dnia 30 listopada 2022 r.). W dniach od 9 do 30 stycznia 2023 r. projekt poddano konsultacjom społecznym. W tym okresie nie wpłynęły żadne uwagi lub wnioski dotyczące projektu.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), powiatowy program ochrony środowiska uchwała rada powiatu.

Załącznik
do Uchwały nr XXXVI/316/2023
Rady Powiatu w Ostródzie
z dnia 31 marca 2023

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

WYKAZ SKRÓTÓW

B[a]P	benzo(a)piren
BAT	ang. Best Available Technologies – Definicja BAT została zawarta w ustawie Prawo ochrony środowiska (p.o.ś.), w art. 3, pkt. 10. Zgodnie z nią, najlepsza dostępna technika to „najbardziej efektywny i zaawansowany poziom rozwoju technologii i metod prowadzenia danej działalności, który wskazuje możliwe wykorzystanie poszczególnych technik jako podstawy przy ustalaniu dopuszczalnych wielkości emisji i innych warunków pozwolenia mających na celu zapobieganie powstawaniu, a jeżeli nie jest to możliwe, ograniczenie emisji i oddziaływania na środowisko jako całość, z tym że: a) technika - oznacza zarówno stosowaną technologię, jak i sposób, w jaki dana instalacja jest projektowana, wykonywana, eksploatowana oraz likwidowana, b) dostępne techniki - oznaczają techniki o takim stopniu rozwoju, który umożliwia ich praktyczne zastosowanie w danej dziedzinie przemysłu, z uwzględnieniem warunków ekonomicznych i technicznych oraz rachunku kosztów i korzyści, a które to techniki prowadzący daną działalność może uzyskać, c) najlepsza technika - oznacza najbardziej efektywną technikę w osiąganiu wysokiego ogólnego poziomu ochrony środowiska jako całości”
BDL	Bank danych lokalnych
GIOS	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IMGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
IUNG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy
JST	jednostka samorządu terytorialnego
JCW	jednolite części wód
JCWP	jednolita część wód powierzchniowych
JCWpd	jednolita część wód podziemnych
LAeqD	poziom równoważny hałasu dla pory dziennej (godz. 6:00 – 22:00)
LAeqN	poziom równoważny hałasu dla pory nocnej (godz. 22:00 – 6:00)
LN	długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00)
LDWN	długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz.18.00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

	(rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00)
Mpzp	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
OZE	odnawialne źródła energii
PEM	pole elektromagnetyczne
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PM10	pył zawieszony o granulacji do 10 µm
PM2,5	pył zawieszony o granulacji do 2,5 µm
POŚ	Program ochrony środowiska
PSP	Państwowa Straż Pożarna w Opolu
PSZOK	Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
SWOT	technika służąca do porządkowania i analizy informacji. Nazwa jest akronimem od angielskich słów określających cztery elementy składowe analizy (Strengths – silne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, okazje i Threats – zagrożenia)
UE	Unia Europejska
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

SPIS TREŚCI

1.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	6
1.1.	METODYKA OPRACOWANIA	6
1.2.	UWARUNKOWANIA PRAWNE	7
1.3.	SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	7
2.	CHARAKTERYSTYKA POWIATU	23
2.1.	KLIMAT	24
2.2.	DEMOGRAFIA	25
2.3.	DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	26
2.4.	INFRASTRUKTURA INŻYNIERYJNO – TECHNICZNA	28
2.4.1.	SIEĆ GAZOWA	28
2.4.2.	SIEĆ CIEPŁOWNICZA	29
2.5.	SIEĆ DROGOWA	29
3.	OCENA STANU ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTACH	29
3.1.	OCHRONA KILMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	29
3.1.1.	STAN WYJŚCIOWY	29
3.1.2.	ANALIZA SWOT	41
3.1.3.	ZAGROŻENIA	42
3.2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	43
3.2.1.	STAN WYJŚCIOWY	43
3.2.2.	ANALIZA SWOT	49
3.2.3.	ZAGROŻENIA	50
3.3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	51
3.3.1.	STAN WYJŚCIOWY	51
3.3.2.	ANALIZA SWOT	55
3.3.3.	ZAGROŻENIA	55
3.4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	56
3.4.1.	STAN WYJŚCIOWY	56
3.4.1.1.	WODY POWIERZCHNIOWE	56
3.4.1.2.	WODY PODZIEMNE	63
3.4.2.	ZAGROŻENIE POWODZIOWE	67
3.4.3.	ANALIZA SWOT	69
3.4.4.	ZAGROŻENIA	69
3.5.	GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	71
3.5.1.	STAN WYJŚCIOWY	71
3.5.2.	ANALIZA SWOT	76
3.5.3.	ZAGROŻENIA	76
3.6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	77
3.6.3.	SUROWCE MINERALNE	77
3.6.2.	ANALIZA SWOT	81
3.6.3.	ZAGROŻENIA	82
3.7.	GLEBY	82
3.7.3.	STAN WYJŚCIOWY	82
3.7.2.	ANALIZA SWOT	86
3.7.3.	ZAGROŻENIA	86
3.8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	87
3.8.3.	STAN WYJŚCIOWY	87
3.8.2.	ANALIZA SWOT	90
3.8.3.	ZAGROŻENIA	91
3.9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	92

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

3.9.3.	STAN WYJŚCIOWY	92
3.9.3.1.	OBSZARY CHRONIONE.....	93
3.9.3.2.	LASY	105
3.9.2.	ANALIZA SWOT	110
3.9.3.	ZAGROŻENIA.....	111
3.10.	WPŁYW ZMIAN KLIMATU I ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI.....	112
3.10.3.	WPŁYW ZMIAN KLIMATU.....	112
3.10.4.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	113
3.11.	DZIAŁANIA EDUKACYJNE.....	114
4.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE	114
4.1.	CELE KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA.....	114
4.2.	HARMONOGRAM RZECZOWO - FINANSOWY	124
5.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	136
6.	SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	139
6.1.	MONITORING I KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	139
6.2.	ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA	140
	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	142
	SPIS TABEL	146
	SPIS RYSUNKÓW	148
	SPIS WYKRESÓW	148

---

1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Celem sporządzenia Programu Ochrony Środowiska jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zgodnie z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym. POŚ powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem i być spójne ze wszystkimi dokumentami dotyczącymi zagadnień ochrony środowiska.

Niniejszy dokument zawiera analizę stanu środowiska naturalnego na terenie powiatu ostródzkiego, na podstawie której określono cele, kierunki i zadania wynikające z zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji. Wskazano również źródła finansowania zaproponowanych działań oraz określono system realizacji Programu.

1.1. METODYKA OPRACOWANIA

Metodyka opracowania Programu polegała na:

- zebraniu materiałów źródłowych niezbędnych do opracowania Programu, na podstawie których dokonano oceny stanu aktualnego Powiatu,
- określeniu celów i kierunków wynikających ze zdiagnozowanych problemów i zagrożeń,
- sformułowaniu zadań oraz wskazaniu jednostek odpowiedzialnych za ich realizację z podziałem na zadania własne oraz zadania monitorowane,
- wskazaniu wskaźników monitorowania realizacji Programu,
- wskazaniu możliwych źródeł finansowania,
- opracowaniu systemu realizacji Programu.

Źródłem informacji do Programu były dane pochodzące z dokumentów udostępnianych przez wyspecjalizowane jednostki zajmujące się ochroną środowiska, np. GIOŚ, WIOŚ, RDOŚ, GDOŚ, dane statystyczne opracowywane przez GUS, dane pozyskane ze Starostwa Powiatowego w Ostródzie oraz dane udostępnione w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Do opisu stanu środowiska wykorzystano najaktualniejsze dostępne dane, w głównej mierze określające stan na rok 2021.

Niniejszy dokument został opracowany w oparciu o „Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” sporządzone przez Ministerstwo Środowiska.

Do opracowania dokumentu wykorzystano model D-P-S-I-R, czyli model „siły naprawcze – presja – stan – wpływ – reakcja”. Polega on na opisanu poszczególnych elementów oraz przedstawieniu jakie są przyczyny obecnego stanu środowiska, a także jak środowisko wpływa m.in. na życie społeczne i gospodarcze.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, projekt dokumentu poddany zostaje procedurom konsultacji społecznych, opiniowania oraz uzgadniania.

1.2. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Opracowany dokument zgodny jest z obowiązującymi przepisami prawnymi w zakresie ochrony środowiska. Podstawę prawną sporządzenia niniejszego opracowania stanowią m.in. wymienione poniżej ustawy oraz akty wykonawcze tych ustaw:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2556, ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1029, ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2022 poz. 916, ze zm.),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. 2022 poz. 672, ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2409, ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2625, ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U. 2020 poz. 2028, ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1072, ze zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. 2022 poz. 699, ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2519, ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 503, ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz.U. 2020 poz. 2187, ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t.j. Dz.U. 2023 poz. 160, ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1070, ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t.j. Dz.U. 2023 poz. 122, ze zm.),
- Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1083).

1.3. SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

W poniższej tabeli wykazano spójność niniejszego dokumentu z opracowaniami na szczeblu krajowym, wojewódzkim i regionalnym.

Cele wskazane w dokumentach strategicznych
<i>Polityka Ekologiczna Państwa 2030</i>
<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I)</p> <p><i>Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki (I.1)</i></p> <ol style="list-style-type: none">
1. Utworzenie i rozwój jednolitej struktury zarządzania gospodarką wodną w układzie zlewniowym, odpowiedzialnej za wszystkie działania związane z wodą, w tym przede wszystkim w zakresie ochrony przed powodzią i suszą
2. Utworzenie mechanizmów prawno-finansowych sprzyjających racjonalnemu wykorzystaniu zasobów wodnych i wdrażaniu wodoszczędnych technologii
3. Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków na podstawie zaktualizowanego Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (AKPOŚK)
4. Kontynuowanie budowy i modernizacji oczyszczalni ścieków na podstawie zaktualizowanego Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych
5. Wdrażanie aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i aktualizacji programu wodnośrodowiskowego kraju oraz realizacja prac na potrzeby kolejnej aktualizacji tych dokumentów w roku 2021
6. Wdrażanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju oraz realizacja prac na potrzeby kolejnej (III) aktualizacji tych dokumentów w roku 2027
7. Proekologiczne zarządzanie lokalnymi zasobami wodnymi, obejmujące także kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody
8. Działania informacyjno-edukacyjne w zakresie upowszechniania przyjaznych środowisku sposobów przechowywania i stosowania nawozów, w tym realizacja działań mających na celu racjonalną gospodarkę nawozową
9. (nie dotyczy)
10. Opracowanie mapy dyspozycyjnych zasobów wodnych do wykorzystania przez ludność, przemysł, rolnictwo i inne gałęzie gospodarki oraz zasad ich aktualizacji w oparciu o bilanse zasobów wód powierzchniowych oraz wód podziemnych
11. Zapewnienie ochrony społeczeństwa i gospodarki przed nieuzasadnionym wzrostem cen wody

Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (1.2)

12. Nadanie rangi priorytetu działaniom NFOŚiGW oraz WFOŚiGW, wspierającym przedsięwzięcia służące poprawie jakości powietrza
13. Stworzenie ram prawnych wprowadzających wymagania jakościowe dla paliw stałych ze względu na rodzaj i wielkość instalacji spalania paliw, z wyróżnieniem instalacji stosowanych w sektorze bytowo-komunalnym, jak również wymagań technicznych dla małych kotłów na paliwa stałe (SOR)
14. Dynamizacja przedsięwzięć na rzecz likwidacji niskiej emisji z systemów grzewczych
15. Wzmocnienie kontroli zgodności zainstalowanego systemu ogrzewania z projektem budowlanym
15. Zapewnienie na gruncie prawa budowlanego kontroli stosowania przepisów ustawy- Prawo energetyczne w zakresie obowiązku przyłączania instalacji grzewczych w nowych budynkach do sieci ciepłowniczych
16. Wsparcie merytoryczne samorządów gminnych, w tym opracowanie wytycznych w zakresie przygotowywania Programów Ograniczania Niskiej Emisji (PONE), obejmujących wielokryterialność programowanych działań oraz inwentaryzację źródeł emisji
17. Rozwój i wsparcie finansowe Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie pomiarów jakości powietrza
18. Dostosowywanie ram prawnych w celu dalszego ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym zjawiska niskiej emisji
19. Wsparcie samorządów w zakresie zarządzania wielokryterialnymi emisjami obszarowymi (systemy grzewcze) i liniowymi (transport) oraz lokalizacją inwestycji z punktowymi emitorami
20. Dalsze ograniczenie emisji z transportu drogowego
21. Opracowanie polityki odorowej
22. Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza

Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb (1.3)

23. Realizacja programu identyfikacji gleb zanieczyszczonych
24. Wsparcie remediacji zidentyfikowanych gleb zanieczyszczonych
25. Ochrona produktywności gruntów rolnych

26. Ochrona przed osuwiskami

Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej (I.4)

27. Określenie racjonalnych akustycznych standardów jakości środowiska

28. Rozwój i wsparcie finansowe Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie hałasu w środowisku

29. Powołanie zespołu ekspertów prowadzącego stały monitoring wyników podstawowych badań naukowych nad skutkami oddziaływań pól elektromagnetycznych oraz opracowującego okresowe raporty dotyczące tego zagadnienia

30. Poprawa przejrzystości procedur administracyjnych dotyczących lokalizacji i eksploatacji instalacji emitujących pola elektromagnetyczne oraz infradźwięki

31. Zapewnienie odpowiednich poziomów ochrony przed skutkami oddziaływań pól elektromagnetycznych na podstawie stałego przeglądu wyników badań naukowych

32. Zapewnienie danych dotyczących poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku

33. Doskonalenie kadr w dziedzinie ochrony środowiska przed hałasem i oddziaływaniem pól elektromagnetycznych

34. Zapewnienie dostępu do danych dotyczących pól elektromagnetycznych

35. Zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej

Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II)

Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu (II.1)

36. Obiektywna ocena i weryfikacja powierzchni chronionych i ich zasobów w celu podniesienia skuteczności ochrony przestrzeni szczególnie cennej ze względów przyrodniczych i krajobrazowych

37. Mapowanie i wycena wartości usług ekosystemowych

38. Dostosowanie norm systemu planowania i zagospodarowania przestrzeni oraz wprowadzenie zmian w zarządzaniu obszarami poddanymi ochronie w celu zmniejszenia naturalnej konfliktogenności ochrony wartości wysoko cenionych

39. Wskazanie i ochrona najcenniejszych – priorytetowych – krajobrazów Polski

40. Wdrożenie Europejskiej Konwencji Krajobrazowej

41. Ochrona różnorodności biologicznej

Kierunek interwencji: Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (II.2)

42. Utrzymanie, a w miarę dostępności gruntów do zalesienia, zwiększenie ogólnej lesistości kraju oraz zwartości kompleksów leśnych i powierzchni zalesianych

43. Utrzymanie i w miarę możliwości racjonalne zwiększanie dostępności biomasy leśnej (w tym drewna energetycznego) na potrzeby zaspokojenia lokalnych potrzeb samowystarczalności energetycznej

44. Włączenie leśnictwa do dalszych działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej

45. Ochrona produktywności gruntów leśnych

46. Zapewnienie informacji o stanie zdrowotnym lasów

Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (II.3)

47. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami

48. Rozwijanie recyklingu odpadów

49. Dążenie do maksymalizacji wykorzystywania odpadów jako surowców

Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa (II.4)

50. Delimitacja złóż strategicznych dla gospodarki oraz długoterminowe zapewnienie ich ochrony, racjonalnego użytkowania i dostępu do nich

51. Wsparcie innowacyjności w eksploatacji, przeróbce i wykorzystaniu surowców z wtórnego obiegu, z zasobu tworzonych przez odpady użytkowe i produkcyjne oraz antropogeniczne złoża wtórne

Kierunek interwencji: Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (II.5)

52. Promocja i wsparcie ekoinnowacji i ekoinnowacyjnych przedsiębiorstw

53. Wsparcie przedsiębiorstw w procesie dostosowania instalacji do konkluzji BAT

Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III)

Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu (III.1)

54.Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do powietrza

55.Opracowanie polityki redukcji emisji gazów cieplarnianych z sektorów nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji (non-ETS)

56. Modyfikacja zrównoważonej gospodarki leśnej w celu zwiększenia możliwości pochłaniania przez lasy dwutlenku węgla (SOR)

57. Opracowanie podstaw metodologicznych do zarządzania pochłanianiem CO₂ w leśnictwie w ramach realizacji polityki klimatycznej (SOR)

Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III.2)

58.Wdrożenie planów zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) dla obszarów dorzeczy, przeprowadzenie ich przeglądu i aktualizacji (SOR)

59.Wdrożenie aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) oraz realizacja prac na potrzeby kolejnej (II) aktualizacji w 2027 r.

60.Opracowanie i wdrożenie planu przeciwdziałania skutkom suszy (SOR) oraz opracowanie jego aktualizacji

61.Opracowanie i wdrożenie Programu Rozwoju Retencji

62.Rozwój infrastruktury przeciwpowodziowej w oparciu o inwestycje o wysokim stopniu skuteczności i racjonalności ekonomicznej oraz odpowiednie planowanie przestrzenne, w tym budowa wielofunkcyjnych, spójnych funkcjonalnie, zbiorników małej i – w szczególnych przypadkach – dużej retencji (SOR)

63.(nie dotyczy)

64.Zrównoważone oraz odporne na zmiany klimatu zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych poprzez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zieleni (SOR)

65.Rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej obszarów zurbanizowanych w celu zachowania łączności przestrzennej wewnątrz tych obszarów i z terenami otwartymi oraz wspomagania procesów adaptacji do zmian klimatu (SOR)

66.Ograniczenie zajmowania gruntów oraz zasklepienia gleby

67.Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska

Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV)

Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji (IV.1)

68. Prowadzenie kompleksowej edukacji ekologicznej

69. Promocja zielonych zamówień publicznych

70. Zapewnienie wiarygodnej i aktualnej informacji o środowisku i jego stanie

Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V)

Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania (V.1)

71. Wzmocnienie istniejących organów kontroli państwa w obszarze środowiska, zwiększenie ich efektywności w zakresie egzekwowania prawa, w tym zwalczania szarej strefy

72. Zapewnienie finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska ze środków krajowych i zagranicznych po roku 2020

73. Zwiększenie skuteczności i odpowiedzialności systemu ocen oddziaływania na środowisko

74. Wspieranie systemowego zarządzania ochroną środowiska

75. Wzmocnienie zaplecza ekspercko-analitycznego w dziedzinie środowiska i gospodarki wodnej

Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

Cel główny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska;
- Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich;
- Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu;
- Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska; kierunki interwencji:

- modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
- modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
- realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
- wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
- stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
- zwiększenie poziomu ochrony środowiska.

Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych; kierunki interwencji:

- rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,
- stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,
- zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
- wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast.

Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski; kierunek interwencji:

- udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

Cel szczegółowy II Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska

Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska

Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom

Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej

a) Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną

b) Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15

2. Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii

a) Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

b) Cel główny – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego

3. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła

a) Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii

4. Kierunek – dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej

a) Cel główny – przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych

5. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw

a) Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych

b) Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji

c) Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na

- cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną
- d) Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa
- e) Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach
6. Kierunek – rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii
- a) Cel główny – zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen
7. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko
- a) Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego
- b) Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych
- c) Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych
- d) Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce
- e) Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

1. Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
Kierunek interwencji – Stymulowanie popytu na innowacje przez sektor publiczny
2. Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
Kierunek interwencji – Wsparcie dla podwyższania atrakcyjności inwestycyjnej Śląska oraz promocji zmian strukturalnych
Kierunek interwencji – Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta
Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich
Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Transport

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Kierunek interwencji – Budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce
Kierunek interwencji – Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności
Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia
Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju
Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej
Kierunek interwencji – Rozwój techniki
Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko
Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód
Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania
Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego
Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją
Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi
Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami
Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych
<i>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku</i>
Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności
Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko
<i>Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022</i>
Cel 3. Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego
Priorytet 3.1. Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej
Kierunek interwencji 3.1.3. Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,

<p>Cel 4. Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa</p> <p>Priorytet 4.1. Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego</p> <p>Kierunek interwencji 4.1.1. Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną,</p> <p>Kierunek interwencji 4.1.2. Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa,</p> <p>Kierunek interwencji 4.1.3. Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa,</p> <p>Kierunek interwencji 4.1.4. Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa,</p>
<p><i>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</i></p>
<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p> <p>Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych</p> <p>Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p> <p>Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p> <p>Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach</p>
<p><i>Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)</i></p>
<p>Celem głównym Krajowego Programu Ochrony Powietrza jest poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie ochrona ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Celami szczegółowymi Krajowego Programu Ochrony Powietrza są:</p> <ul style="list-style-type: none">
osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia,
osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań

wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.

Kierunki działań:

- podniesienie rangi zagadnienia poprawy jakości powietrza poprzez skonsolidowanie działań na szczeblu krajowym oraz powołanie Partnerstwa na rzecz poprawy jakości powietrza,
- stworzenie ram prawnych sprzyjających realizacji efektywnych działań mających na celu poprawę jakości powietrza
- włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie świadomości społecznej oraz tworzenie trwałych platform dialogu z organizacjami społecznymi
- Rozwój i rozpowszechnienie technologii sprzyjających poprawie jakości powietrza
- Rozwój mechanizmów kontrolowania źródeł niskiej emisji sprzyjających poprawie jakości powietrza
- Upowszechnienie mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza

Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 (KPGO)

Przedstawione w Kpgo 2022 cele i zadania dotyczą lat 2016–2022 oraz perspektywnie okresu do 2030 r.

W dokumencie wskazano kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawania odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami dla:

- odpadów komunalnych, w tym odpadów żywności i innych odpadów ulegających biodegradacji
- odpadów powstających z produktów
- odpadów niebezpiecznych
- odpadów pozostałych

Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów

W dokumencie wskazano 14 działań, które przyczynić się będą do zapobiegania powstawaniu odpadów:

- Opracowanie i wdrożenie bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), umożliwiającej monitoring wdrażania ZPO
- Ogólnokrajowa platforma informacyjna nt. ZPO jako baza danych, opracowań i zaleceń dotyczących wdrażania ZPO dla potrzeb samorządów, instytucji i przedsiębiorców
- Rozwój współpracy na rzecz ZPO pomiędzy interesariuszami: MŚ, organizacje zrzeszające przemysł, konsumentów, samorządy regionalne i lokalne
- Realizacja projektów badawczych i demonstracyjnych w dziedzinie technologii ZPO oraz upowszechnianie wyników badań
- Uwzględnienie w priorytetach NFOŚiGW/WFOŚiGW w perspektywie 2014-2020 możliwości wsparcia dla MŚP na: działania dotyczące zmiany technologii na technologie małoodpadowe, innowacyjne (analogiczne jak do programów efektywności energetycznej); tworzenie nowych form działalności związanej z zapobieganiem powstawaniu odpadów
- Promocja ekoprojektowania
- Promowanie przeglądów ekologicznych procesów produkcyjnych, mających na celu inwentaryzację i zbilansowanie przepływu surowców, produktów, usług i odpadów oraz określenie zależności przyczynowo-skutkowych warunkujących wytwarzanie odpadów
- Kampanie promujące sens hierarchii postępowania z odpadami (w tym: mniej konsumpcyjny styl życia)
- Inicjowanie i promowanie poprzez samorządy regionalne inicjatyw, konkursów dla „małoodpadowych” gmin, miast w stałych cyklicznych programach wieloletnich
- Lokalna platforma internetowa na rzecz ZPO
- Stworzenie sieci współpracujących instytucji na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym m.in. odpadów żywności
- Gromadzenie i udostępnianie materiałów edukacyjnych nt. ZPO dla szkół i uczelni
- Wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego zgodnych z normą ISO 14001, Responsible Care oraz EMAS w przedsiębiorstwach i instytucjach publicznych
- Promowanie i wspieranie budowy sieci napraw i ponownego użycia

Program ochrony powietrza dla województwa wamińsko - mazurskiego

Założenia programu zostały opisane w podrozdziale 3.1.2.

2. CHARAKTERYSTYKA POWIATU

Powiat ostródzki leży w zachodniej części województwa warmińsko -mazurskiego. Został utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Stolicą powiatu jest miasto Ostróda, leżące nad Jeziorem Drwęckim. Siedziba Powiatu Ostróda mieści się w Starostwie Powiatowym przy ul. Jana III Sobieskiego.

W skład powiatu wchodzi 9 gmin, w tym jedna gmina miejska – Ostróda, trzy gminy miejsko wiejskie – Morąg, Miłakowo, Miłomłyn i pięć gmin wiejskich. Powiat ostródzki obejmuje 176 629 ha powierzchni i pod względem obszaru zajmuje 22 miejsce w Polsce. Od północy powiat sąsiaduje z powiatem elbląskim i lidzbarskim, od wschodu – z olsztyńskim, od południa – z działdowskim i nidzickim, a od zachodu – ze sztumskim i iławskim. Poniższe zestawienie przedstawia główne dane dotyczące powiatu.

Mapa powiatu ostródzkiego została przedstawiona na poniższym rysunku.

Rysunek 1. Granice administracyjne powiatu ostródzkiego.

Źródło: Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Ostródzkiego.

W poniższej tabeli przedstawiono ogólne dane dotyczące jednostek administracyjnych z terenu powiatu ostródzkiego. Największą powierzchnie powiatu zajmuje gmina Ostróda.

Tabela 1. Jednostki administracyjne powiatu ostródzkiego.

Jednostka terytorialna		Powierzchnia [km ²]	Liczba sołectw	Liczba miejscowości
Miasto	Ostróda	14	-	-
Gmina Miejsko - Wiejska	Miłakowo	158	20	36
	Miłomłyn	161	13	30
	Morąg	311	29	47
Gminy wiejskie	Małdyty	189	21	46
	Łukta	186	18	37
	Grunwald	180	21	37
	Dąbrówno	166	18	28
	Ostróda	401	39	79
Razem		1766	179	340

Źródło: Bank danych lokalnych, GUS (stan na 31.12.2021r.).

2.1. KLIMAT

Ukształtowanie powierzchni oraz położenie geograficzne do główne czynniki kształtujące klimat. Warunki klimatyczne powiatu ostródzkiego są zbliżone do parametrów województwa warmińsko - mazurskiego. Można je określić jako mało korzystne i bardzo zróżnicowane.

Powiat ostródzki położony jest na obszarze będącym pod wpływem wilgotnych mas powietrza pochodzących z nad Oceanu Atlantyckiego jak i suchych mas z głębi kontynentu euroazjatyckiego.

Latem dominują masy powietrza polarno - morskiego napływające z zachodu i północnego zachodu, zimą natomiast przeważają masy powietrza polarno -kontynentalnego pochodzące ze wschodu.

Okresowo; jesienią, zimą i wiosną, pojawiają się masy powietrza arktyczno - morskiego, zaś latem i zimą mamy do czynienia z masami powietrza zwrotnikowo - morskiego i zwrotnikowo - kontynentalnego.

Ta różnorodność mas powietrza i ich ścieranie się powoduje dużą zmienność warunków pogodowych.

Wielkość opadów jest związana z rzeźbą terenu i jego ekspozycją. Średnia roczna suma opadów wynosi 584 mm. Na terenach położonych wyżej odnotowujemy wyższy poziom opadów, natomiast na niższych terenach jest wyraźnie mniej opadów. Miesiącem o najwyższej średniej opadów jest lipiec, w którym notuje się 90 mm Najmniej opadów notujemy w marcu - 29 mm. Średnia roczna wilgotność powietrza wynosi 85%. Pokrywa śnieżna zalega średnio przez 81 dni. Pierwszy śnieg pojawia się ok. 17 grudnia i leży do 7 marca.

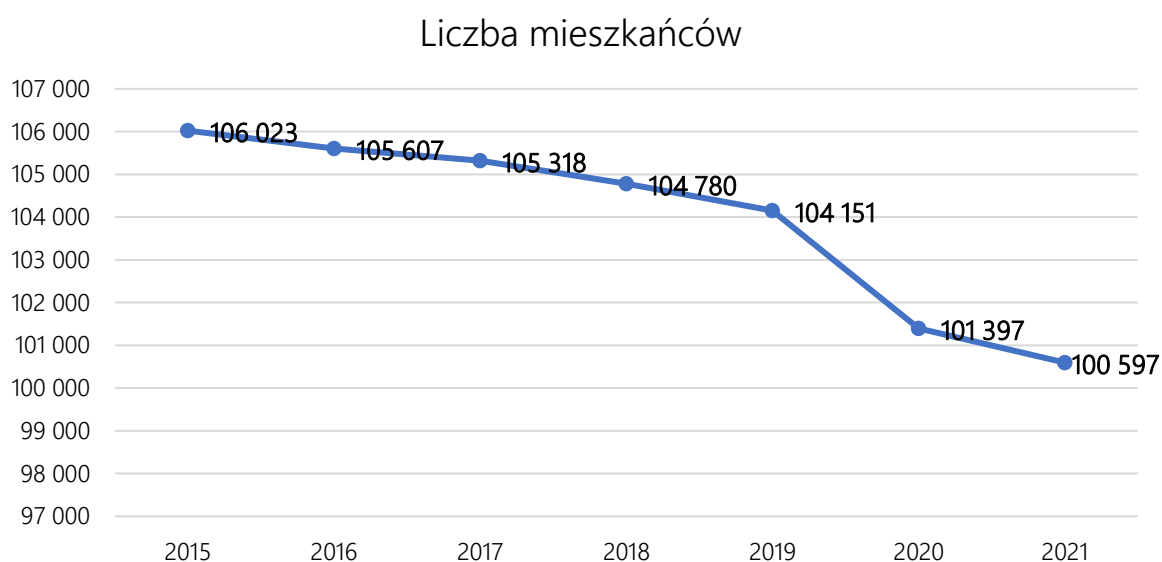
Wiatry, to niekorzystny czynnik klimatotwórczy. Największe nasilenie ich występuje w okresie zimowym od stycznia do kwietnia i jesiennym listopad - grudzień. Średnia ich siła waha się od 3,5 do 3,8m/s.

Najmniejsze prędkości wiatru obserwuje się na terenie powiatu ostródzkiego latem, w sierpniu (średnio 3 m/s). Średnia liczba dni wietrznych o prędkości 10 m/s i więcej wynosi 3,1. Przeważają wiatry z kierunku południowo - zachodniego.

Średnioroczna temperatura wynosi 6,9°C, najzimniejszym miesiącem jest styczeń ze średnią temperaturą – 4°C, a najcieplejszym lipiec 18°C. Okres wegetacyjny w powiecie ostródzkim trwa 208 dni (200 - 210 przy temperaturze > 5°C).

2.2.DEMOGRAFIA

Liczba mieszkańców powiatu ostródzkiego w ostatnich latach wykazuje tendencję spadkową. W roku 2021 liczba mieszkańców powiatu wynosiła 100 597 osób, dla porównania w roku 2015 liczba mieszkańców powiatu stanowiła wartość 106 023.

Wykres 1. Liczba ludności powiatu ostródzkiego w latach 2015-2021.
Źródło: Bank danych lokalnych, GUS.

Poniższa tabela przedstawia dane demograficzne poszczególnych jednostek terytorialnych, wchodzących w skład powiatu ostródzkiego.

Tabela 2. Dane demograficzne gmin powiatu ostródzkiego.

Jednostka terytorialna		Liczba ludności (ogółem)	Gęstość zaludnienia [l. osób /km ²]
Gmina Miejska	Ostróda	31 862	2 252
Gminy Miejsko - Wiejskie	Miłakowo	5 084	32
	Miłomłyn	4 819	30
	Morąg	23 453	75
Gminy Wiejskie	Małdyty	5 825	31

Jednostka terytorialna	Liczba ludności (ogółem)	Gęstość zaludnienia [l. osób /km ²]
Łukta	4 432	24
Grunwald	5 160	29
Dąbrówno	3 969	24
Ostróda	15 993	40

Źródło: Bank danych lokalnych, GUS (stan na 31.12.2021 r.)

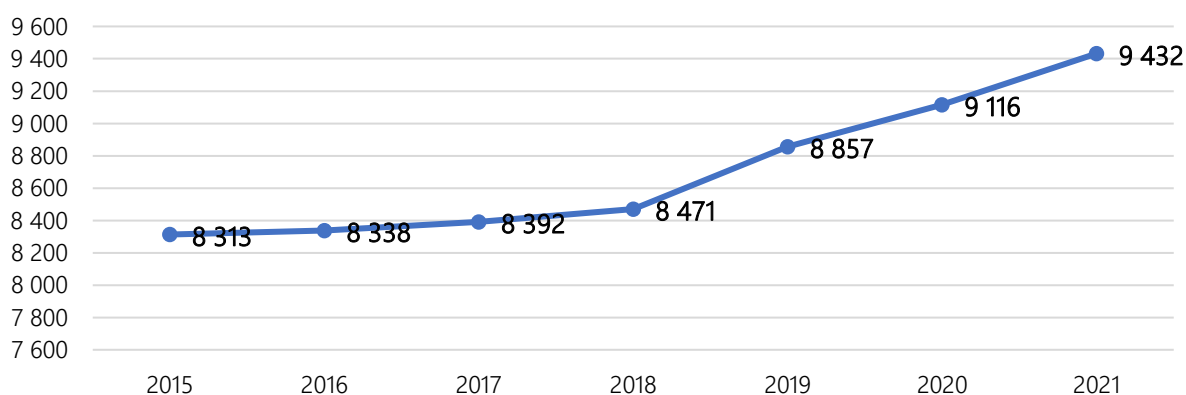
Gdy chodzi o liczbę mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu, to największą liczbę mieszkańców mają kolejno Miasto Ostróda, Gmina Morąg, Gmina Ostróda, Gmina Małdyty, Gmina Grunwald, Gmina Miłakowo, Gmina Miłomłyn Gmina Łukta i Gmina Dąbrówno.

Można założyć, iż w perspektywie czasowej niniejszego dokumentu liczba ludności w powiecie może się zmniejszać. Bardziej odczuwalne zjawiska pojawią się w prognozie długookresowej +30 lat, kiedy to zmiany demograficzne dadzą o sobie znać, przede wszystkim w postaci zmiany struktury wiekowej społeczności powiatu, a co za tym idzie zmian jej potrzeb i oczekiwań, w tym potrzeb w zakresie usług publicznych świadczonych przez samorząd i jego jednostki.

2.3. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Liczba podmiotów gospodarczych na terenie powiatu ostródzkiego z roku na rok wzrasta, co przedstawia poniższy wykres. Zdecydowana większość podmiotów stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Gminami o największym stopniu nasycenia podmiotami gospodarczymi są Miasto Ostróda oraz gmina Morąg.

Liczba podmiotów gospodarczych na terenie powiatu ostródzkiego

Wykres 2. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie powiatu ostródzkiego w latach 2015-2021.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL (dane na 31.12.2021 r.)

W roku 2021 na terenie powiatu ostródzkiego zarejestrowanych było 9 432 podmiotów gospodarczych. Szczegółowy podział wg PKD 2007 został przedstawiony w poniższej tabeli. Największy udział na terenie powiatu stanowią podmioty z sekcji G – 17,6 % wszystkich podmiotów.

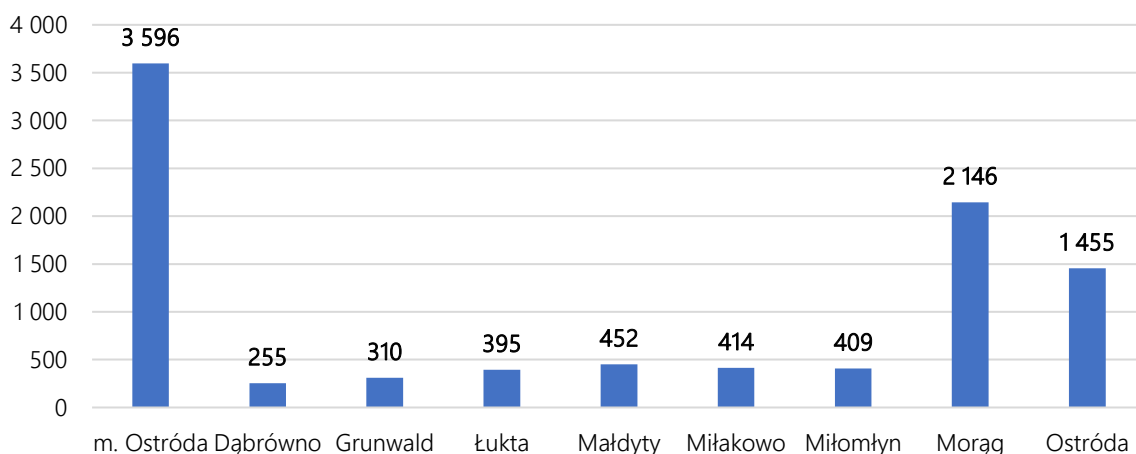
Tabela 3. Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności na terenie powiatu ostródzkiego.

Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności	2021
OGÓŁEM	9 432
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	376
B. Górnictwo i wydobywanie	19
C. Przetwórstwo przemysłowe	947
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	19
E. Dostawa wody; gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	33
F. Budownictwo	1 511
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1 657
H. Transport i gospodarka magazynowa	476
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	254
J. Informacja i komunikacja	146
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	216
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	942
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	616
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	262
O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	88
P. Edukacja	323
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	530
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	178
S. Pozostała działalność usługowa w tym sekcja T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	818

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL (dane na 31.12.2021 r.)

Największa liczba podmiotów gospodarczych zlokalizowana jest na terenie miasta Ostróda oraz gminy Morąg. Podmioty gospodarcze z terenu miasta Ostródy stanowią 38 % wszystkich podmiotów.

Liczba podmiotów w gminach powiatu ostródzkiego

Wykres 3. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych gminach powiatu ostródzkiego.
Źródło: Bank danych lokalnych, GUS (stan na 31.12.2021 r.)

2.4. INFRASTRUKTURA INŻYNIERYJNO – TECHNICZNA

2.4.1. SIEĆ GAZOWA

Systemem dystrybucyjnym gazu na terenie powiat ostródzkiego zajmuje się Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Olsztynie.

Sieć gazowa na terenie powiatu ostródzkiego ma łączną długość 258 065 km i podłączonych jest do niej 3 837 budynków mieszkalnych i niemieszkalnych.

Analizę sieci gazowej na terenie powiatu ostródzkiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu ostródzkiego (stan na 31.12.2021 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1	Długość czynnej sieci rozdzielczej	m	258 065
2	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	3 837
3	Odbiorcy gazu	gosp. dom.	13 403
4	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	5 241
5	Zużycie gazu	MWh	83 102,4
6	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	MWh	72 346,0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Istniejąca na terenie powiatu sieć gazowa średniego i niskiego ciśnienia umożliwia przyłączenie podmiotów w przypadku osiągnięcia odpowiednich wskaźników opłacalności ekonomicznej inwestycji na warunkach technicznych ustalonych przez operatora sieci.

2.4.2. SIEĆ CIEPŁOWNICZA

Sieć ciepłownicza na terenie powiatu występuje na terenie miast: Ostróda, Morąg i Miłakowo.

W zakresie dostarczania ciepła sieciowego Miasto Ostróda obsługiwane jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Ostródzie (MPEC).

W zakresie dostarczania ciepła sieciowego na terenie Miasto Morąg obsługiwane jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o., ul. Przemysłowa 20, 14-300 Morąg.

W zdecydowanej większości zaopatrzenie gospodarstw domowych zlokalizowanych na terenach powiatu ostródzkiego odbywa się z indywidualnych źródeł. Dominują domowe kotłownie c.o. na paliwo stałe: węgiel lub drewno, albo mieszane oraz gazowe.

2.5. SIEĆ DROGOWA

Dostępność komunikacyjna stanowi jeden z podstawowych warunków skutecznego rozwoju społeczno – gospodarczego powiatu.

Przez teren powiatu ostródzkiego przebiegają: droga krajowa nr 7 na odcinku Miłomłyn – Marzewo posiada status drogi ekspresowej S7, droga krajowa nr 15 oraz droga krajowa nr 16. Łącznie długość dróg krajowych na terenie powiatu wynosi 96,66 km. Przez teren powiatu przebiega osiem dróg wojewódzkich o łącznej długości 168,8 km. Drogi powiatowe i gminne na terenie powiatu stanowią uzupełnienie sieci dróg wojewódzkich i krajowych.

---

3. OCENA STANU ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTACH

3.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

3.1.1. STAN WYJŚCIOWY

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556, ze zm.), Państwowy Monitoring Środowiska stanowi systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza.

W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa warmińsko - mazurskiego wyznaczono 3 strefy:

- miasto Olsztyn,

- miasto Elbląg,
- Strefa warmińsko - mazurska, do której należy powiat ostródzki.

Wyniki klasyfikacji jakości powietrza wynikające z *Oceny rocznej jakości powietrza w Województwie Warmińsko Mazurskim. Raport wojewódzki za 2021 rok* z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzkiego dla strefy warmińsko - mazurskiej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Wynikowe klasy dla strefy warmińsko – mazurskiej w województwie warmińsko - mazurskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2021 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
1	miasto Olsztyn	PL2801	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A1 ³
2	miasto Elbląg	PL2802	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A1 ³
3	strefa warmińsko -mazurska	PL2803	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A1 ³

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2.

³⁾ Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefy uzyskały klasę A.

Źródło: Ocena rocznej jakości powietrza w Województwie Warmińsko Mazurskim. Raport wojewódzki za 2021 rok.

Wynik oceny strefy warmińsko – mazurskiej za rok 2021, w której położony jest powiat ostródzki wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki,
- dwutlenku azotu,
- ołowiu,
- benzenu,
- tlenku węgla,
- arsenu,
- kadmu,
- niklu,
- pyłu PM2.5,
- pyłu PM10,
- ozonu.

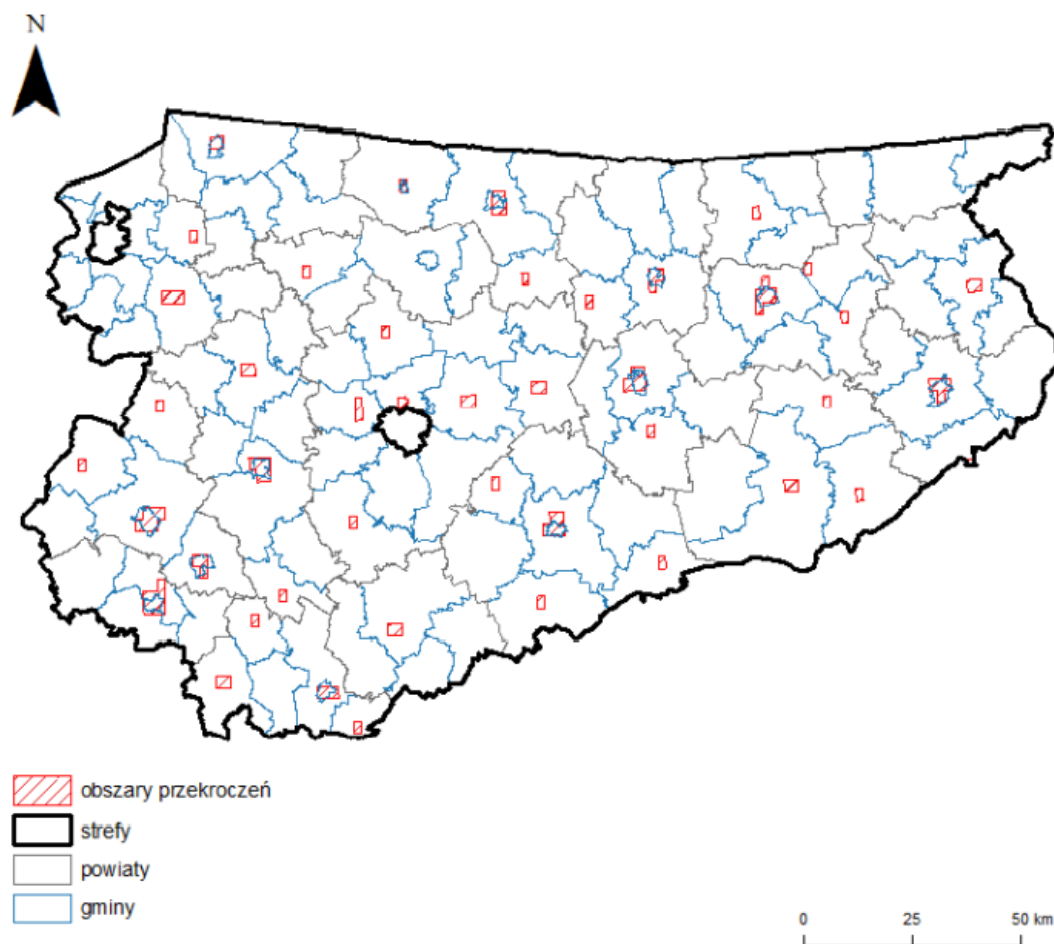
Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko - mazurskim, dla strefy warmińsko – mazurskiej wskazała, iż przekroczone zostały dopuszczalne poziomy dla:

- benzo(a)pirenu.

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy warmińsko - mazurskiej ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone.

Poniżej przedstawiono obszary przekroczeń benzo(a)pirenu na terenie województwa warmińsko - mazurskiego w roku 2021.

Rysunek 2. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie warmińsko-mazurskim w 2021 roku.

Źródło: Ocena rocznej jakości powietrza w Województwie Warmińsko Mazurskim. Raport wojewódzki za 2021 rok.

Tabela 6. Obszary przekroczeń na terenie gmin powiatu ostródzkiego w 2021 roku.

Gmina	Przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu – średnia roczna	Przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu – średnia 8-godz.
Ostróda	TAK	TAK
Miłakowo	NIE	NIE
Miłomłyn	NIE	NIE
Morąg	TAK	TAK
Małydy	NIE	NIE

Łukta	NIE	NIE
Grunwald	NIE	NIE
Dąbrówno	TAK	TAK
Ostróda	TAK	TAK

Źródło: Ocena rocznej jakości powietrza w Województwie Warmińsko Mazurskim. Raport wojewódzki za 2021 rok.

Emisja punktowa

Emisja punktowa na terenie powiatu jest generowana głównie przez zakłady przemysłowe zlokalizowane na terenie powiatu.

Wykaz podmiotów posiadających pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 7. Wykaz podmiotów posiadających pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza na terenie powiatu ostródzkiego.

Lp.	Znak decyzji Data wydania	Termin obowiązania	Podmiot
1	RLŚ. 7644-I-24/08 12.01.2009r.	31.12.2018	EKO-PELET Danuta Kaczkan, Klonowy Dwór 13, 14-330 Małdyty
2	RLŚ. 7644-I-23/08 05.01.2009r.	31.12.2018	Zakład Obróbki Drewna DREWZAM, Grażyna Zambrzycka, Bramka 5, 14-300 Morąg
3	OŚ.PŚ.7651-26/08 29.08.2008r.	20.08.2018	Ferma Drobiu w Ramotach, gm. Łukta-Iwona i Marek Szablówscy, Wilimowo 14, 11-041 Olsztyn
4	RLŚ. 7644-I-14/08 22.09.2008r.	21.09.2018	Interster Yachting, Sp. z o.o., Stocznia Małdyty, ul. Przemysłowa 19
5	OŚ.PŚ.7651-11/08 29.08.2008r.	20.08.2018	Ferma indyków w Klonowie, gm. Ostróda-Indykpol S.A. Olsztyn
6	RLŚ.7644-III-4/08 16.07.2010	nieoznaczony	„WIPASZ” S.A., Wadąg 9, 10-373 Olsztyn -Wytwórnia Pasz w Morągu, ul. Wojska Polskiego 35, 14-300 Morąg
7	RLŚ. 7644-I-14/09 08.01.2010r.	07.01.2020	Grupa ANIMEX S.A., Morliny 15, 14-100 Ostróda (obecnie: Animex Foods Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowo-akcyjna, Morliny 15, 14-100 Ostróda)-kotłownia
8	RLŚ. 7644-I-1-11/09 23.09.2009r.	31.06.2019	Polbruk S.A., Zakład Produkcyjny we Florczakach, Florczaki 28A, 14-105 Łukta
9	OŚ.PŚ.7651-08/09	22.07.2019	INDYKPOL S.A. , Ferma Drobiu w Duragu, 14-100

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Znak decyzji Data wydania	Termin obowiązywania	Podmiot
	23.07.2009r.		Ostróda
10	OŚ.PŚ.7651-41/08 18.12.2008r.	31.10.2018	Gospodarstwo Rolno-Hodowlanego Kazimierz i Jolanta Potorscy Zybułtowo 32, 14-107 Gierzwałd
11	RLŚ. 7644-I-2/10 10.05.2010r.	09.05.2020	Dr Höhn Sp. z o.o., ul. Spokojna 5, 14-100 Ostróda (zakład przy ul. 11-Listopada w Ostródzie)
12	RLŚ. 7644-I-4/10 17.09.2010r.	16.09.2020	Baltic Composites. So. z o.o., ul. 11-Listopada 28C, 14-100 Ostróda
13	RLŚ. 7644-I-7/10 08.11.2010r.	31.10.2020	Paged Sklejka S.A., ul. Mazurska 1, 14-300 Morąg
14	RLŚ. 6224.8.2011 22.09.2011r.	21.09.2021	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 20, 14-300 Morąg
15	RLŚ. 6224.4.2011 13.04.2011r.	12.04.2021	BIO-AGRO PRODUKT, Urbańska, Kwiasowska Sp.j., Pietrzwałd 82, 14-100 Ostróda
16	RLŚ.6224.5.2012 19.11.2012r.	18.11.2022	MAZURY Sp. z o.o, ul. Przemysłowa 8, 14-100 Ostróda
17	RLŚ. 6224.4.2012 09.10.2012r.	08.10.2022	MODEL-ART. Sp. z o.o., ul. 11-Listopada 30D, 14-100
18	RLŚ. 6224.2.2012 20.02.2012r.	01.02.2022	Wagon Service Ostróda Sp. z o.o., ul. 11 Listopada 26, 14-100 Ostróda (malarnia)
19	RLŚ. 6224.1.2012 29.02.2012r.	01.02.2022	Wagon Service Ostróda Sp. z o.o., ul. 11 Listopada 26, 14-100 Ostróda (instalacja technologiczna)
20	RLŚ. 6222.1.2013 12.05.2014	nieoznaczony	OSI Foods Solutions Poland sp. z o.o., Al. Jerozolimskie 202, 02-486 Warszawa-Zakład Produkcyjny w Górcze
21	RLŚ. 6224.1.2013 15.07.2013	14.07.2023	Ostróda Yacht sp. z o.o., ul. Spokojna 1, 14-100 Ostróda
22	RLŚ. 6224.3.2013 03.02.2014	31.01.2024	SDK Sp. z o.o., ul. Składowa 5, 14-100 Ostróda
23	RLŚ 6224.5.2014 11.06.2014	11.06.2024	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o., ul. Przemysłowa 20, 14-300 Morąg

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Znak decyzji Data wydania	Termin obowiązywania	Podmiot
24	RLŚ. 6224.6.2014 02.09.2014	01.09.2024	Zakład Produkcji Styropianu SONAROL sp.j. Najda, ul. Ostródzka 3, 14-140 Miłomłyn
25	RLŚ 6224.10.2014 21.01.2015	20.01.2025	METEC sp.z o.o., ul. Ostródzka 3, 14-140 Miłomłyn
26	RLŚ 6222.3.2014 09.12.2014	nieoznaczony	Przedsiębiorstwo Produkcyjne Usługowo-Handlowe „PROSPER” sp. z o.o., 14-105 Łukta, ul. Warmińska 14A
27	RLŚ 6222.2.2015 18.08.2015	nieoznaczony	Polskie Mięso i Wędliny Łukosz Sp. z o.o., ul. Bielska 69, 43-520 Chybie-Ubojnia drobiu w Lubajnach 45
28	RLŚ. 6222.5.2015 20.08.2015	nieoznaczony	Animex Foods Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa, Oddział w Morlinach, Morliny 15, 14-100 Ostróda
29	RLŚ 6224.1.2015 27.04.2015	26.03.2025	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ZIEJA, Ryszard Zieja, ul. Fabryczna 9, 18-400 Łomża-Wytwórnia Mieszanek Mineralno-Bitumicznych w Górcie
30	RLŚ. 6222.6.2015 16.09.2015	nieoznaczony	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., ul. Piłsudskiego 21, 14-100 Ostróda
31	RLŚ. 6224.9.2015 29.06.2015	28.06.2025	„MODEL-ART.” Sp. z o.o., ul. 11-Listopada 30 D, 14-100 Ostróda
32	RLŚ. 6224.12.2015 27.08.2015	26.08.2025	BETRONIK Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 8, 14-100 Ostróda
33	RLŚ. 6224.16.2015 07.01.2016	15.12.2025	Paged Sklejka S.A., ul. Mazurska 1, 14-300 Morąg
34	RLŚ. 6222.9.2015 12.05.2016	nieoznaczony	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe INDYK-MAZURY Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Sp. k., ul. Gizewiusza 32, 14-100 Ostróda
35	RLŚ 6224.10.2016 24.01.2017	09.02.2027	Zakład Naprawczy Mechanizacji Rolnictwa Sp. z o.o., ul. Grunwaldzka 76, 14-100 Ostróda
36	RLŚ. 6224.9.2016 29.12.2016	16.01.2027	Mebelux Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 19, 14-100 Ostróda
37	RLŚ. 6224.5.2016 19.05.2016	07.06.2026	Zakład Mięsny, Michał Kreczkowski, ul. Daszyńskiego 4, 14-310 Miłakowo
38	RLŚ 6224.4.2016	15.05.2019	BUDIMEX S.A., ul. Stawki 40, 01-040 Warszawa- instalacja do produkcji mas bitumicznych w m. Górka

Lp.	Znak decyzji Data wydania	Termin obowiązywania	Podmiot
	21.04.2016		
39	RLŚ. 6224.3.2016 31.03.2016	30.03.2026	Ostróda Yacht Sp. z o.o., Zakład Prototypów Łodzi, ul. Osiedlowa, 14-100 Ostróda
40	RLŚ. 6224.1.2016 15.03.2016	14.03.2026	Lafarge Cement S.A. z/s w Małogoszczy, ul. Warszawska 110-Mobilna Wytwórnia Betonu Towarowego przy ul. Gizewiusza w Ostródzie
41	RLŚ.6224.9.2017 18.09.2017	22.08.2027	PAKDRUK Ryszard Szempek, ul. Demokracji 3, 14-100 Ostróda
42	RLŚ 6224.8.2017 04.09.2017	04.09.2027	DR.HÖHN Sp. z o.o., ul. 11 Listopada 42, 14-100 Ostróda
43	RLŚ 6224.7.2017 11.08.2017	01.09.2027	„MODEL-ART.” Sp. z o.o., Tyrowo 115, 14-100 Ostróda
44	RLŚ. 6224.6.2017 09.10.2017	09.10.2027	Zakład Przetwórstwa Mięsnego PARMA Sp. z o.o., ul. Olsztyńska 1A, 14-105 Łukta
45	RLŚ 6224.2.2017 20.03.2017	05.04.2027	Fabryka Mebli TARANKO, Aleksander Taranko, ul. Przemysłowa 21B, 14-300 Morąg
46	RLŚ.6224.1.2017 14.02.2017	31.08.2027	Ostróda Yacht Sp. z o.o., ul. Łódzka, 14-100 Ostróda
47	RLŚ. 6224.2.2018 12.02.2018	31.07.2018	STRABAG Sp. z o.o., ul. Parzniewska 10, 05-800 Pruszków – Wytwórnia Mas Asfaltowych w Rychnowie
48	RLŚ 6224.3.2018 14.03.2018	13.03.2028	STANISZEWSCY BETON Sp. J., ul. Sprzętowa 8, 10-467 Olsztyn – Wytwórnia Betonu w Morlinach

Źródło: Starostwo Powiatowe w Ostródzie.

W ostatnich latach można zauważyć systematyczny wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych, co jest niepokojącym zjawiskiem na terenie powiatu. Odnotowano wzrost emisji wszystkich szkodliwych substancji w latach 2018-2021.

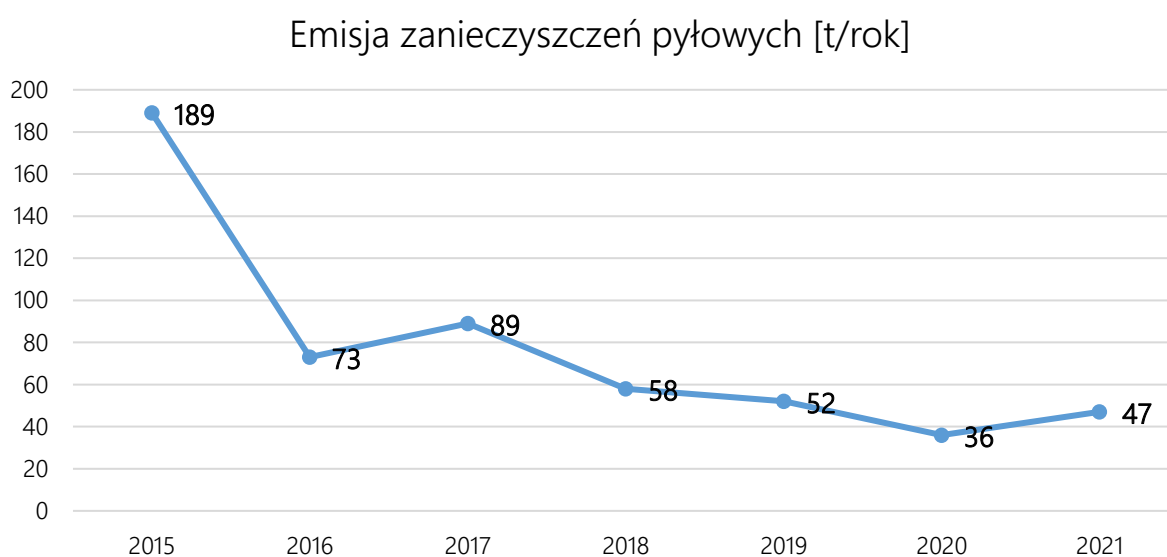
Tabela 8. Emisja zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych [t/rok] na terenie powiatu ostródzkiego.

Emisja zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych [t/rok]				
	2018	2019	2020	2021

Ogółem	128 643	127 599	121 328	135 314
Dwutlenek siarki	188	150	152	171
Tlenki azotu	147	145	135	152
Tlenek węgla	180	182	127	192
Dwutlenek węgla	127 888	126 841	120 596	134 362

Źródło: Bank danych lokalnych, GUS.

W ostatnich latach zaobserwować można spadek zanieczyszczeń pyłowych na terenie powiatu.

Wykres 4. Emisja zanieczyszczeń pyłowych [t/rok] na terenie powiatu ostródzkiego.

Źródło: Bank danych lokalnych, GUS.

Emisja powierzchniowa

Znaczna część potrzeb ciepłych pokrywana jest z lokalnych i indywidualnych kotłowni na paliwa stałe (węgiel, koks, drewno), paliwa ciekłe i gazowe (olej opałowy, gaz ziemny, gaz płynny LPG) oraz elektryczne urządzenia grzewcze.

Szczególnie uciążliwe dla mieszkańców powiatu są instalacje i urządzenia grzewcze wykorzystujące do spalania paliwa stałe (węgiel kamienny) w kotłowniach, których emitory znajdują się na wysokości nie większej niż 40 m. Przeważnie jednak znajdują się one na pułapie do 10 m. Właśnie z tego powodu jest to zjawisko tak szkodliwe. Wprowadzane do powietrza na tej wysokości zanieczyszczenia takie jak pył, CO i SO₂, gromadzą się wokół miejsca powstawania negatywnie oddziałując lokalnie (zazwyczaj są to miejsca zwartej zabudowy mieszkalnej).

Średnie stężenie emisji substancji szkodliwych w okresie grzewczym na terenie powiatu są średnio osiem razy wyższe od stężeń w okresie letnim.

Emisja komunikacyjna

W ostatnich latach na terenie powiatu ostródzkiego można zauważyć wzrost emisji komunikacyjnej związanej z:

- zwiększaniem się liczby samochodów na terenie powiatu,
- funkcją turystyczną powiatu ostródzkiego.

Ocena jakości powietrza na terenie powiatu na podstawie Programu Ochrony Powietrza

---

Uchwałą Nr XVI/280/20 Sejmiku Województwa Warmińsko - Mazurskiego z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa warmińsko - mazurskiego przyjęty został do realizacji Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z planem działań krótkoterminowych.

W programie wskazano działania priorytetowe, które powinny realizować wszystkie gminy powiatu ostródzkiego. Należą do nich:

- Obniżenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej w gminach miejskich i w gminach miejsko-wiejskich w obrębie miast strefy warmińsko-mazurskiej,
- Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej w gminach strefy warmińsko-mazurskiej,
- Edukacja ekologiczna.

Dla miast z terenu powiatu wskazano szacowaną liczbę kotłów, które powinny zostać wymienione w perspektywie do 2026 roku:

- Ostróda 2223 kotłów,
- Morąg 1 035 kotłów,
- Miłomłyn 444 kotły,
- Miłakowo 345 kotłów.

Wskazano także działania do realizacji dla organów wykonawczych powiatu i gmin, przedstawione poniżej.

Organy wykonawcze powiatów w strefie warmińsko-mazurskiej są zobowiązane do:

1. Realizacji działań zawartych w harmonogramie realizacji działań.
2. Przekazywania organowi przyjmującemu Program ochrony powietrza informacji o:
  - wydawanych decyzjach, w szczególności: decyzjach administracyjnych zawierających informacje o emisji zanieczyszczeń do powietrza, pozwoleniach na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza, pozwoleniach zintegrowanych oraz informacji o przyjmowanych w trybie art. 152 ustawy Poś – zgłoszeniach eksploatacji instalacji. Informacje o przyjmowanych w trybie art. 152 ustawy Poś zgłoszeniach instalacji należy przekazywać co najmniej raz do roku łącznie ze sprawozdaniami lub w sposób zwyczajowo przyjęty, tak jak przekazywane są informacje o pozwoleniach emisyjnych,
  - podejmowanych decyzjach dotyczących realizacji działań wynikających z podstawowych kierunków i zakresów działań mających na celu w szczególności obniżenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł bytowo-komunalnych,
  - działaniach podjętych w celu wdrożenia zadań wynikających z realizacji Programu ochrony powietrza.

Organy wykonawcze gmin w strefie warmińsko-mazurskiej są zobowiązane do:

1. Realizacji działań zawartych w harmonogramie realizacji działań.
2. Przekazywania organowi przyjmującemu Program ochrony powietrza informacji o:
  - działaniach podjętych w celu wdrożenia zadań wynikających z realizacji Programu ochrony powietrza.

Do realizacji działań zobowiązane są gminy wymienione w harmonogramie realizacji działań naprawczych, osobno dla każdego działania. Gminy wiejskie mają obowiązek realizacji działania dot. edukacji ekologicznej (WmsWmEdEk) i inwentaryzacji ogrzewania indywidualnego (WmsWmInZe). Natomiast nic nie stoi na przeszkodzie, aby gminy te prowadziły dobrowolne działania związane z wymianą systemów grzewczych.

Odnawialne źródła energii

Energia słoneczna

Poniższy rysunek przedstawia podział kraju ze względu na roczną wartość nasłonecznienia wyrażoną w [kWh/m²].

Rysunek 3. Mapa nasłonecznienia kraju.
Źródło: www.instalacjebudowlane.pl

Teren powiatu charakteryzuje się typową wartością promieniowania słonecznego w skali kraju (1000 kWh/m²). Fakt ten sprzyja instalacji kolektorów słonecznych czy instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych.

Według danych IMGW, potencjał energii słonecznej istniejącej w Powiecie Ostródzkim klasyfikuje się jako II (w skali IV stopniowej). Takie natężenie promieniowania słonecznego zapewnia ekonomiczne przetwarzanie go w energię użyteczną.

Na terenie powiatu wykorzystanie energii słonecznej poprzez panele fotowoltaiczne i kolektory słoneczne staje się coraz bardziej popularne.

Energia wody

W Polsce elektrownie wodne produkują jedynie ok. 3% energii elektrycznej. Pomimo że w naszym kraju istnieją niewielkie zasoby wody, które można wykorzystać do produkcji energii, to budując na nich elektrownie korzystnie wpływa się na całość gospodarki wodnej (zapobieganie powodziom, nawadnianie gruntów, rekreacja przy powstających zbiornikach wodnych). W zależności od spadu w warunkach polskich rozróżnia się elektrownie niskiego spadku ($H < 15\text{m}$), średniego spadku ($15 < H < 50$) i wysokiego spadku ($H > 50\text{m}$). Płynące przez teren powiatu ciekły wodne tworzą potencjalne warunki do budowy na nich elektrowni niskiego spadku. Energia wody należy do niekonwencjonalnych źródeł energii, które rozumie się jako odnawialne siły przyrody.

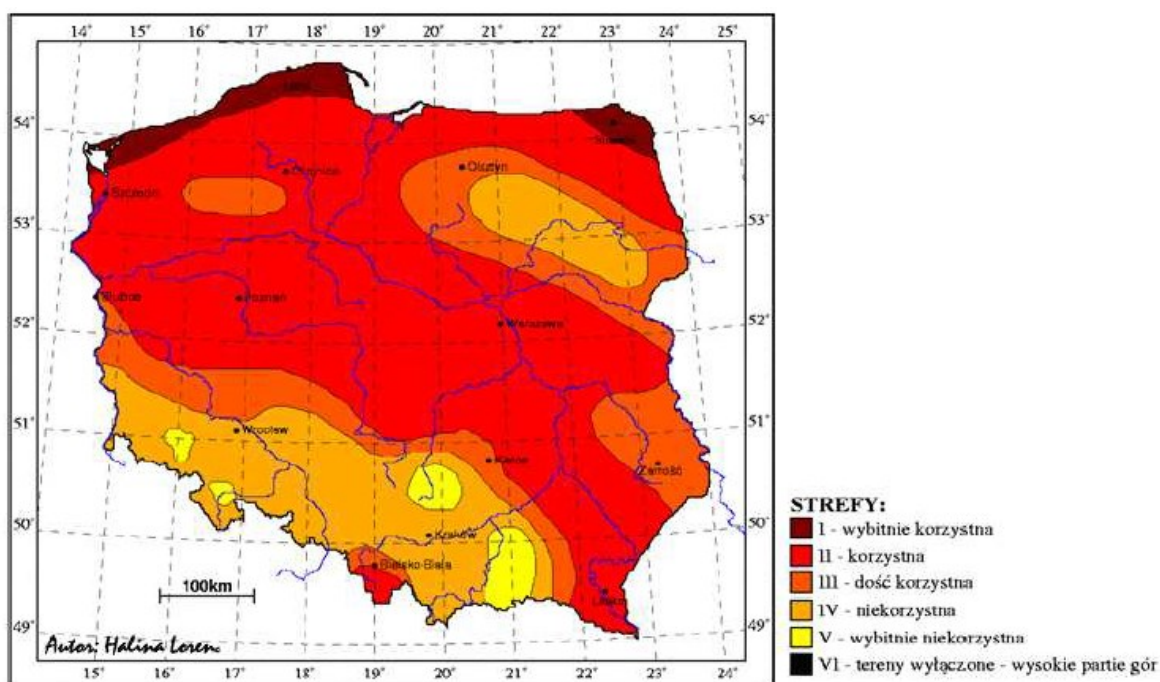
Energia wód płynących na obszarze powiatu może być wykorzystywana do wytwarzania energii elektrycznej w małych elektrowniach wodnych. Energia elektryczna produkowana w małych elektrowniach wodnych może być wykorzystywana do napędu wielu urządzeń lokalnych (przepompowni, oczyszczalni ścieków i innych urządzeń).

Na obszarze powiatu funkcjonują dwie małe elektrownie wodne (MEW); w Miłakowie na rzece Miłakówka, posiadająca dwie turbiny o mocy 75 i 40 kW oraz w Młynie Zamkowym gm. Dąbrówno na rzece Mała Wkra o mocy 20 kW. Są także prowadzone prace przy budowie siłowni w Głodówku gm. Miłakowo na rzece Miłakówka.

Energia wiatru

Powiat Ostródzki należy do III kasy obszarów w Polsce, pod względem zasobów energii wiatrowej, czyli do tzw. obszarów dość korzystnych. Średnia roczna produkcja energii użytecznej (w kWh/m² powierzchni) wynosi na wysokości 10 m w terenie otwartym od 500 do 750, a na wysokości 30 m 750-1000.

Potencjalne możliwości wykorzystania energii wiatru są szczególnie dogodne na terenach skonfigurowanych jak np. rejon Wzgórz Dylewskich. Tam jednak istnienie Parku Krajobrazowego ogranicza lokalizację wiatraków. Również na terenie Miłakowa i Miłomłyna istnieją korzystne warunki dla budowy wiatraków.

Rysunek 4. Strefy energetyczne wiatru w Polsce.

Źródło: Mapa opracowana przez prof. H. Lorenca na podstawie danych pomiarowych z lat 1971-2000.

Energia biomasy

Biomasa, to substancja organiczna głównie pochodzenia roślinnego. Do biomasy zalicza się również odpady z produkcji zwierzęcej, przemysłu rolno – spożywczego i z gospodarki komunalnej. Biomasa

może służyć jako niskokaloryczne paliwo w procesie spalania lub może być przetwarzana w procesie biologicznym bądź termicznym na paliwo gazowe. Biomasa może być ważnym źródłem energii pierwotnej w rejonach rolniczych, zwłaszcza tam, gdzie przeważa produkcja roślinna. Warunki przyrodnicze powiatu są wyjątkowo sprzyjające do produkcji biomasy (duża powierzchnia użytków rolnych, znaczna suma opadów atmosferycznych – średnia roczna - 600 mm, długi okres wegetacji roślin – 205-210 dni, nadwyżki siły roboczej).

Ważną zaletą biomasy jako paliwa jest to, że przy jej spalaniu nie są emitowane do atmosfery takie duże ilości siarki (SO₂) i związków azotu (NO_x), jak ma to miejsce przy spalaniu węgla kamiennego czy ciężkiego oleju opałowego, a emitowany dwutlenek węgla jest pochłaniany w procesie fotosyntezy (pochłanianie CO₂ przez rośliny). Spośród odnawialnych źródeł energii duże znaczenie ma biomasa. Stanowią ją m.in. drewno odpadowe pochodzące z lasów, drewno ze specjalnych plantacji energetycznych (np. wierzba energetyczna), słoma z podstawowych zbóż, słoma rzepakowa czy trzcina.

Modernizując systemy ciepłe na terenie miasta i gmin Powiatu Ostródzkiego można wykorzystać jako paliwo biomasę, w tym słomę. Spalanie drewna odpadowego i słomy jest opłacalne w porównaniu z innymi nośnikami energii pierwotnej, ponieważ wykorzystuje się paliwo pochodzące albo z własnej produkcji, albo jako materiał odpadowy (słoma, drewno odpadowe, trociny, inne). Energetyka oparta na produktach pochodzących z produkcji rolniczej przede wszystkim na słomie, etanolu i olejach roślinnych jest szansą na zintensyfikowanie w regionie produkcji rolniczej.

Biopaliwa (biomasa, etanol, oleje roślinne) mogą być również wykorzystywane do napędu bloków grzewczych – elektrycznych, tzw. mikroelektrociepłowni, w których oprócz energii elektrycznej produkowana jest energia cieplna.

Rozwój odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza w wyniku wykorzystywania biomasy, stwarza szansę szczególnie dla lokalnych społeczności na zwiększenie niezależności elektrycznej, rozwoju regionalnego, powstawania nowych miejsc pracy, a także na proekologiczną modernizację systemów energetycznych.

3.1.2. ANALIZA SWOT

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - aktywna postawa powiatu w zakresie gospodarki niskoemisyjnej - spadek emisji zanieczyszczeń pyłowych w ostatnich latach - opracowany program ochrony powietrza dla województwa warmińsko – mazurskiego dający jasne wytyczne dla gmin na terenie powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie niskosprawnych źródeł ciepła - wysoka emisja powierzchniowa na terenie powiatu - emisja punktowa na terenie powiatu - niski stopień wykorzystania OZE

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania - wzrost zainteresowania mieszkańców zagadnieniami związanymi ze zmianami klimatycznymi, niską emisją i OZE - krajowe zobowiązania, które mają przyczynić się do redukcji emisji CO₂ 	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie koszty inwestycyjne i eksploatacyjne technologii niskoemisyjnych - wysokie koszty ogrzewania ekologicznymi nośnikami energii - wzrost emisji gazów związany ze wzrostem natężenia ruchu komunikacyjnego. - niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w zakresie zmian klimatu i skutków niskiej emisji - wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych

3.1.3.ZAGROŻENIA

Do obszarów problemowych na terenie powiatu ostródzkiego w zakresie jakości powietrza należą:

- emisja niska związana z wykorzystywaniem przez mieszkańców powiatu paliw stałych, szczególnie węgla kamiennego o wysokiej zawartości popiołu i siarki wraz ze spalaniem śmieci w domowych instalacjach grzewczych,
- emisja komunikacyjna związana ze wzrostem liczby samochodów i funkcją turystyczną powiatu,
- niepewna sytuacja geopolityczna wpływająca na ograniczoną dostępność niskoemisyjnych źródeł energii.

Kierunki działań:

W zakresie emisji powierzchniowej, poza działaniami realizowanymi w ramach programów ochrony powietrza, a także działaniami samorządów lokalnych w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, największe znaczenie może mieć wprowadzanie norm na małe źródła energii oraz wymuszone przepisami działania na rzecz podniesienia efektywności energetycznej.

Działaniami, które pozwolą na redukcję emisji szkodliwych substancji, jak również podniesienie komfortu życia mieszkańców będą termomodernizacje budynków, modernizacja lokalnych i indywidualnych kotłowni, wymiana instalacji grzewczej oraz wprowadzenie energooszczędnego oświetlenia (w budynkach i na ulicach). W zakresie emisji liniowej możliwe jest jej znaczne zredukowanie poprzez podejmowanie działań na rzecz podniesienia efektywności energetycznej transportu. W związku z nasilającym się ruchem indywidualnym należy rozwijać transport publiczny, w tym kolejowy.

Adaptacja do zmian klimatu

Obserwacje i badania naukowe pokazują, że postępujące od połowy XX wieku zmiany klimatu są faktem. Związane z nimi ekstremalne zjawiska atmosferyczne występują coraz częściej, a ich gwałtowność rośnie. Podtopienia i zniszczenia spowodowane przez nawalne deszcze to oprócz fali

upałów i susz jeden z najważniejszych problemów wynikających ze zmian klimatu, z jakimi muszą borykać się mieszkańcy w naszej strefie klimatu umiarkowanego.

Zmiany klimatu i notowane ich skutki mają swoje odzwierciedlenie w jakości powietrza, a także wpływają na działalność przemysłową i sektor komunalny, energetykę i system zaopatrzenia w ciepło i wodę.

W niedalekiej przyszłości konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii. W przyszłości będzie zachodzić konieczność intensyfikacji działań w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł produkcji energii, szczególnie na potrzeby ogrzewania i klimatyzacji (ze względu na coraz częstsze okresy upalne).

3.2.ZAGROŻENIA HAŁASEM

3.2.1. STAN WYJŚCIOWY

Wartości dopuszczalnych poziomów hałasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112).

Zgodnie z definicją określoną w ustawie Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556, ze zm.), hałas to dźwięki o częstotliwości od 16 do 16 000 Hz. Hałas jest jednym z poważniejszych zagrożeń wpływających na stan zdrowia człowieka i jego otoczenia. Nadmierny hałas może wywoływać niekorzystne zmiany w organizmie człowieka, m.in. zaburzenia snu i wypoczynku, wpływa niekorzystnie na układ nerwowy, utrudnia pracę i naukę, zwiększa podatność na choroby psychiczne.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LAeq i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość LAeq < 52 dB,
- średnia uciążliwość 52 dB < LAeq < 62 dB,
- duża uciążliwość 63 dB < LAeq < 70 dB,
- bardzo duża uciążliwość LAeq > 70 dB.

Źródła hałasu możemy podzielić w następujący sposób:

- komunikacyjne,
- przemysłowe i rolnicze,
- pozostałe.

Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku – poziom dobowy.

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Objaśnienia:

- ¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.
- ²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
- ³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Źródło: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20140000112/O/D20140112.pdf>,

Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku – poziom długookresowy.

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Źródło: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20140000112/O/D20140112.pdf>,

Hałas drogowy

Hałas komunikacyjny ma dominujący wpływ na klimat akustyczny środowiska. Czynniki wpływające na poziom hałasu komunikacyjnego to: natężenie i płynność ruchu, udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie dróg oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Hałas ten koncentruje się wzdłuż szlaków komunikacyjnych, ma więc charakter liniowy.

Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45 do 56 dB.

Eskalacja hałasu drogowego w środowisku spowodowana jest wzrastającą liczbą pojazdów samochodowych. W tabeli poniżej zestawiono dane GUS dotyczące ilości pojazdów zarejestrowanych na terenie powiatu ostródzkiego w latach 2019-2021.

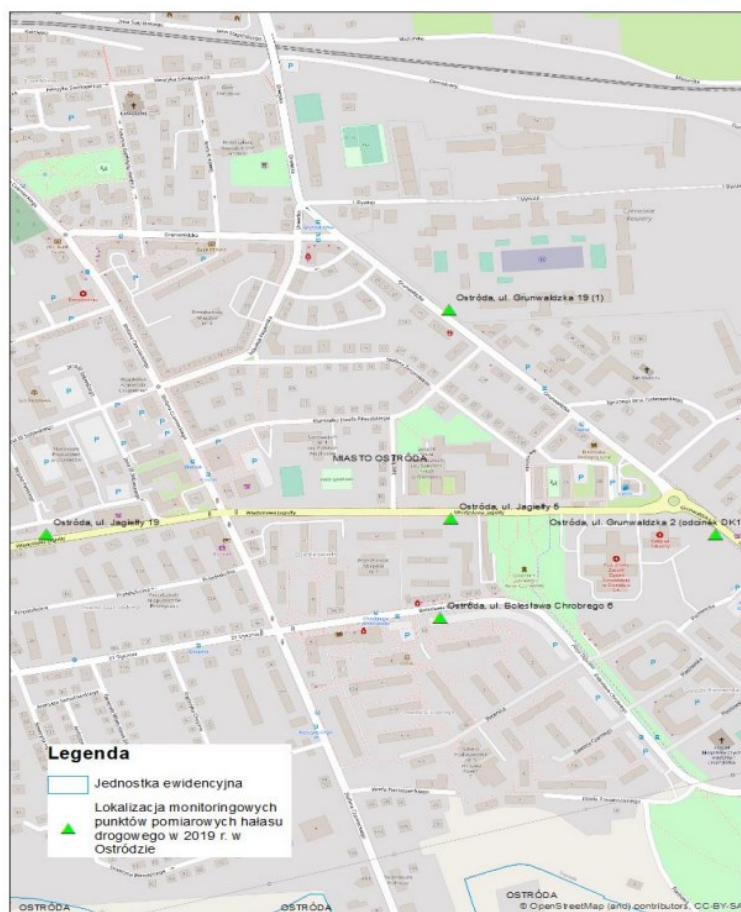
Tabela 11. Pojazdy zarejestrowane na terenie powiatu ostródzkiego w latach 2019-2021.

TRANSPORT (STAN W DNIU 31 XII)	Jednostka miary	2019	2020	2021
Pojazdy samochodowe i ciągniki ogółem				
pojazdy samochodowe i ciągniki	szt.	82 573	85 550	88 541
motocykle ogółem	szt.	4 477	4 653	4 798
samochody osobowe	szt.	64 006	66 403	68 816
autobusy ogółem	szt.	336	325	336
samochody ciężarowe	szt.	8 112	8 336	8 594
ciągniki samochodowe	szt.	557	600	641
ciągniki rolnicze	szt.	4 546	4 639	4 746

Źródło: Bank danych lokalnych, GUS.

Głównym źródłem hałasu na terenie powiatu może być droga ekspresowa, drogi krajowe oraz drogi wojewódzkie, przebiegające przez obszar objęty opracowaniem.

Ostatni raz badania hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu ostródzkiego wykonywano na obszarze miasta Ostróda w 2019 roku. Lokalizację punktów pomiarowych przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 5. Lokalizacja monitoringowych punktów pomiarowych hałasu drogowego w Ostródzie.

Źródło: GIOŚ.

Wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego w ww. punktach pomiarowych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 12. Wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie miasta Ostróda w 2019 roku.

Lokalizacja punktu pomiarowego	Obliczony poziom równoważny dla normatywnego czasu odniesienia [dB]		Wartość Dopuszczalna [dB]		Przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku [dB]	
	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}
Ostróda, ul. Bolesława Chrobrego 6	59,80	51,6	65	56	0	0
Ostróda, ul. Grunwaldzka 2 (odcinek DK16)	67,70	58	65	56	2,7	2
Ostróda, ul. Jagiełły 5	65,00	61,1	65	56	0	5,1
Ostróda, ul. Grunwaldzka 19	62,40	53,1	65	56	0	0

Źródło: GIOŚ.

Do badań zostały wybrane jednorodne odcinki dróg o potencjalnie najwyższym natężeniu ruchu w otoczeniu zabudowy miejskiej. Badania dla określenia długookresowego poziomu dźwięku przeprowadzono przy ulicy Jagiełły 19 w ciągu drogi krajowej nr 16. Zmierzony poziom długookresowy LDWN (poziom równoważny dla wszystkich dób w roku) wynosił 67,4 dB przy poziomie dopuszczalnym dla zabudowy wielorodzinnej 68 dB. Poziom długookresowy LN (równoważny dla pory nocnej) wyniósł 58 dB przy dopuszczalnym poziomie 59 dB. W pozostałych punktach zlokalizowanych na ul. Bolesława Chrobrego, Grunwaldzkiej i Jagiełły zmierzono i obliczono krótkookresowe poziomy L_{AeqD} (pora dzienna) i L_{AeqN} (pora nocna). Poziom L_{AeqD} wahał się od wartości 59,80 dB na ulicy Bolesława Chrobrego (część drogi powiatowej nr 3005N) do 67,70 dB na ulicy Grunwaldzkiej 2 (część drogi krajowej nr 16). Dla w/w jednorodnego odcinka drogi, w pobliżu którego stwierdzono zabudowę wielorodzinną, zanotowano przekroczenie poziomów krótkookresowych hałasu w porze dziennej i nocnej o odpowiednio 2,7 dB i 2 dB. Natomiast w punkcie zlokalizowanym na ul. Jagiełły 5 zanotowano przekroczenie krótkookresowego hałasu w porze nocnej o 5,1 dB.

Natężenie ruchu w analizowanych punktach pomiarowych wynosiło od 245 pojazdów do 349 pojazdów na dobę. Udział pojazdów ciężkich w ogólnej ilości pojazdów wahał się od 3,55 % do 11,43 %.

Hałas kolejowy

W roku 2019 na terenie powiatu ostródzkiego prowadzono także pomiary hałasu kolejowego.

Wyniki pomiarów hałasu kolejowego z uwzględnieniem punktu pomiarowego na terenie powiatu ostródzkiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Wartości wskaźników LAeqD i LAeqN dla punktów pomiarowych wyznaczonych dla jednolitych odcinków torowisk w 2019 roku.

Lp	Lokalizacja punktu pomiarowego	Obliczony poziom równoważny dla normatywnego czasu odniesienia [dB]		Wartość dopuszczalna		Przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku	
				dB		dB	
		LAeqD	LAeqN	LAeqD	LAeqN	LAeqD	LAeqN
1	Gronowo Elbląskie	55,60	57,40	65,00	56,00	0,00	1,4
2	Tyrowo	65,50	54,40	61,00	56,00	4,50	0

Źródło: GIOŚ.

W punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Tyrowie dla terenu sklasyfikowanego jako zabudowa jednorodzinna, odnotowano przekroczenie dopuszczalnego poziomu dźwięku w porze dziennej (LAeqD) o 4,5 dB.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy na terenie powiatu stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym. Zagrożenie hałasem przemysłowym związane jest głównie z niekorzystną lokalizacją zabudowy mieszkaniowej, w pobliżu zakładów przemysłowych. Emisja hałasu przemysłowego jest uzależniona w dużym stopniu od procesu technologicznego i wykorzystywanych w nim maszyn i urządzeń, których ilość, stan techniczny, poziom nowoczesności, a także izolacyjność akustyczna i lokalizacja źródła są czynnikami decydującymi o stopniu uciążliwości dla otoczenia.

Decyzje o dopuszczalnych poziomach hałasu oraz określenie dopuszczalnego poziomu hałasu w pozwoleniach zintegrowanych.

Tabela 14. Decyzje o dopuszczalnych poziomach hałasu oraz określenie dopuszczalnego poziomu hałasu w pozwoleniach zintegrowanych na terenie powiatu ostródzkiego.

Nr decyzji, data wydania	Podmiot odpowiedzialny
RLŚ 7644-I-8/06 z dn. 14.08.2006r.	ZATOKA S.A., ul. Jana Pawła II 3, 14-100 Ostróda
RLŚ 6241.1.2013 z dn. 04.10.2013r.	PHP NIKE sp. z o., ul. Garnizonowa 7a, 14-100 Ostróda
RLŚ 6241.3.2013 z dn. 18.09.2013r.	Wspólnota Lokalowa w Ostródzie, ul. Jana Pawła II 9B
RLŚ. 6222.2.2015 z dn. 18.08. 2015r. (zintegrowane)	Ubojnia drobiu w Lubajnach 45, Polskie Mięso i Wędliny

Nr decyzji, data wydania	Podmiot odpowiedzialny
	Łukosz Sp. z o.o., ul. Bielska 69, 43-520 Chybie
RLŚ. 6222.5.2015 z dn. 20.08.2015r. (zintegrowane)	Animex Foods Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa, Oddział w Morlinach, Morliny 15, 14-100 Ostróda
RLŚ. 6222.3.2014 z dn. 09.12. 2014r. (zintegrowane)	Przedsiębiorstwo Produkcyjne Usługowo-Handlowe „PROSPER” sp. z o.o., 14-105 Łukta, ul. Warmińska 14A
RLŚ. 6222.9.2015 z dn. 12.05.2016r. (zintegrowane)	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe INDYK-MAZURY Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Sp. k., ul. Gizewiusza 32, 14-100 Ostróda
RLŚ. 6222.6.2015 z dn. 16.09.2015r. (zintegrowane)	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej spółka z o.o., ul. Marszałka Piłsudskiego 21, 14-100 Ostróda
RLŚ. 6222.1.2013 z dn. 12.05.2014r. (zintegrowane)	OSI Food Solutions Poland Sp. z o.o., Al. Jerozolimskie 202, 02-486 Warszawa, Zakład Produkcyjny w Górcie
RLŚ. 7644-III-4/08 z dn. 16.07.2010r. (zintegrowane)	Wytwórnia Pasz „WIPASZ” S.A., Wadąg 9, 10-373 Olsztyn, Wytwórnia Pasz w Morągu, ul. Wojska Polskiego 35, 14-300 Morąg

Źródło: Starostwo powiatowe w Ostródzie.

3.2.2.ANALIZA SWOT

ZAGROŻENIA HAŁASEM	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - bieżące remonty dróg - pomiary hałasu prowadzone na terenie miasta Ostróda w ostatnich latach 	<ul style="list-style-type: none"> - występowanie dróg o dużym natężeniu ruchu - niskie parametry techniczne dróg, szczególnie na terenie miasta Ostróda - niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców powiatu w zakresie ochrony zdrowia i życia mieszkańców przed hałasem
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - rozwój elektromobilności - prowadzenie ocen oddziaływania inwestycji na środowisko i monitoringu środowiska w zakresie zagrożenia hałasem - dostępność zabezpieczeń akustycznych dla budynków (np. dźwiękoszczelne okna) 	<ul style="list-style-type: none"> - rosnąca liczba pojazdów na drogach - pogarszający się stan techniczny dróg - zagrożenie hałasem przemysłowym - zagrożenie hałasem kolejowym dla terenów w bliskim sąsiedztwie torów kolejowych

3.2.3.ZAGROŻENIA

Na terenie powiatu ostródzkiego występują problemy związane z nadmierną emisją hałasu komunikacyjnego. Dotyczy to zarówno pór nocnych i dziennych. Jest to związane z obecnością dróg krajowych i dróg wojewódzkich na omawianym obszarze.

Uciążliwość związana z hałasem komunikacyjnym jest szczególnie uciążliwa w sezonie letnim w związku z turystyczną funkcją powiatu.

Zagrożenie hałasem komunikacyjnym jest najbardziej odczuwalne na terenie miasta Ostróda i Morąga, gdzie występują przekroczenia poziomów równoważnych hałasu zarówno dla pory dziennej jak i nocnej.

Kierunki działań

Na terenie powiatu w kolejnych latach obowiązywania POŚ realizowane będą inwestycje związane z modernizacją dróg, kładzeniem cichej nawierzchni oraz działań edukacyjnych.

W przypadku realizacji ww. inwestycji należy uwzględnić właściwe planowanie przestrzenne w kontekście oddziaływania hałasu.

W zakresie hałasu pochodzącego z działalności gospodarczej niebagatelnym działaniem jest wprowadzanie do miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego zapisów regulujących kwestię lokalizacji źródeł emisji hałasu przemysłowego. Realizację tego rodzaju działań prowadzić będą (także jako kontynuacja aktualnych działań) gminy należące do powiatu. Zadania te realizowane będą w trakcie aktualizacji Planów Zagospodarowania Przestrzennego jako ich uzupełnienie i dostosowanie do obowiązujących przepisów.

W sytuacjach funkcjonowania już istniejących oraz nowopowstających przedsiębiorstw, z których działalnością nierozzerwalnie wiąże się emisja hałasu, obowiązkiem przedsiębiorców jest minimalizacja hałasu poprzez wyciszenie hal oraz maszyn i urządzeń przez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych. Odpowiednie podmioty będą prowadziły kontrole przestrzegania wymaganych poziomów hałasu przez przedsiębiorstwa na terenie powiatu ostródzkiego.

Adaptacja do zmian klimatu

Adaptacja przestrzeni do warunków dużego wzrostu temperatury i jej wpływu na hałas to jedno z wyzwań współczesnej gospodarki przestrzennej. Wysoka temperatura generuje rozwój i zwiększenie liczby urządzeń klimatyzacyjnych i chłodniczych, co w zwartej zabudowie śródmiejskiej, nowych budynków mieszkaniowych, wielorodzinnych może powodować nadmierną emisję hałasu.

3.3.POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

3.3.1. STAN WYJŚCIOWY

Pola elektromagnetyczne występujące w środowisku mogą negatywnie oddziaływać na poszczególne jego elementy, w tym na organizmy żywe. Właściwości pola, a więc i jego oddziaływanie na otoczenie zmieniają się w zależności od częstotliwości pola, w związku z tym wyróżnia się promieniowanie jonizujące (promienie X, gamma, ultrafiolet) lub niejonizujące (promieniowanie widzialne, podczerwień, radiofale, promieniowanie do urządzeń elektrycznych linii przesyłowych). Promieniowanie jonizujące nie stanowi zagrożenia na terenie powiatu, poza niewielkim promieniowaniem naturalnym.

Do źródeł promieniowania niejonizującego zaliczyć można:

- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia,
- stacje elektroenergetyczne,
- stacje radiowe i telewizyjne,
- łączność radiowa, radiotelefony, telefonia komórkowa i inne urządzenia powszechnego użytku, np. kuchenki mikrofalowe,
- stacje radiolokacji i radionawigacji.

Oddziaływanie pól elektromagnetycznych może mieć negatywny wpływ na życie człowieka i przebieg różnych procesów życiowych. Wystąpić mogą m.in. zaburzenia funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układu rozrodczego, hormonalnego i krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. Obecność pól elektromagnetycznych może mieć również niekorzystny wpływ na rośliny i zwierzęta: u roślin – opóźniony wzrost i zmiany w budowie zewnętrznej, u zwierząt – zaburzenia neurologiczne, zakłócenia wzrostu, żywotności i płodności.

Ograniczenia lub sposoby korzystania z obszarów położonych bezpośrednio pod liniami elektromagnetycznymi oraz w ich sąsiedztwie powinny być zapisane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na utrzymaniu poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub na tych poziomach oraz poprzez zmniejszenie poziomów tych pól do wartości dopuszczalnych jeśli zostały przekroczone.

Szczegółowe zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi występującymi w otoczeniu linii elektroenergetycznych zostały zapisane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r., nr 192, poz. 1883).

Na terenie powiatu ostródzkiego głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego jest sieć i urządzenia elektroenergetyczne. Mieszkańcy powiatu zaopatrywani są w energię elektryczną systemem linii napowietrznych, napowietrze - kablowych i kablowych wysokiego, średniego i niskiego napięcia.

Źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego na terenie powiatu są również stacje bazowe telefonii komórkowej. Zasięgi występowania pól elektromagnetycznych o wartościach granicznych w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowych są zależne od mocy doprowadzanej do anten i charakterystyki promieniowania tych anten.

Wykaz stacji bazowych na terenie powiatu ostródzkiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 15. Stacje bazowe zlokalizowane na terenie powiatu ostródzkiego.

Lp.	Gmina	Lokalizacja stacji bazowej	Własność
1.	Małydy	Ul. Lipowa	T-Mobile
2.	Małydy	Leśnica	Plus
3.	Małydy	Ul. Zamkowa 10	Play
4.	Małydy	Dobrocin	Orange, T-Mobile
5.	Małydy	Sople	Orange
6.	Małydy	Sambród 82	Orange, T-Mobile
7.	Małydy	Wodziany	Orange, T-Mobile
8.	Małydy	Bagnity, maszt koło DW613	Plus
9.	m. Ostróda	ul. Plebiscytowa 34	Plus
10.	m. Ostróda	Ul. Spokojna	T-Mobile
11.	m. Ostróda	ul. Przemysłowa 8 - komin	Play
12.	m. Ostróda	ul. Demokracji - komin MPEC	Orange, Plus
13.	m. Ostróda	ul. A. Mickiewicza 21 - dach budynku	Orange, T-Mobile
14.	m. Ostróda	ul. 3 Maja 19A - anteny na maszcie oświetleniowym	Play
15.	m. Ostróda	ul. Sienkiewicza 22 - kościół Ewangelicko - Metodystyczny	Play, Orange
16.	m. Ostróda	ul. Kościuszki 2 - Szpital Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Plus, Orange
17.	m. Ostróda	ul. Piastowska 6 - kościół pw. Bł. Hiacynty i Franciszka	Play
18.	m. Ostróda	ul. Poniatowskiego 3 - wieża Orange	Plus, Orange
19.	m. Ostróda	ul. 21 Stycznia 34	T-Mobile
20.	m. Ostróda	ul. S.Jaracza 11 - dach budynku	Plus
21.	g. Ostróda	Międzyzlesie, ul. Sosnowa 4	Play, T-Mobile
22.	g. Ostróda	wieża na terenie zakładu Animex Foods	Plus, Orange

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Gmina	Lokalizacja stacji bazowej	Własność
23.	g. Ostróda	Morliny 1A - maszt własny	Play
24.	g. Ostróda	Brzydowo	Play, T-Mobile
25.	g. Ostróda	Szyldak	T-Mobile, Orange
26.	g. Ostróda	Szyldak	Plus
27.	g. Ostróda	Wólka Lichtajńska	T-Mobile, Orange
28.	g. Ostróda	Ornowo	T-Mobile, Orange
29.	g. Ostróda	Samborowo, ul. Długa 3	Play
30.	g. Ostróda	Samborowo, ul. Przemysłowa 7 - dach elewatora	T-Mobile, Orange
31.	g. Ostróda	Lipowo 6	Plus
32.	g. Ostróda	Lipowo	T-Mobile, Orange, Play
33.	g. Ostróda	Stare Jabłonki, ul. Tęczowa	Orange
34.	g. Ostróda	Szklarnia	Play
35.	g. Ostróda	Idzbark	T-Mobile, Orange
36.	Dąbrówno	ul. Ostródzka 6 - kościół pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny	T-Mobile
37.	Dąbrówno	Elgnowo 37	T-Mobile, Orange
38.	Dąbrówno	Okraęte	Play
39.	Dąbrówno	Dąbrówno	Plus
40.	Dąbrówno	Lewałd Wielki 19	Orange
41.	Grunwald	Stębark	Plus, T-Mobile
42.	Grunwald	Mielno	Orange
43.	Grunwald	Rychnowo	Play
44.	Grunwald	Korsztyn	T-Mobile, Orange, Play
45.		Łodwigowo	Play
46.	Grunwald	Domkowo	T-Mobile, Orange
47.	Łukta	Strzałkowo	T-Mobile
48.	Łukta	Ul. Mazurska 2	Plus
49.	Łukta	Ul. Mazurska 2	Orange
50.	Łukta	ul. Warmińska / Olsztyńska - maszt własny	Play
51.	Miłakowo	ul. Przemysłowa 6	Orange, T-Mobile
52.	Miłomłyn	Piławki	T-Mobile
53.	Miłomłyn	Ul. Ostródzka 3	Orange, Plus
54.	Miłomłyn	ul. Polna 10 - maszt własny	Play
55.	Miłomłyn	Liksajny	T-Mobile
56.	Miłomłyn	Liwa	Play

Lp.	Gmina	Lokalizacja stacji bazowej	Własność
57.	Miłomłyn	Piławki	T-Mobile
58.	Morąg	ul. Przemysłowa 17	T-Mobile
59.	Morąg	ul. Szkolna 2 - anteny na elewacji komina ceglanoego	Play
60.	Morąg	ul. A.Mickiewicza 23 - Szkoła Podstawowa nr 1	Plus
61.	Morąg	ul. Johanna G.Herdera 1 - kościół pw. św. Piotra i Pawła	Orange, T-Mobile
62.	Morąg	ul. gen. J. Henryka Dąbrowskiego 11 - wieża ciśnień	Plus
63.	Morąg	ul. Mazurska 1 - komin zakładu Paged Sklejka	Orange, T-Mobile
64.	Morąg	ul. gen. Józefa Bema 14 - wieża ciśnień	Orange, T-Mobile, Plus
65.	Morąg	Nowy Dwór	Play
66.	Morąg	Królewo	Orange
67.	Morąg	Kalnik – wieża własna	Orange, T-Mobile, Plus
68.	Morąg	Kalnik	Play
69.	Morąg	Strużyna – wieża własna	Orange, T-Mobile

Źródło: <http://beta.btsearch.pl>

Monitoring promieniowania elektromagnetycznego prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Wyniki przeprowadzonych pomiarów w ostatnich latach przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 16. Punkty pomiarowe poziomu pól elektromagnetycznych na terenie powiatu ostródzkiego.

Rok wykonania pomiarów	Lokalizacja punktu pomiarowego	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]
2021	Stębark, gmina Grunwald	*
2021	Stare Jabłonki, gmina Ostróda	*
2020	Miłakowo, gmina Miłakowo	0,3

*Wartości zmierzone poniżej dolnego progu oznaczalności sondy, który wynosi 0,8 V/m.

Źródło: GIOŚ.

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów GIOŚ nie stwierdził na terenie województwa warmińsko - mazurskiego istnienia obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Dopuszczalna wartość poziomu pól elektromagnetycznych w powietrzu wynosi 7 V/m.

W związku z powyższym na terenie powiatu ostródzkiego brak jest realnego zagrożenia nadmiernym poziomem pól elektromagnetycznych. Dla większości punktów pomiarowych na terenie

powiatu ostródzkiego uzyskane wartości zostały zmierzone poniżej dolnego progu oznaczalności sondy, który wynosi 0,8 V/m.

3.3.2.ANALIZA SWOT

ZAGROŻENIA POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - brak przekroczeń natężeń pól elektromagnetycznych na terenie powiatu - niskie wartości promieniowania elektromagnetycznego w punktach pomiarowych na terenie powiatu (w większości poniżej dolnego progu oznaczalności sondy) 	<ul style="list-style-type: none"> - istniejące źródła promieniowania elektromagnetycznego
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie wartości natężenia pola elektromagnetycznego na terenie powiatu na stałym poziomie - prowadzenie pomiarów promieniowania elektromagnetycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost natężeń pól elektromagnetycznych

3.3.3.ZAGROŻENIA

Do potencjalnych zagrożeń na terenie powiatu ostródzkiego należy:

- dynamiczny rozwój telefonii komórkowej,
- wzrost liczby stacji bazowych telefonii, przez co zwiększa się ilość źródeł promieniowania i obszar ich oddziaływania,
- podchodzenie zabudowy mieszkaniowej pod linie energetyczne.

Kierunki działań:

Realizacja ochrony przed promieniowaniem na terenie powiatu będzie polegała na kontynuowaniu dotychczasowej polityki przestrzennej, uwzględniającej potrzebę ochrony przed promieniowaniem niejonizującym z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania wokół terenów przemysłowych, urządzeń elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych oraz wszędzie tam, gdzie jest możliwe przekraczanie dopuszczalnych poziomów promieniowania niejonizującego. Dodatkowo nowe inwestycje będą tak kształtowane, aby w możliwie jak największym stopniu zapewnić ochronę mieszkańców przed promieniowaniem.

Problem ekologiczny przed jakim stawia nas postęp cywilizacyjny jest ściśle powiązany z zagrożeniem ze strony oddziaływania energii elektromagnetycznej. Z tego względu należy uwzględniać wyznaczanie stref ograniczonego użytkowania wokół terenów przemysłowych, urządzeń elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych oraz wszędzie tam, gdzie jest możliwe przekraczanie dopuszczalnych poziomów promieniowania niejonizującego.

W związku z dużą presją na rozwój sieci komórkowej i stałego zwiększania jej zasięgu istotnym elementem jest wprowadzenie do gminnych Planów Zagospodarowania Przestrzennego zapisów precyzujących możliwe lokalizacji stacji przekaźnikowych telefonii komórkowych.

Adaptacja do zmian klimatu

W polskim systemie elektroenergetycznym dominują sieci napowietrzne, które w przeciwieństwie do sieci kablowych są silnie narażone na awarie spowodowane silnymi wiatrami i nadmiernym oblodzeniem. Występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych typu huragany, intensywne burze itp. może doprowadzić do zwiększenia ryzyka uszkodzenia linii przesyłowych i dystrybucyjnych, a zatem ograniczenia w dostarczaniu energii elektrycznej do odbiorców. Najważniejsze zjawiska wpływające na ryzyko zniszczeń sieci przesyłowych i dystrybucyjnych to występowanie burz, w tym burz śnieżnych, szadź katastrofalna i silny wiatr. Dla produkcji energii kluczowe znaczenie ma dostępność wody dla potrzeb chłodzenia. Pobór wody dla tych celów stanowi 70% całkowitych poborów wody w Polsce. W warunkach dużej zmienności opadów skrajne sytuacje (powódzie i susze) i wzrost niestacjonarności przepływów mogą zakłócić dostępność niezbędnych ilości wody, która wykorzystywana jest na cele chłodzenia. Może to spowodować obniżenie sprawności tradycyjnych elektrowni z chłodzeniem w obiegu otwartym oraz obniżenie ilości energii produkowanych przez te instalacje.

3.4.GOSPODAROWANIE WODAMI

3.4.1. STAN WYJŚCIOWY

3.4.1.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Teren powiatu ostródzkiego jest obszarem niezwykle bogatym pod względem występowania wód powierzchniowych. Powiat położony jest w Obszarze Dorzecza Wisły i regionie wodnym Dolnej Wisły. Jest to teren działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Obszar powiatu ostródzkiego należy do pięciu zlewni. Z tego trzy z nich mają charakter głównych i są to zlewnie rzek: Pasłki, Drwęcy oraz Zalewu Wiślanego który swym zasięgiem obejmuje gminę Małdyty i część gmin Miłakowo i Morąg. Dwie pozostałe są małe ponieważ zasadnicza ich część leży w sąsiednich powiatach. Należą do nich zlewnia rzeki Wkra w gminie Dąbrówno oraz rzeki Łyny, której dopływem jest Marózka przebiegająca przez Zybułtowo i Stębark w gminie Grunwald.

Największym ciekim na terenie powiatu ostródzkiego jest rzeka Drwęża o długości 207,2 km i zlewni 5343,5 km². Jest to prawobrzeżny dopływ Wisły. W granicach powiatu długość rzeki wynosi 41,01 km, natomiast obszar zlewni to 656 km². Drwęża bierze swój początek na Pojezierzu Olsztyńskim powyżej jeziora Drwęckiego w rejonie Wzgórz Dylewskich. Największymi dopływami są: Grabiczek, Poburzanka, Gizela, Sandela, Wel, Ławka i Radomka. W górnym biegu przepływa przez niewielkie jezioro Ostrowin i typowo rynnowe jezioro Drwęckie, które połączone jest kanałem Elbląskim przez jezioro Ilińsk, Bartężek, Ruda Woda (Duckie), Sambród, Piniewo i jezioro Drużno z rzeką Elbląg. Krajobraz zlewni rzeki jest bardzo urozmaicony i malowniczy. Jest to obszar licznych pagórków i wzgórz w postaci moren czołowych o deniwelacjach dochodzących do 100 m. Występują tu również liczne jeziora polodowcowe. W obniżeniach terenu zalegają torfy. Zlewnia Drwęcy zbudowana jest głównie z glin zwałowych oraz piasków i żwirów wodnolodowcowych. Drwęża, aczkolwiek największa nie jest jedynym dużym ciekim wodnym. Kolejną co do wielkości rzeką jaka płynie w granicach powiatu jest Miłakówka, której długość wynosi 31,74 km zaś zlewnia to 178,7 km². Stanowi lewobrzeżny dopływ Pasłęki, jest rzeką II rzędu, przebiega przez dwie północne gminy powiatu tj. Morąg i Miłakowo. Zlewnia jest bardzo urozmaicona pod względem konfiguracji terenu, szczególnie na terenie gminy Miłakowo. Źródła rzeki leżą w okolicach miejscowości Złotna. Zlewnia Miłakówki należy do mezoregionu Pojezierze Ławskie. Wśród utworów powierzchniowych na terenie zlewni dominują piaski i żwiry fluwioglacjalne. Miejscami występują duże połacie glin zwałowych i zwiertelinowych. W dolinach rzecznych zalegają aluwia. W południowej części zlewni powstały gleby brunatne właściwe lub wyługowane, natomiast w środkowej i północnej; gleby płowe i brunatne wyługowane.

Spośród licznych rzek jakie płyną przez obszar powiatu należy wymienić lewobrzeżny dopływ Drwęcy - Gizelę. Jej długość to 21,5 km i 70,4 km² powierzchni zlewni. Leży w całości w gminie Ostróda, źródła jej są w okolicach Wzgórz Dylewskich, a ściślej u podnóży Góry Czubatka, ciek o niewielkiej zlewni, ale z górskim charakterem, szczególnie w górnym biegu.

Podobnej długości i wielkości zlewni są jeszcze dwie rzeki; Marózka i Drela ok. 20 km długości oraz 126 - 149 km² powierzchni zlewni.

Oprócz cieków wodnych na terenie powiatu występują 124 jeziora. Z tego 103 mają powierzchnię powyżej 5 ha, a 32 ponad 50 ha. Największym z nich jest Narie, leżące w gminie Morąg o powierzchni 1 131,81 ha. Posiada bardzo urozmaiconą linię brzegową z kilkunastoma wyspami, a jego maksymalna głębokości wynosi 45 m. Kolejne duże jeziora to: Drwęckie, Szeląg Wielki, Dąbrowa Wielka, Ruda Woda (Duckie), Gil Wielki i Sąg. Najgłębszym jeziorem na terenie powiatu są Wukśniki (68 m), leżące w granicach gminy Miłakowo.

Kolejnym, szczególnym elementem sieci hydrograficznej powiatu ostródzkiego jest Kanał Ostródzko - Elbląski określany mianem jednego z trzech „skarbów” tego powiatu. Jego długość wynosi 63 kilometry, a z odgałęzieniami ok. 160 km. Swój początek bierze w jeziorze Drwęckim i poprzez system pochylni łączy się z jeziorem Drużno. Kanał łączy szereg jezior na terenie powiatu ostródzkiego, mianowicie: Ilińsk, Bartężek, Rudą Wodę, Sambród i Piniewo.

Obszar powiatu ostródzkiego znajduje się w zlewniach 34 jednolitych części wód rzecznych, wymienionych w poniższej tabeli.

Tabela 17. Charakterystyka jednolitych części wód rzecznych na terenie powiatu ostródzkiego.

Lp.	Nazwa jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP)	Kod jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP)
1	Kanał Elbląski od stanowiska szczytowego (pochylnia) do wpływu do jez. Sambród	RW20000283615
2	Kanał Elbląski od jez. Ilińskiego do jez. Drwęckiego	RW2000028369
3	Kanał Iławski	RW2000028565849
4	Szkotówka od źródeł do Lipowskiej Strugi z jez. Kownackim	RW200017268289
5	Drwęca do jez. Drwęckiego z jez. Ostrowin	RW2000172819
6	Dopływ z Sambrodu	RW2000172836172
7	Dopł. w Wilamowie	RW200017283632
8	Drela	RW2000172836349
9	Korbania od Kan. Iławskiego	RW200017283689
10	Pobórska Struga	RW20001728529
11	Gizela	RW20001728549
12	Zalewka	RW2000172856149
13	Wólka	RW20001728689
14	Elbląg do Młynówki	RW20001754356
15	Brzeźnica	RW20001754529
16	Wąska do Sały z Sałą	RW200017545669
17	Marwicka Młynówka	RW2000175459929
18	Leśny Rów	RW2000175654
19	Dopływ z Salaminka	RW200018561529
20	Dopływ z jez. Mielnik	RW2000185615529
21	Marąg	RW20001856329
22	Dopływ z Litwy	RW200018563729
23	Dopływ spod Worławek	RW20001856394
24	Miłakówka z jez. Narie, Mildzie	RW2000185649
25	Drwęca od Jez. Drwęckiego do Brodniczki	RW20002028779
26	Paśłka od wypływu z jez. Sarąg do Marąga z jez. Łęguty, Isąg	RW2000205631

Lp.	Nazwa jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP)	Kod jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP)
27	Pasłęka od Marąga do Drwęcy Warmińskiej bez Drwęcy Warmińskiej	RW2000205659
28	Kanał Ostródzki	RW200025283272
29	Kanał Elbląski od wpływu do jez. Sambród do wypływu z jez. Ilińsk z dopł. z jez. Bartężek i dopł. z jez. Surzyckiego	RW200025283653
30	Korbania do Kan. Iławskiego	RW200025283683
31	Drwęca od początku do końca jez. Drwęckiego bez kan. Ostródzkiego i Elbląskiego	RW20002528399
32	Iławka do wypływu z jez. Iławskiego	RW200025285693
33	Wel do wypływu z jez. Grądy	RW20002528653
34	Łyna do Dopływu z jeziora Jełguń (Jełguńskie)	RW70002558435

Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska.

Ocenę JCWP na terenie województwa warmińsko – mazurskiego przedstawiono na poniższym rysunku. Zdecydowana większość JCWP na terenie województwa jest w złym stanie.

Ocenę JCWP na terenie powiatu ostródzkiego zestawiono w poniższej tabeli. Większości badanych JCWP stan określono jako zły.

Tabela 18. Ocena wszystkich JCWP na terenie powiatu ostródzkiego.

Nazwa ocenianej JCWP	Rok Pomiaru	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan
Kanał Elbląski od jez. Ilińskiego do jez. Drwęckiego PLRW2000028369	2016	II	I	PPD	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
Drela RW2000172836349	2016	II	I	PSD	UMIARKOWANY	-	ZŁY
Korbania od Kan. Iławskiego RW200017283689	2016	II	I	PSD	UMIARKOWANY	-	ZŁY
Elbląg do Młynówki RW20001754356	2016	III	II	II	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
Wąska do Sały z Sałą RW200017545669	2016	II	II	PSD	UMIARKOWANY	-	ZŁY
Dopływ z Litwy RW200018563729	2016	IV	II	PSD	SŁABY	-	ZŁY
Dopływ spod Worłówek RW20001856394	2016	IV	II	PSD	SŁABY	-	ZŁY

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Nazwa ocenianej JCWP	Rok Pomiaru	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan
Drwęca od początku do końca jez. Drwęckiego bez kan. Ostródzkiego i Elbląskiego	2016	II	II	PSD	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
Wel do wypływu z jez. Grądy RW20002528653	2016	II	II	PSD	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
Kanał Iławski RW2000028565849	2015	II	I	II	II	DOBRY	-
Drwęca do jez. Drwęckiego z jez. Ostrowin RW2000172819	2015	II	II	II	DOBRY	DOBRY	DOBRY
Gizela RW20001728549	2015	II	I	II	DOBRY	DOBRY	DOBRY
Marąg RW20001856329	2015	III	II	II	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
Miłakówka z jez. Narie, Mildzie RW2000185649	2015	III	II	PPD	UMIARKOWANY	PSD	ZŁY
Pasłęka od wypływu z jez. Sarąg do Marąga z jez. Łęguty, Isąg RW2000205631		II	I	II	DOBRY	DOBRY	DOBRY
Drwęca od początku do końca jez. Drwęckiego bez kan. Ostródzkiego i Elbląskiego RW20002528399	2015	III	II	II	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
Łyna do Dopływu z jeziora Jełguń (Jełguńskie) RW70002558435	2015	II	I	II	DOBRY	DOBRY	DOBRY

Źródło: GIOŚ.

Jeziora

Oprócz cieków wodnych na terenie powiatu występują 124 jeziora. Z tego 103 mają powierzchnię powyżej 5 ha, a 32 ponad 50 ha. Największym z nich jest Narie, leżące w gminie Morąg, o powierzchni 1 131,81 ha. Posiada bardzo urozmaiconą linię brzegową z kilkunastoma wyspami, a jego maksymalna głębokość wynosi 45 m. Kolejne duże jeziora to: Drwęckie, Szeląg Wielki, Dąbrowa Wielka, Ruda Woda (Duckie), Gil Wielki i Sąg. Najgłębszym jeziorem na terenie powiatu są Wukśniki (68 m) leżące w granicach gminy Miłakowo.

Kolejnym, szczególnym elementem sieci hydrograficznej powiatu ostródzkiego jest Kanał Ostródzko – Elbląski, określany mianem jednego z trzech „skarbów” tego powiatu. Jego długość wynosi 63 kilometry, a z odgałęzieniami ok. 160 km. Swój początek bierze w jeziorze Drwęckim i poprzez system pochylni łączy się z jeziorem Družno. Kanał łączy szereg jezior na terenie powiatu ostródzkiego, mianowicie: Ilińsk, Bartężek, Rudą Wodę, Sambród i Piniewo.

Tabela 19. Charakterystyka większych jezior na terenie powiatu ostródzkiego.

Jezioro	Dorzecze	Powierz. [ha]	Głębokość max [m]
Bartężek	Kan. Elbląski – Drwęca	377,9	15,0
Cibory	Drwęca	7,3	11,0
Dąbrowa Mała	Wel – Drwęca	173,4	34,5
Dąbrowa Wielka	Wel – Drwęca	615,1	24,7
Drwęckie	Drwęca	870,0	22,3
Gil Wielki	Drwęca	528,6	20,0
Iłgi	Drwęca	32,5	2,0
Isąg	Pasłęka	395,7	54,5
Jakuba	Drwęca	22,8	6,1
Kajkowskie	Drwęca	29,0	7,8
Mildzie	Miłakówka – Pasłęka	111,9	19,4
Nakoń	Drwęca	20,9	3,6
Narie	Pasłęka	1240,1	43,8
Ostrowin	Drwęca	55,9	8,4
Pauzeńskie	Drwęca – Wisła	211,8	2,0
Perskie	Drwęca – Wisła	14,3	10,6
Ruda Woda	Kan. Elbląski – Drwęca	654,1	27,8
Sambród	Kan. Elbląski – Drwęca	128,4	4,3
Skiertag	Drela – Kan. Elb. – Drwęca	85,6	6,9
Szeląg Mały	Drwęca	83,8	15,2
Szeląg Wielki	Drwęca	599,0	35,5
Tymawskie	Mrózka – Łyna	54,3	14,8
Wuksniki	Miłakówka- Parsęta	117,1	68,0

Źródło: GIOŚ.

Ocena jednolitych części wód stojących na terenie powiatu przedstawiono w poniższej tabeli. Stan wszystkich JCW na terenie powiatu określono jako zły.

Tabela 20. Ocena JCW na terenie powiatu ostródzkiego w ostatnich latach.

Nazwa jeziora	Rok pomiaru	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Bartężek	2019	UMIARKOWANY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY	ZAGROŻONWA
Dąbrowa Wielka	2019	DOBRY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY	NIEZAGROŻONA
Narie	2018	SŁABY	DOBRY	ZŁY	NIEZAGROŻONA
Sambród	2020	SŁABY		ZŁY	ZAGROŻONWA
Szeląg Mały	2019	UMIARKOWANY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY	NIEZAGROŻONA
Szeląg Wielki	2021	SŁABY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY	ZAGROŻONA
Gil Wielki	2020	UMIARKOWANY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY	ZAGROŻONA
Mildzie	2021	UMIARKOWANY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY	ZAGROŻONA
Ostrowin	2019	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY	NIEZAGROŻONA

Źródło: <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/LAKES/8>

3.4.1.2. WODY PODZIEMNE

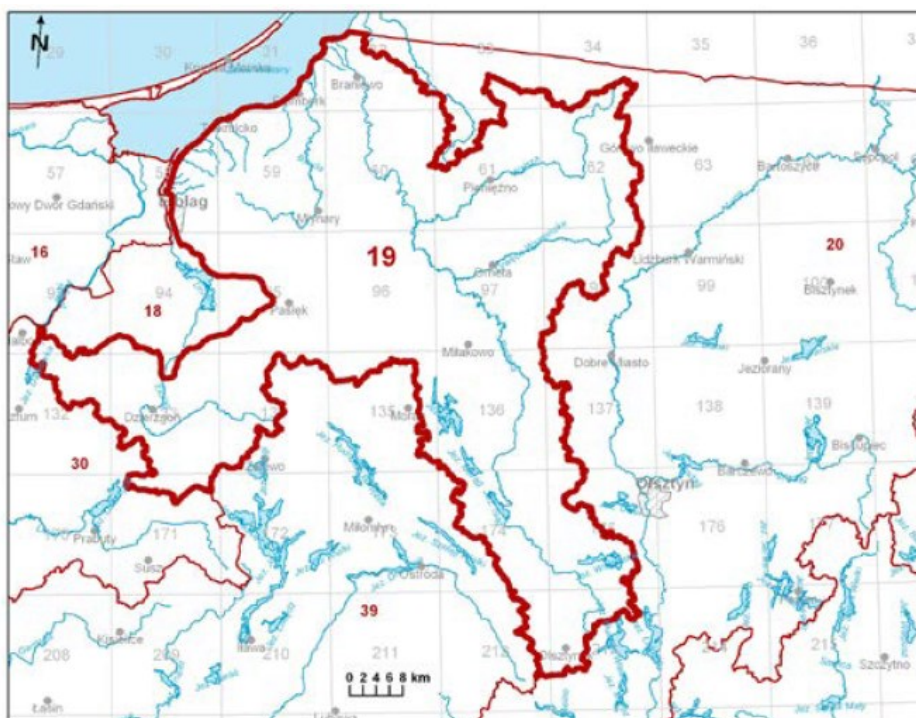
Na obszarze powiatu ostródzkiego występują wody mineralne pospolite, chlorkowe. Zlokalizowane są również dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. W zachodniej części gminy Miłomłyn leży fragment 210 między morenowego głównego zbiornika wód podziemnych (wgłębnych), którego zasadniczy obszar znajduje się na terenie powiatu ławskiego. Jest jeszcze jeden główny zbiornik wód podziemnych nr 207, który leży na pograniczu gmin Miłakowo i Morąg.

Powiat ostródzki występuje w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 19, 20, 39 i 49 (na podstawie nowego podziału obszaru Polski na 172 części wód podziemnych).

Tabela 21. Charakterystyka JCWPd nr 19.

Powierzchnia	3917,4
Dorzecze	Wisły
Gminy powiatu ostródzkiego na terenie JCWPd	Małyty, Morąg (obszar wiejski), Miłakowo (obszar wiejski), Miłakowo (miasto), Łukta, Ostróda (gm. wiejska)
Liczba pięter wodonośnych	2

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

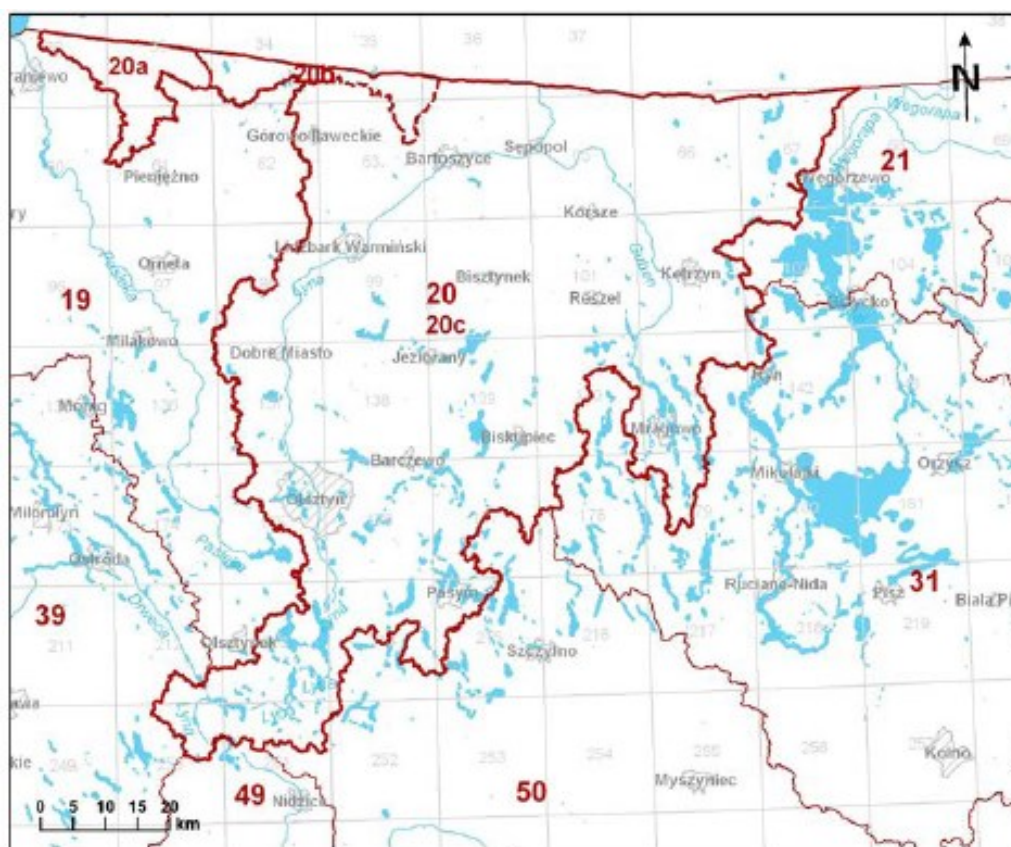
Rysunek 6. Lokalizacja JCWPd nr 19.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Tabela 22. Charakterystyka JCWPd nr 20.

Powierzchnia	6089.3
Dorzecze	Wisły
Gminy powiatu ostródzkiego na terenie JCWPd	Grunwald, Dąbrówno
Liczba pięter wodonośnych	3

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

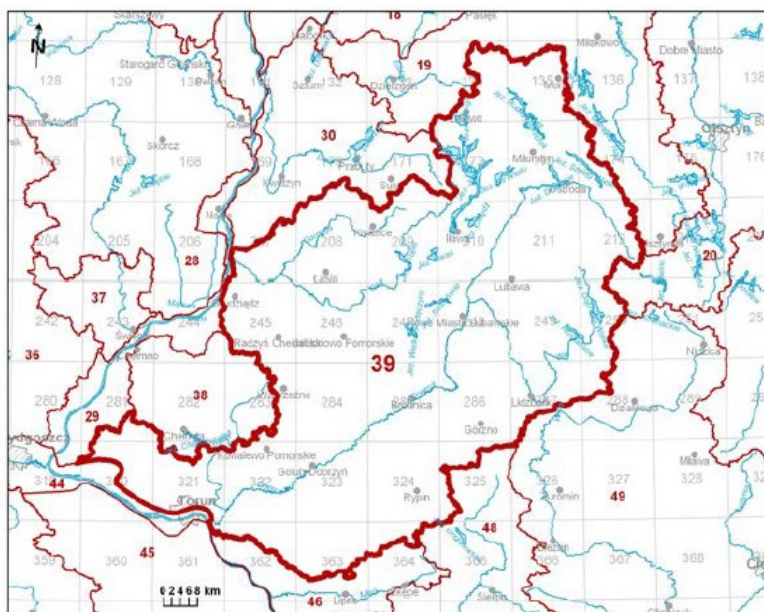
Rysunek 7. Lokalizacja JCWPd nr 20.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Tabela 23. Charakterystyka JCWPd nr 39.

Powierzchnia	7573.5
Dorzecze	Wisły
Gminy powiatu ostródzkiego na terenie JCWPd	Małdyty, Morąg (obszar wiejski), Morąg (miasto), Miłomłyn (obszar wiejski), Miłomłyn (miasto), Łukta, Ostróda, Ostróda (gm. miejska), Dąbrówno, Grunwald
Liczba pięter wodonośnych	3

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

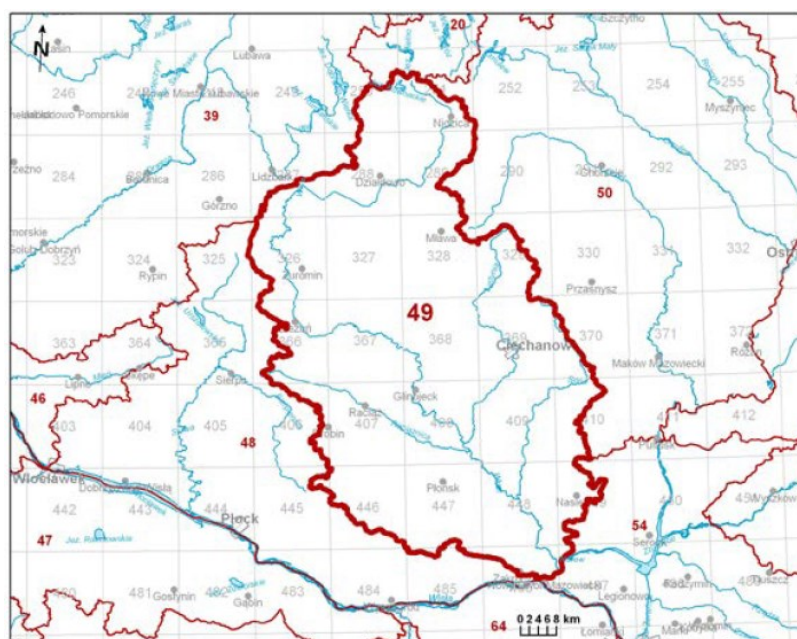

Rysunek 8. Lokalizacja JCWPd nr 39.
Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Tabela 24. Charakterystyka JCWPd nr 49.

Powierzchnia	5357.3
Dorzecze	Wisły
Gminy powiatu ostródzkiego na terenie JCWPd	Dąbrówno
Liczba pięter wodonośnych	2

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Rysunek 9. Lokalizacja JCWPd nr 49.
Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Na szczeblu krajowym monitoringiem wód podziemnych zajmuje się GIOŚ.

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych:

- Klasa I – wody bardzo dobrej jakości, w których:

a) wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego),

b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka.

- Klasa II – wody dobrej jakości, w których:

a) wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,

b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby.

- Klasa III – wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka.

- Klasa IV – wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka.

- Klasa V – wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

Powyższa klasyfikacja jest podstawą do oceny stanu chemicznego, gdzie woda klas I-III oznacza *dobry stan chemiczny*, a woda klas IV-V oznacza *zły stan chemiczny*.

W latach 2019 i 2020 prowadzono pomiary JCWPd nr 39 na terenie gmin powiatu ostródzkiego. Wyniki pomiarów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 25. Wyniki pomiarów JCWPd na terenie powiatu ostródzkiego.

Numer JCWPd	Gmina	Miejscowość	Użytkowanie terenu	Rok badań	Klasa jakości 2019 końcowa	Rok badań	Klasa jakości 2020 końcowa
39	Ostróda (gm. wiejska)	Samborowo	Tereny przemysłowe	2019	V	2020	V

Numer JCWPd	Gmina	Miejscowość	Użytkowanie terenu	Rok badań	Klasa jakości 2019 końcowa	Rok badań	Klasa jakości 2020 końcowa
39	Morąg (gm. miejsko-wiejska)	Morąg	Roślinność drzewiasta i krzewiasta	2019	II	2020	II
39	Morąg (gm. miejsko-wiejska)	Jurki	Zabudowa wiejska	2019	III	2020	III

Źródło: GIOŚ.

Stan badanej JCWPd jest zróżnicowany w zależności od użytkowanego terenu. Na terenach przemysłowych stan badanych wód podziemnych określono jako zły. Stan wód na terenie pokrytym roślinnością oceniono jako dobry.

Poniżej przedstawiono cele środowiskowe oraz ocenę ryzyka ich nieosiągnięcia dla wszystkich jednolitych części wód podziemnych na terenie powiatu ostródzkiego.

Tabela 26. Ocena wszystkich JCWPd na terenie powiatu ostródzkiego.

Nr JCWPd	Cele środowiskowe	Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych
19	Dobry stan chemiczny, Dobry stan ilościowy	Niezagrożona
20	Dobry stan chemiczny, Dobry stan ilościowy	Niezagrożona
39	Dobry stan chemiczny, Dobry stan ilościowy	Niezagrożona
49	Dobry stan chemiczny, Dobry stan ilościowy	Niezagrożona

Źródło: WIOŚ, Olsztyn.

3.4.2. ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Powiat ostródzki posiada opracowany „Plan Operacyjny przed powodzią dla powiatu ostródzkiego”, opracowany w 2015 roku.

Zgodnie z art. 34 ust. 1, pkt 1a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. 2022 poz. 1526, ze zm.) Starosta opracowuje plan operacyjny ochrony przed powodzią oraz ogłasza i odwołuje pogotowie i alarm przeciwpowodziowy.

Zagrożenie powodziowe na terenie powiatu ostródzkiego dotyczy przyboru rzeki Drwęcy i jeziora Drwęckiego.

Do budowli przeciwpowodziowych na terenie powiatu należą:

- Jaz Samborowo położony jest w miejscowości Samborowo, woj. warmińsko - mazurskie, 10 km na zachód od Ostródy. Jaz usytuowany jest na rzece Drwęcy (ok. 1 km od wylotu z Jez. Drwęckiego) w 165+000 kilometrze rzeki. Zadaniem jazu jest piętrzenie jeziora Drwęckiego i umożliwienie żeglugi na odcinku Miłomłyn - Zielona - Ostróda. W okresie wezbrań przepuszcza zaś wielkie wody rz. Drwęcy.
- Śluza Ostróda jest typową śluzą na szlaku Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego. Wymiary komory śluzy są następujące: długość 34,19m, szerokość 3,55 m (jeszcze węższa jest śluza Mała Ruś - o szerokości zaledwie 3,19 m). Wrota śluz zbudowane są z drewnianych bali, pokrytych poszyciem z drewna (dębowego lub sosnowego). Wrota funkcjonują według tradycyjnych rozwiązań, zastosowanych w czasie budowy kanału. Różnice poziomów wody w śluzach są znaczne - największe w śluzie w Ostródzie 2,04 m.
- Śluza Mała Ruś znajduje się w miejscowości Zwierzewo, na obszarze gminy Ostróda, woj. warmińsko - mazurskie. Śluza położona jest na szlaku żeglugowym Miłomłyn - Ostróda - Jez. Szeląg w km 19.13 ww szlaku. Śluza umożliwia pokonanie przez jednostki pływające różnicy poziomów wody wynoszącej do 1.64m między Jez. Szeląg Wielki (stanowisko górne) a Jez. Pauzeńskim (stanowisko dolne). Śluza została wybudowana w latach 1872 – 1876 i przebudowana w latach 1920-26, w latach 1990-91 została poddana generalnemu remontowi.
- Śluza Zielona jest typową śluzą na szlaku Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego. Wymiary komory śluzy są następujące: długość 34,19 m, szerokość 3,55 m. Komora śluzy Ostróda zbudowana z w latach 1931-1932 i ma do dzisiaj komorę murowaną z cegły. Wrota śluz zbudowane są z drewnianych bali, pokrytych poszyciem z drewna (dębowego lub sosnowego). Wrota funkcjonują według tradycyjnych rozwiązań, zastosowanych w czasie budowy kanału. Śluza Zielona ma wrota. Mechanizmy napędowe wrót napędzane są ręcznie - za pomocą korby. Różnice poziomów wody w śluzie Zielonej 1,89 m.
- Jaz Miłomłyn jest jednym z kluczowych obiektów z punktu widzenia gospodarki wodą w Systemie Jezior Warmińskich. Zrzut wód z Jeziora Jeziorak w dolinę rzeki Drwęcy może się odbywać albo przez jaz Iława do rz. Iławki a następnie rz. Iławką do Drwęcy, albo jazem Miłomłyn do Jez. Drwęckiego a następnie jazem Samborowo do rz. Drwęcy, przy czym proporcja pomiędzy zrzutem jazem Iława a jazem Miłomłyn może być sztucznie sterowana w zależności od sytuacji hydrologicznej w dolinie Drwęcy.
- Śluza Miłomłyn jest śluzą komorową o konstrukcji betonowej z wrotami wspornymi jednoskrzydłowymi z mechanizmami ciągnowo - łańcuchowymi o napędzie ręcznym. Komora jest

napełniana i opróżniana przez zastawki we wrotach (także o napędzie ręcznym). Przy dolnej głowie śluzy znajduje się most drogowy w ciągu drogi Miłomłyn - Zalewo.

3.4.3. ANALIZA SWOT

GOSPODAROWANIE WODAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - zasoby wód podziemnych i powierzchniowych - dobry stan wód powierzchniowych - liczne jeziora na terenie powiatu - opracowany Plan Operacyjny przed powodzią dla powiatu ostródzkiego 	<ul style="list-style-type: none"> - zły stan wód większości powierzchniowych w punktach pomiarowych - spływy z gleb, na których stosowane są środki ochrony roślin obciążające wody powierzchniowe i podziemne - zły stan badanych wód podziemnych w okolicach zabudowy przemysłowej - pogorszenie jakości JCW w ostatnich latach na podstawie prowadzonych badań w latach 2019-2021
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - regulacje ogólnokrajowe i międzynarodowe zobowiązujące do podniesienia jakości środowiska - edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony jakości wód i racjonalnego korzystania z zasobów wodnych 	<ul style="list-style-type: none"> - niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w zakresie gospodarowania wodami - dalsze zagrożenie zanieczyszczeniem wód powierzchniowych - ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych przez większość wód - zagrożenie związane ze wzmożonym rozwojem turystyki - rosnące zagrożenie wystąpienia zjawiska powodzi i suszy - w ostatnich latach obserwuje się nasilenie występowania zjawisk ekstremalnych, takich jak długotrwałe okresy suszy oraz krótkie, nawalne opady - zagrożenie powodziowe na terenie powiatu

3.4.4. ZAGROŻENIA

Do głównych zagrożeń, które mogą negatywnie wpłynąć na środowisko wodne na terenie powiatu, można zaliczyć:

- zanieczyszczenia obszarowe – zanieczyszczenia spłukiwane opadami atmosferycznymi z terenów zurbanizowanych, nieposiadających systemów kanalizacyjnych oraz z obszarów rolnych. Szczególny udział mają zanieczyszczenia obciążone związkami biogennymi – azotem i fosforem, pochodzenia rolniczego.
- zanieczyszczenia liniowe – zanieczyszczenia pochodzenia komunikacyjnego, wytwarzane przez środki transportu i spłukiwane z powierzchni dróg lub torfowisk oraz pochodzące z rurociągów, gazociągów, kanałów ściekowych, osadowych.

- Pogorszenie jakości wód powierzchniowych płynących i stojących oraz wód podziemnych na terenie powiatu.
- Zagrożenia związane z turystyczną funkcją powiatu.

Kierunki działań

Działania dla zrationalizowania użytkowania wód powinny brać jako punkt wyjścia możliwości ekosystemów wodnych - ilościowe i jakościowe. Powinny one objąć wszystkie dziedziny gospodarki powiatu korzystające z zasobów wód w tym przede wszystkim rolnictwo i gospodarkę komunalną. Zastosowanie najlepszych dostępnych praktyk rolniczych powinno doprowadzić do zmniejszenia zapotrzebowania na wodę.

Powiat powinien systematycznie realizować działania edukacyjne dla mieszkańców oraz turystów w zakresie prawidłowego korzystania ze zbiorników wodnych w celach rekreacyjnych.

Zasoby wód podziemnych można uznać za strategiczne zapasy na okres chronicznego deficytu wody, jednak już obecnie stanowią one znaczne źródło zaopatrzenia ludności w wodę. W Polsce ponad 65% poboru wody na cele komunalne pochodzi z ujęć wód podziemnych. Ponieważ również w powiecie ostródzkim, wody podziemne mogą stanowić ważne źródło zaopatrzenia ludności w wodę, powinno dążyć się do rezygnacji z wykorzystywania wód podziemnych na rzecz wód powierzchniowych oraz ich ochrony przed zanieczyszczeniem z powierzchni terenu. Aby to było możliwe i racjonalne, należy poprawić stan wód powierzchniowych w jak najmniejszej odległości od końcowych użytkowników wód. W tym celu konieczne jest poprawienie stanu infrastruktury sanitarnej.

Racjonalizacja zużycia wody w gospodarstwach domowych powinna zmierzać przede wszystkim do ograniczenia jej marnotrawstwa, stosowania wodoszczelnej aparatury czerpalnej i sprzętu gospodarstwa domowego oraz utrzymanie pomiaru zużycia wody, a także cen wody odzwierciedlających wszystkie koszty jej pozyskania.

Adaptacja do zmian klimatu

Na kształtowanie zasobów wodnych w dużej mierze wpływa pokrywa śnieżna. Prognozy przewidują, że długość jej zalegania będzie się stopniowo zmniejszać i w połowie XXI wieku może być średnio o 28 dni krótsza niż obecnie. Zmniejszenie się maksymalnej wartości zapasu wody w śniegu, może mieć zarówno wpływ pozytywny jak i negatywny. Pozytywnym skutkiem zmniejszenia się zawartości wody w pokrywie śnieżnej, będzie niższe prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych, jednocześnie może się to przyczynić do pogorszenia struktury gleby oraz kondycji ekosystemów.

Ze względu na zmiany klimatyczne powodujące coraz częściej pojawiające się deszcze o charakterze nawałnym w połączeniu z silnym wiatrem, ważna jest ochrona przeciwpowodziowa, a co za tym idzie konserwacja urządzeń melioracyjnych na terenie całego dorzecza. Ze względu na opadający poziom wód gruntowych oraz dłuższe okresy susz niezbędne jest przetrzymanie wód opadowych. Tereny zieleni, które w naturalny sposób pochłaniają nadmiary wody opadowej, projektowane powinny być w obniżeniu, by

w maksymalnym stopniu przetrzymać wody opadowe. W przypadku terenów utwardzonych na obiektach zieleni stosowane powinny być nawierzchnie przepuszczalne.

3.5.GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

3.5.1. STAN WYJŚCIOWY

Sieć wodociągowa

Na terenie powiatu ostródzkiego z sieci wodociągowej korzysta 97,91% mieszkańców. Największy procent zwodociągowania występuje na terenie miasta Ostróda. Długość czynnej sieci rozdzielczej na terenie powiatu wynosi 1 348,6 km, natomiast liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosi 14 010.

Poniższa tabela przedstawia charakterystykę sieci wodociągowych na terenie gmin powiatu ostródzkiego.

Tabela 27. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu ostródzkiego (stan na 31.12.2021 r.)

Lp.	Gmina	Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	% ludności korzystający z instalacji
1	m. Ostróda	77,5	1 900	32 003	99,8%
2	Dąbrówno	96,1	894	4 018	99,0%
3	Grunwald	156,3	787	4 955	96,03%
4	Łukta	106,6	823	3 872	87,36%
5	Małdyty	146,1	1 137	5 849	99,0%
6	Miłakowo	88,4	733	4 736	93,15%
7	Miłomłyn	65,7	1 187	4 560	94,63%
8	Morąg	338,2	3 501	22 994	98,04%
9	Ostróda	273,7	3 048	15 511	96,99%
Razem		1 348,6	14 010	98 498	97,91%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Zużycie wody z wodociągów na jednego mieszkańca powiatu ostródzkiego w ostatnich latach przedstawiono w poniższej tabeli. Zużycie w ostatnich latach zużycie wody z wodociągów wzrasta.

Tabela 28. Zużycie wody z wodociągów na jednego mieszkańca powiatu ostródzkiego.

Zużycie wody z wodociągów na jednego mieszkańca	J.m.	2017	2018	2019	2020	2021
Powiat ostródzki	m ³	30,0	31,5	31,6	32,6	33,1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Wykaz pozwoleń wodnoprawnych w latach 2020-2021 na terenie powiatu ostródzkiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 29. Wykaz obowiązujących pozwoleń wodnoprawnych na terenie powiatu ostródzkiego.

Lp.	Organ wydający	Zakład	Data wydania decyzji	Przedmiot zgody
1	Dyrektor Zarządu Zlewni w Olsztynie	Nadleśnictwo Olsztynek	16.08.2018	Pobór wód podziemnych
2	Marszałek Województwa Warmińsko Mazurskiego	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „GRUNWALD” Sp. z o.o.	17.08.2016	Pobór wód podziemnych
3	Starosta Ostródzki	Gmina Grunwald	13.08.2014	Pobór wód podziemnych, odprowadzanie wód popłucznych do ziemi
4	Starosta Ostródzki	Gmina Grunwald	19.06.2012	Pobór wód podziemnych
5	Starosta Ostródzki	Nadleśnictwo Olsztynek	09.06.2011	Pobór wód podziemnych
6	Starosta Ostródzki	Gmina Grunwald	25.05.2011	Pobór wód podziemnych, odprowadzanie wód popłucznych do stawu
7	Starosta Ostródzki	Gorzelnia Rolnicza S.C. w Zybułowie	01.03.2011	Odprowadzanie wód pochłoniczych do wód
8	Starosta Ostródzki	Gorzelnia Rolnicza S.C. w Zybułowie	27.04.2011	Pobór wód podziemnych
9	Starosta Ostródzki	Spółka „ROL-KAM” – Władysław Łukasik	08.11.2010	Pobór wód podziemnych, odprowadzanie wód popłucznych do ziemi
10	Dyrektor Zarządu Zlewni w Olsztynie	Gorzelnia Rolnicza Rostkowska Alina, Ciska Karolina s.c.	29.12.2021	Pobór wód podziemnych

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku.

Sieć kanalizacyjna

Na terenie powiatu ostródzkiego z sieci kanalizacyjnej korzysta sumarycznie 75,54% osób, co stanowi 75 996 mieszkańców. Stopień skanalizowania poszczególnych gmin jest zróżnicowany. Największy stopień skanalizowania występuje na terenie miasta Ostróda –96,29%.

Dane na temat sieci kanalizacyjnej gmin powiatu ostródzkiego zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 30. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu ostródzkiego (stan na 31.12.2021 r.)

Lp.	Gmina	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	% ludności korzystający z instalacji
1	m. Ostróda	82,2	1 710	30 681	96,29%
2	Dąbrówno	96,1	536	2 527	63,67%
3	Grunwald	44,5	234	1 989	38,55%
4	Łukta	121,5	828	3 609	81,43%
5	Małdyty	28,2	358	2 097	36,00%
6	Miłakowo	21,0	255	2 175	42,78%
7	Miłomłyn	50,3	643	3 327	69,04%
8	Morąg	149,9	2 398	18 622	79,40%
9	Ostróda	266,9	2 353	10 969	68,59%
Razem		860,6	9 315	75 996	75,54%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Oczyszczanie ścieków

Na terenie powiatu ostródzkiego zlokalizowane są następujące oczyszczalnie ścieków:

Miasto Ostróda

Na terenie miasta Ostróda nie funkcjonuje oczyszczalnia ścieków.

Ścieki komunalne z terenu Miasta Ostróda odprowadzane są do komunalnej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Tyrowie (gmina Ostróda). Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem biogenów o przepustowości 12 000 m³/dobę.

Gmina Ostróda

Na terenie gminy Ostróda zlokalizowanych jest pięć oczyszczalni ścieków, których charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 31. Oczyszczalnie ścieków na terenie gminy Ostróda.

Lp.	Nazwa /lokalizacja	RLM (liczba)	Przepustowość projektowa m ³ /d	Dociążenie %
1	Klonowo	1350	150	75
2	Samborowo	5000	500	95
3	Szyldak	800	110	75
4	Grabin	30	5,8	100
5	Tyrowo	92000	12000	54

Źródło: Urząd Gminy Ostróda.

Gmina Grunwald

Na terenie gminy zlokalizowane są dwie oczyszczalnie ścieków w Gierzwałdzie i Zybułtowie. Oczyszczalnia w Gierzwałdzie: Ścieki dopływają do M-B oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w części zachodniej wsi. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Grabiczek. Oczyszczalnia ścieków została zrealizowana w 1998r. w technologii M-B opartej o osad czynny z podwyższonym usuwaniem biogenów. Przepustowość oczyszczalni wynosi (wg pozwolenia wodnoprawnego): Qdśr = 140 m³/d .

Do oczyszczalni ścieków w Gierzwałdzie zostały podłączone następujące miejscowości: Dylewo, Szczepankowo w 60 % i Kitnowo w 10 % Do powyższej oczyszczalni dowożone są również ścieki ze zbiorników bezodpływowych z terenu gminy Grunwald.

Oczyszczalnia w Zybułtowie – ścieki dopływają do M-B oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w części południowowschodniej wsi z następujących miejscowości – Mielno w 95 %, Tymawa- w 100 %, Grunwald,- w 60 %, Sębark w 15 %. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Marózek. Oczyszczalnia ścieków została zrealizowana w technologii M-B BIOVAC. Przepustowość oczyszczalni wynosi (wg pozwolenia wodnoprawnego): Qdśr = 190 m³/d Aktualnie dopływa na oczyszczalnię: Qdśr = 120 m³/d .

Gmina Dąbrówno

Odbiór i oczyszczanie ścieków następuje w oczyszczalni ścieków w Dąbrównie. Obiekt posiada przepustowość 600 m³/d. Oczyszczalnia zaspokaja obecne i planowane potrzeby gminy w zakresie odbioru i oczyszczania ścieków. RLM: 1700.

Gmina Łukta

Na terenie gminy znajduje się jedna mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków. Oczyszczalnia powstała w 1982 roku i była kilkakrotnie modernizowana. Pozwolenie ważne jest do dnia 13 stycznia 2025 r. RLM: 14 999.

Gmina Miłakowo

Nieczystości odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków o średniej przepustowości 980 m³/dobę zmodernizowanej w roku 2010 ze środków Unii Europejskiej, co umożliwia dalsze inwestycje w zakresie gospodarki wodno – ściekowej – docelowo skanalizowanie całej gminy Miłakowo. RLM: 7 283.

Gmina Miłomłyn

Na terenie gminy funkcjonuje jedna mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, która posiada zdolność oczyszczania na poziomie 600 m³/dobę. Oczyszczalnia ze względu na potrzeby mieszkańców została rozbudowana w 2017 roku. RLM: 4 500.

Gmina Małdyty

Na terenie gminy Małdyty zlokalizowanych jest 6 oczyszczalni ścieków, których charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 32. Oczyszczalnie ścieków na terenie gminy Małdyty.

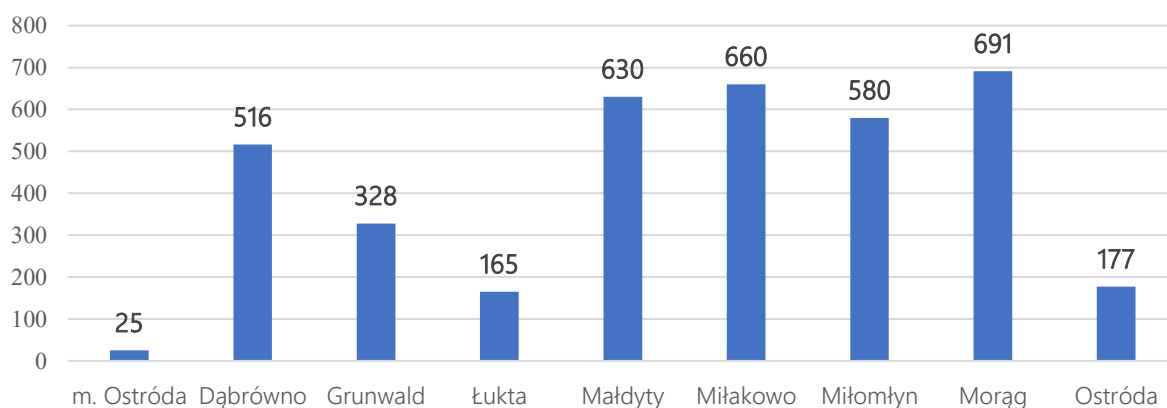
Lp.	Nazwa /lokalizacja	Przepustowość projektowa m ³ /d
1	Małdyty	334
2	Szymonowo (Szkoła Podstawowa)	16,8
3	Klonowy Dwór	22,5
4	Linki	22,5
5	Dobrocin	80
6	Budwity	49,5

Źródło: Urząd Gminy Małdyty.

Zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie

Łącznie w gminach na terenie powiatu w roku 2020 zinwentaryzowano 3 772 zbiorników bezodpływowych, najliczniej zlokalizowanych na terenie gminy Morąg.

Zbiorniki bezodpływowe w gminach na terenie powiatu

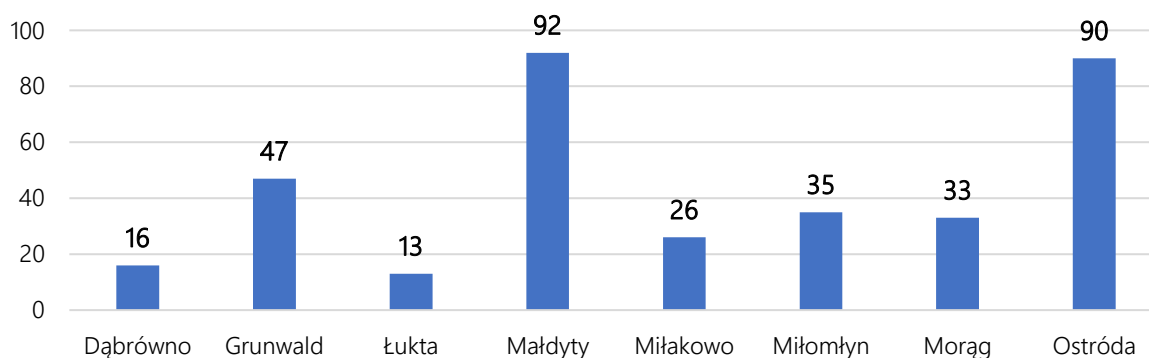

Wykres 5. Liczba zbiorników bezodpływowych na terenie powiatu ostródzkiego (dane na 31.12.2020 r.).

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu wynosi 352, najliczniej zlokalizowane na terenie gminy Małdyty.

Przydomowe oczyszczalnie ścieków zlokalizowane na terenie powiatu

Wykres 6. Przydomowe oczyszczalnie ścieków zlokalizowane na terenie powiatu ostródzkiego (dane na 31.12.2020 r.).

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

3.5.2. ANALIZA SWOT

GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - oczyszczalnie ścieków na terenie gmin powiatu - wysoki poziom zwodociągowania powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> - brak pełnego skanalizowania powiatu - niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców powiatu w zakresie gospodarki wodno - ściekowej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowa sieci wodociągowej - rozbudowa sieci kanalizacyjnej - edukacja mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> - potencjalne zagrożenie nieszczelnymi zbiornikami bezodpływowymi powodujące skażenie wód podziemnych - niepostępujący proces rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu

3.5.3. ZAGROŻENIA

Zagrożeniem w na terenie powiatu może być nieprawidłowe pozbywanie się ścieków przez właścicieli nieruchomości posiadających nieszczelne zbiorniki bezodpływowe. Niewłaściwa eksploatacja tego rodzaju urządzeń i instalacji prowadzi do emisji zanieczyszczeń gruntu i wód.

Kierunki działań

W celu poprawy stanu środowiska wodnego działania powinny się koncentrować na dalszej kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz egzekucji obowiązku przyłączania nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. Dodatkowo – kontynuowanie budowy kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w celu zwiększenia dostępności mieszkańców do kanalizacji sanitarnej. Priorytetowe są działania na rzecz pełnego skanalizowania powiatu, a w obszarach, gdzie jest to ekonomicznie i technicznie nieuzasadnione, zapewnienie indywidualnych rozwiązań np. w postaci przydomowych oczyszczalni ścieków.

W celu zmniejszenia zapotrzebowania na wodę należy zachęcać mieszkańców do instalowania systemów gromadzenia i wykorzystania wody deszczowej do podlewania ogrodów. W dalszym ciągu niezbędna jest modernizacja i rozbudowa systemu zaopatrzenia ludności w wodę oraz zapewnienie najwyższej jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Spływu azotu z pól do wód podziemnych i powierzchniowych można ograniczyć poprzez racjonalne dozowanie i limitowanie środków plonotwórczych na użytkach rolnych. Przed niekontrolowanym przedostawaniem się niebezpiecznych substancji do wód zapobiega również odpowiednie przechowywanie nawozów naturalnych. Budowa szczelnych zbiorników na gnojówkę oraz uszczelnionych płyt obornikowych pozwala na ograniczenie tego zagrożenia.

W celu utrzymania prawidłowych stosunków wodnych niezbędne są regularne prace konserwacyjne na rowach melioracyjnych, ciekach naturalnych, utrzymanie w należytym stanie urządzeń

przeciwpowodziowych oraz budowa, przebudowa i konserwacja zbiorników pełniących funkcje małej retencji.

3.6. ZASOBY GEOLOGICZNE

Powiat ostródzki położony jest w zasięgu zlodowacenia bałtyckiego. Należy do podprovincji Pojezierze Południowobałtyckie i makroregionu Pojezierze Wschodniopomorskie i Pojezierze Chełmińsko – Dobrzyńskie. Gminy powiatu usytuowane są głównie w mezoregionie Pojezierza Ławskiego oraz Garbu Lubawskiego, jedynie wschodnia część gminy Miłakowo, Łukta, Ostróda i Grunwald leży na Pojezierzu Olsztyńskim. Pojezierze Ławskie ma charakterystyczną lekko falistą rzeźbę terenu. Deniwelacje mieszczą się w granicach 5-10 m, zaś nachylenie stoków wynosi około 40 stopni. Tworzy wschodnie skrzydło lobu Wisły. Obejmuje formy marginalne kończące się nad jeziorem Narie w Bogaczewie nieopodal Morąga. Taka forma krajobrazu, bogata w rzeźbę morenową to efekt wcześniejszej działalności lodowca i jego wód roztopowych fazy pomorskiej zlodowacenia.

W mezoregionie Garbu Lubawskiego rzeźba terenu jest bardziej urozmaicona. Oprócz bowiem pojedynczych, aczkolwiek licznych pagórków, występują fragmenty wysoko i nisko falistej rzeźby pagórkowatej. Często na tym terenie napotykamy dolinki bezodpływowe w kształcie zagłębień oraz bruzdy erozyjne. Deniwelacje sięgają 20 m (w niektórych miejscach do 40m). Takie ukształtowanie terenu w sposób naturalny stwarza możliwość erozji wodnej. I rzeczywiście na tym terenie dość wyraźnie widzimy jej skutki w postaci żłobin, których głębokość dochodzi do 2 - 3 m. Dominującą formą terenu wyróżniającą się w krajobrazie, ze względu na sposób jej powstawania jest forma akumulacyjna (wypukła). Jest ona szczególnie charakterystyczna dla tego mezoregionu. Pojezierze Olsztyńskie (Nizina Staropruska) tworzy rozległą nieckę o urozmaiconej powierzchni. Występuje tu przeważnie pagórkowaty krajobraz pojezierny, o deniwelacjach dochodzących do kilkudziesięciu metrów, z gliniastymi lub piaszczysto - gliniastymi pagórkami oraz bezodpływowymi zagłębieniami wypełnionymi wodami jezior lub torfowiskami. W krajobrazie występują różne typy morfologiczne uroczysk: misy jeziorne, dna rynien, wzgórz morenowe, kemy i ozy. To charakterystyczny przykład formy erozyjnej (wklęsłej) tworzenia krajobrazu.

3.6.3. SUROWCE MINERALNE

Na obszarze powiatu ostródzkiego występują głównie złoża kopalin pospolitych, które mają zastosowanie w budownictwie i rolnictwie. Wśród kopalin budowlanych występują złoża kruszywa naturalnego, niewielkie pokłady surowców ilastych ceramiki budowlanej, piasków kwarcowych do produkcji cegły wapiennopiaskowej i do produkcji betonów komórkowych. Ich powstanie wiąże się z działalnością lądolodu skandynawskiego.

Złoża kopalin rolniczych reprezentowane są przez kredę jeziorną i torf. Powstały one na ogół w epoce polodowcowej. Udokumentowane złoża kopalin rozmieszczone są na terenie powiatu nieregularnie. Generalnie bogatszy w nie jest pas północny i południowy. Podstawowe zmiany

w środowisku związane z eksploatacją kopalin pospolitych, to zmiana rzeźby terenu i degradacja pokrywy glebowej. W powiecie skala tych zmian jest stosunkowo niewielka.

Wykaz złóż na terenie powiatu ostródzkiego wraz ze stanem zagospodarowania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 33. Złóża kopalin na terenie powiatu ostródzkiego.

Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia udokumentowanego złoża [ha]	Zasoby geologiczne bilansowe - tys. t	Wydobycie - tys. t	Stan zagospodarowania
Dąbrówno					
Fiugajki	KRUSZYWA NATURALNE	11,965	2 101	-	złóże rozpoznane szczegółowo
Fiugajki I	KRUSZYWA NATURALNE	1,972	357	-	złóże rozpoznane szczegółowo
Gardyny	KRUSZYWA NATURALNE	9,000	1282	-	eksploatacja złoża zaniechana
Gardyny II	KRUSZYWA NATURALNE	28,16	2073	-	eksploatacja złoża zaniechana
Gardyny IV	KRUSZYWA NATURALNE	6,271	389	-	złóże rozpoznane wstępnie
Gardyny V	KRUSZYWA NATURALNE	23,907	1 628	250	złóże zagospodarowane
Osiekowo I	KRUSZYWA NATURALNE	40,1	4087	-	złóże rozpoznane szczegółowo
Osiekowo I/1	KRUSZYWA NATURALNE	1,981	83	-	złóże rozpoznane szczegółowo
Osiekowo I/2	KRUSZYWA NATURALNE	1,9091	168	-	złóże rozpoznane szczegółowo
Samin I	KRUSZYWA NATURALNE	16,205	3 741	-	złóże eksploatowane okresowo
Samin I/1	KRUSZYWA NATURALNE	1,998	103	-	eksploatacja złoża zaniechana
Tułodziad	KRUSZYWA NATURALNE	1,95	85	-	złóże eksploatowane okresowo
Tułodziad I	KRUSZYWA NATURALNE	1,936	155	38	złóże zagospodarowane
Tułodziad II	KRUSZYWA NATURALNE	1,929	176	38	złóże zagospodarowane
Tułodziad III	KRUSZYWA NATURALNE	1,923	173	-	złóże rozpoznane szczegółowo
Wądzyn	KRUSZYWA NATURALNE	17,122	404	-	złóże eksploatowane okresowo
Grunwald					

Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia udokumentowanego złoża [ha]	Zasoby geologiczne bilansowe - tys. t	Wydobycie - tys. t	Stan zagospodarowania
Gierzwałd	KRUSZYWA NATURALNE	18,085	4 182	276	złoże zagospodarowane
Kitnowo	KRUSZYWA NATURALNE	14,100	1 302	17	złoże zagospodarowane
Korsztyń	KRUSZYWA NATURALNE	10,651	1 136	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Łodwigowo	KRUSZYWA NATURALNE	0,558	104	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Marcinkowo	KRUSZYWA NATURALNE	22,689	1 818	-	eksploatacja złoża zaniechana
Marcinkowo I	KRUSZYWA NATURALNE	8,711	505	-	eksploatacja złoża zaniechana
Marcinkowo II	KRUSZYWA NATURALNE	15,2865	1 261	383	złoże zagospodarowane
Marcinkowo III	KRUSZYWA NATURALNE	1,9819	488	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Mielno	KRUSZYWA NATURALNE	1,917	62	-	eksploatacja złoża zaniechana
Pawłowo-Mielno	KRUSZYWA NATURALNE	70,850	5 665	-	złoże rozpoznane wstępnie
Szczepankowo	KRUSZYWA NATURALNE	47,160	6 754	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Ulnowo	KRUSZYWA NATURALNE	27,594	6 842	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Zapieka	KRUSZYWA NATURALNE	18,058	1 788	-	złoże zagospodarowane
Łukta					
Florczaki	KRUSZYWA NATURALNE	38,319	5 497	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Kotkowo-Zawroty	KRUSZYWA NATURALNE	29,57	2 882	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Mostkowo	KRUSZYWA NATURALNE	28,153	6 988	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Żabi Róg ¹	KRUSZYWA NATURALNE	152,99	13 235	375	złoże zagospodarowane
Żabi Róg I ²	KRUSZYWA NATURALNE	1,6004	39	15	złoże zagospodarowane
Żabi Róg II ²	KRUSZYWA NATURALNE	1,7986	209	4	złoże zagospodarowane
Małdyty					
Kadzie	KRUSZYWA NATURALNE	10,661	740	10	eksploatacja złoża zaniechana
Kadzie 1	KRUSZYWA NATURALNE	1,9987	-	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Leśnica	KRUSZYWA NATURALNE	9,660	1 840	109	złoże zagospodarowane
Leśnica I	KRUSZYWA NATURALNE	0,81	209	-	złoże rozpoznane szczegółowo

¹ Złoże eksploatowane także na terenie gminy Morąg.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia udokumentowanego złoża [ha]	Zasoby geologiczne bilansowe - tys. t	Wydobycie - tys. t	Stan zagospodarowania
Małdyty	KRUSZYWA NATURALNE	2,400	214	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Sambród V	KRUSZYWA NATURALNE	1,249	50	3	złoże zagospodarowane
Sambród VII	KRUSZYWA NATURALNE	0,599	60	-	złoże eksploatowane okresowo
Sambród VIII	KRUSZYWA NATURALNE	0,548	28	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Miłakowo					
Henrykowo	KRUSZYWA NATURALNE	2,131	168	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Miłomłyn					
Liksajny II	KRUSZYWA NATURALNE	11,475	1124	-	złoże eksploatowane okresowo
Liksajny III	KRUSZYWA NATURALNE	5,818	853	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Liwa	KRUSZYWA NATURALNE	16,814	3116	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Miłomłyn I	KRUSZYWA NATURALNE	9,644	1786	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Morąg					
Bramka	KRUSZYWA NATURALNE	54	7 834	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Bramka I	KRUSZYWA NATURALNE	54	5 805	814	złoże zagospodarowane
Bramka Wschód	KRUSZYWA NATURALNE	5,78	1189	-	złoże rozpoznane wstępnie
Bramka Wschód II	KRUSZYWA NATURALNE	8,775	263	-	eksploatacja złoża zaniechana
Bramka Wschód IIB	KRUSZYWA NATURALNE	1,79	496	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Bramka Wschód IX	KRUSZYWA NATURALNE	1,267	281	14	złoże zagospodarowane
Bramka Wschód V	KRUSZYWA NATURALNE	9,47	620	-	eksploatacja złoża zaniechana
Bramka Wschód VI	KRUSZYWA NATURALNE	1,997	304	35	złoże zagospodarowane
Bramka Wschód VII	KRUSZYWA NATURALNE	0,499	36	-	złoże eksploatowane okresowo
Bramka Wschód VIII	KRUSZYWA NATURALNE	0,567	39	29	złoże zagospodarowane
Bramka Wschód X	KRUSZYWA NATURALNE	3,69	841	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Bramka Wschód XI	KRUSZYWA NATURALNE	10,4	795	-	złoże eksploatowane okresowo
Bramka Wschód XI/1	KRUSZYWA NATURALNE	8,5	818	-	złoże eksploatowane okresowo

Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia udokumentowanego złoża [ha]	Zasoby geologiczne bilansowe - tys. t	Wydobycie - tys. t	Stan zagospodarowania
Bramka Wschód XII	KRUSZYWA NATURALNE	5,135	1042	74	złoże zagospodarowane
Chojnik	KRUSZYWA NATURALNE	2,88	366	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Jurki I	KRUSZYWA NATURALNE	1,93	175	-	eksploatacja złoża zaniechana
Jurki III	KRUSZYWA NATURALNE	1,825	108	-	eksploatacja złoża zaniechana
Jurki IV	KRUSZYWA NATURALNE	10,111	3260	45	złoże zagospodarowane
Kotkowo-Zawroty	KRUSZYWA NATURALNE	29,57	2 882	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Ruś II	KRUSZYWA NATURALNE	23,95	4010	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Ruś V	KRUSZYWA NATURALNE	1,77	155	-	złoże rozpoznane szczegółowo
Tątlawki	KRUSZYWA NATURALNE	15,847	5 839	-	złoże eksploatowane okresowo
Zawroty	KRUSZYWA NATURALNE	3,979	672	-	złoże eksploatowane okresowo
Zawroty I	KRUSZYWA NATURALNE	2,836	263	-	eksploatacja złoża zaniechana
Ostróda					
Glaznoty	KRUSZYWA NATURALNE	1,934	314	27	złoże zagospodarowane
Kajkowo	KRUSZYWA NATURALNE	4,247	962	-	eksploatacja złoża zaniechana
Rudno	KRUSZYWA NATURALNE	14,588	2 664	-	złoże rozpoznane szczegółowo

Źródło: [Bilans Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2021 r.](#)

3.6.2. ANALIZA SWOT

ZASOBY GEOLOGICZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - dobry stan występujących na terenie powiatu zasobów geologicznych - występujące zasoby surowców mineralnych 	<ul style="list-style-type: none"> - tereny poeksploatacyjne
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - przemyślane działanie i korzystanie z zasobów geologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> - natężenie procesów erozji na skutek niewłaściwego użytkowania zasobów - dzięki eksploatacji kopalin

3.6.3. ZAGROŻENIA

Do podstawowych problemów związanych z eksploatacją kopalin na terenie powiatu zaliczyć można nielegalne wydobywanie surowców, głównie kruszyw – bez posiadania stosownych koncesji, w sposób niezgodny ze sztuką i niegwarantujący zepsucia złoża oraz naruszający zasady ochrony środowiska i przyrody.

Kierunki działań

Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi powinno prowadzić do ochrony zasobów kopalin i wykorzystania środowiska geologicznego dla celów produkcyjnych. Wydobywanie kopalin winno odbywać się pod warunkiem posiadania programów ograniczających skalę i zakres naruszeń środowiska w otoczeniu.

Działalność edukacyjna w zakresie zrównoważonego wykorzystania i eksploatacji surowców naturalnych jest szczególnie istotna z punktu widzenia oszczędności zasobów naturalnych ziemi.

W zakresie eksploatacji kopalin, ich strategicznych złóż wymienionych w „Bilansie zasobów kopalin” istotnym elementem jest ochrona strategicznych złóż kopalin do przyszłego potencjalnego wykorzystania. Zadanie to realizowane jest poprzez odpowiednie zapisy najpierw w wojewódzkim, a w kolejnych etapach w gminnych Planach Zagospodarowania Przestrzennego w trakcie aktualizacji tych planów.

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu nie wpływają na zasoby złóż (w perspektywie krótkoterminowej).

3.7. GLEBY

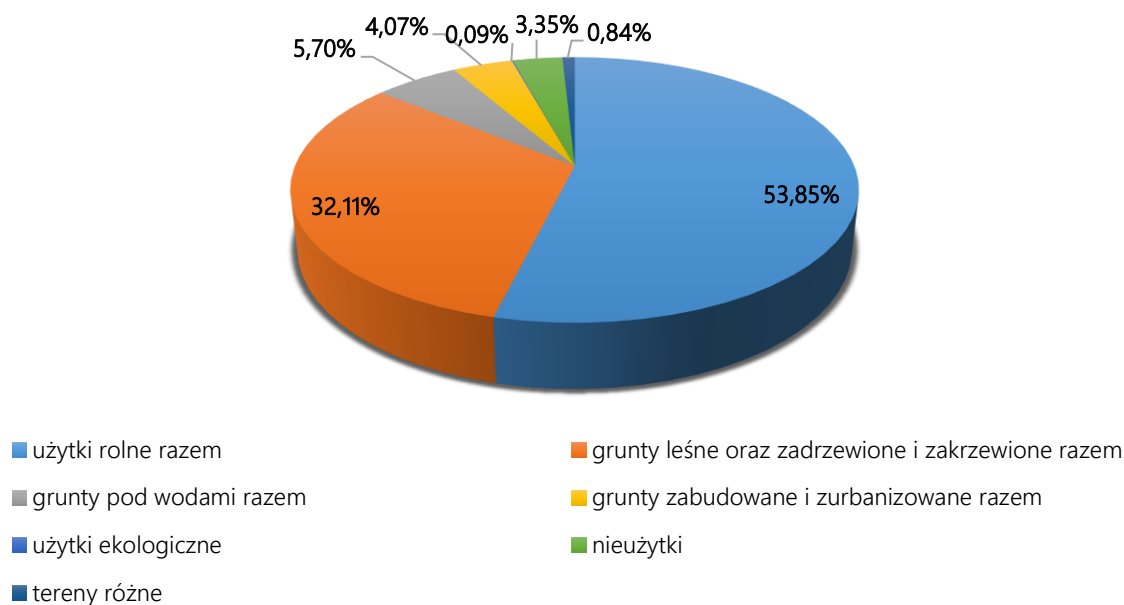
3.7.3. STAN WYJŚCIOWY

Różnorodność skał macierzystych z jakich powstawały gleby na terenie powiatu ostródzkiego powoduje, że mamy do czynienia z dużą ich zmiennością. Gleby powiatu leżą w obszarze dwóch stref: środkowej – charakteryzującej się różnorodnością pokrywy glebowej i południowej – występują tu gleby mało urodzajne. Gleba, to wierzchnia warstwa ziemi przekształcona w wyniku różnorodnych zabiegów agrotechnicznych, przydatna rolniczo.

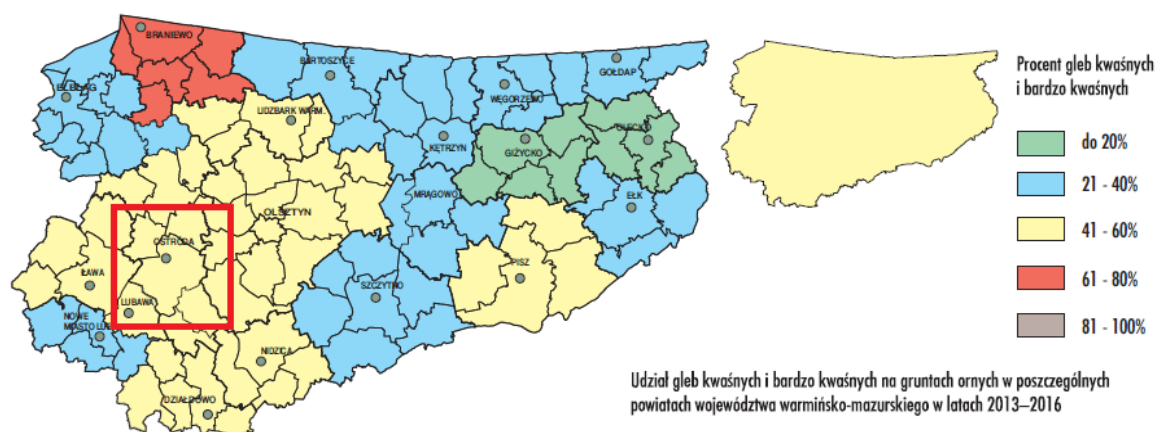
Struktura wykorzystania gruntów na terenie powiatu ostródzkiego przedstawiono na poniższym wykresie

Struktura użytkowania gruntów na terenie powiatu ostródzkiego

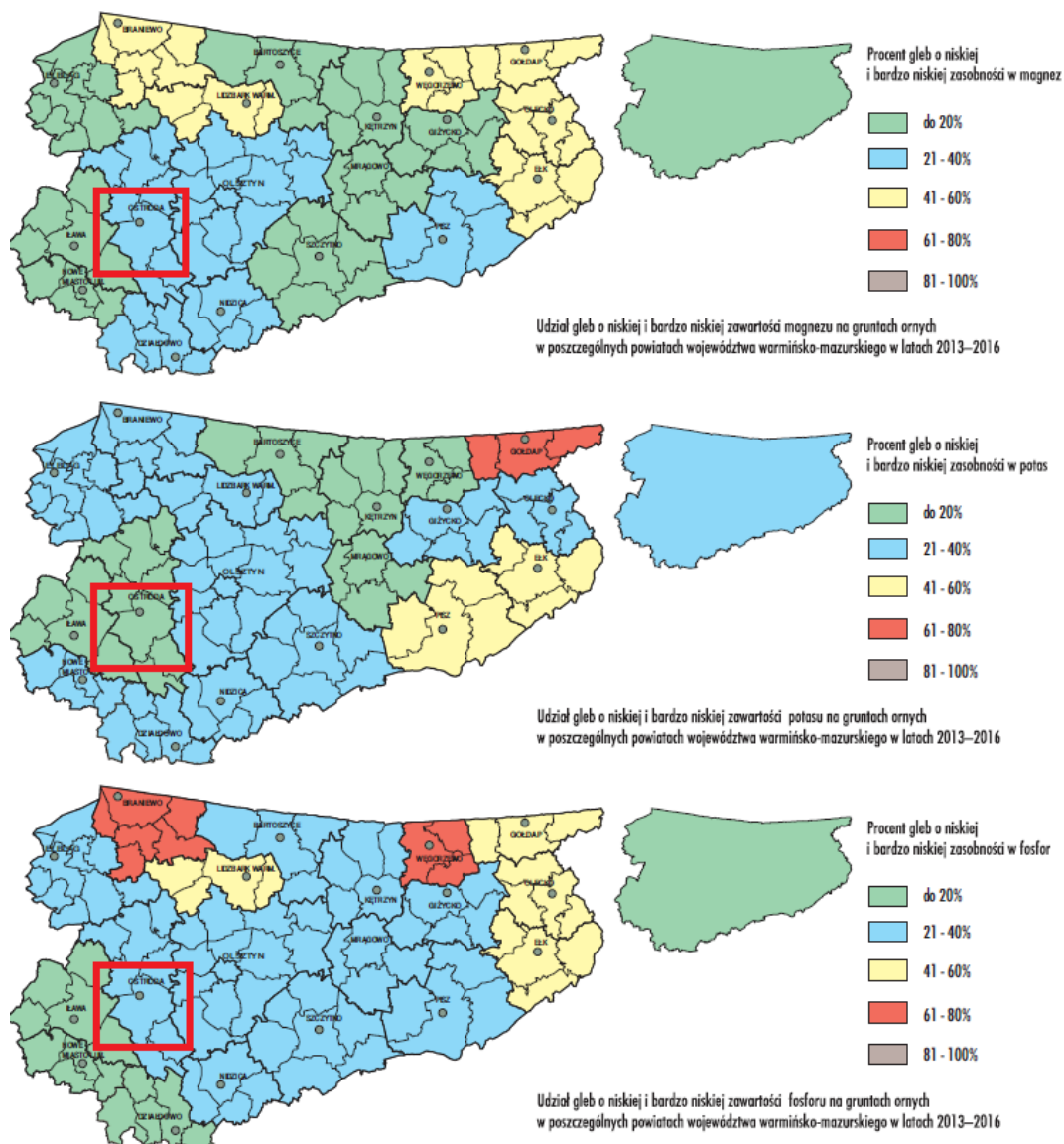
Wykres 7. Struktura użytkowania gruntów na terenie powiatu ostródzkiego.
Źródło: GUS.

Procentowe zestawienie gleb kwaśnych na terenie województwa warmińsko – mazurskiego z uwzględnieniem powiatu przedstawiono poniżej.

Rysunek 10. Procent gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych na terenie województwa z uwzględnieniem powiatu ostródzkiego.
Źródło: WIOŚ, Olsztyn.

Zgodnie z powyższym rysunkiem, udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych na terenie powiatu kształtuje się na poziomie 41 – 60 %.

Rysunek 11. Procentowa zawartość magnezu, potasu i fosforu w glebach z uwzględnieniem powiatu ostródzkiego.
Źródło: WIOŚ, Olsztyn.

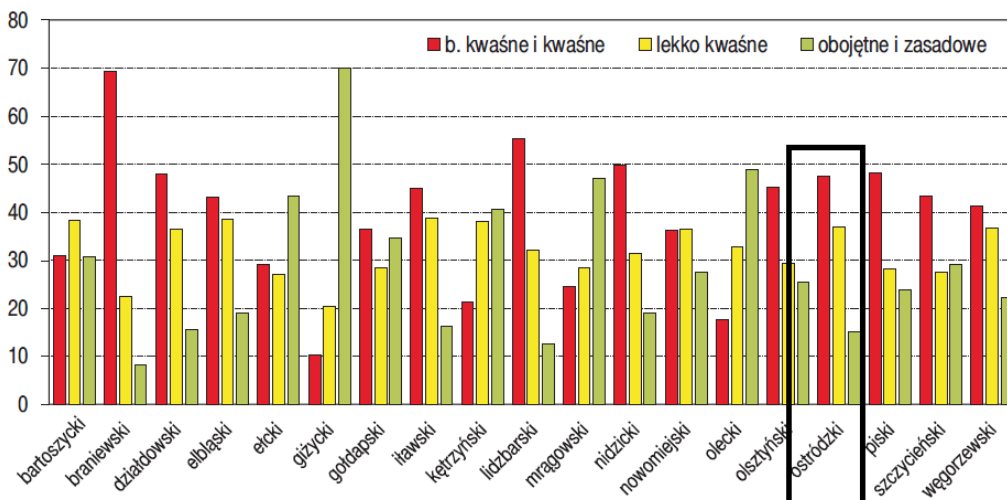
Tabela 34. Procentowa zawartość magnezu, potasu i fosforu w glebach na terenie powiatu ostródzkiego.

Powiat	Klasa zasobności w fosfor [%]			Klasa zasobności w potas [%]			Klasa zasobności w magnez [%]		
	b. niska i niska	średnia	b. wysoka i wysoka	b. niska i niska	średnia	b. wysoka i wysoka	b. niska i niska	średnia	b. wysoka i wysoka
ostródzki	27	28	45	19	35	46	31	36	33

Źródło: WIOŚ, Olsztyn.

Bardzo istotnym czynnikiem jest zakwaszenie gleb. Jest to o tyle ważne, że decyduje o jej rolniczej przydatności. I jakkolwiek podłoże tego zjawiska jest naturalne (dawne pokrycie roślinnością leśną), to brak wapnowania, niewłaściwy dobór nawożenia mineralnego, nawożenie jednostronne, niemal całkowicie

odejście od nawożenia organicznego, monokultura bardzo pogłębiają niekorzystne zjawisko. Nadmiernie wysoka kwasowość powoduje szybką migrację składników gleby do wód powierzchniowych i podziemnych.

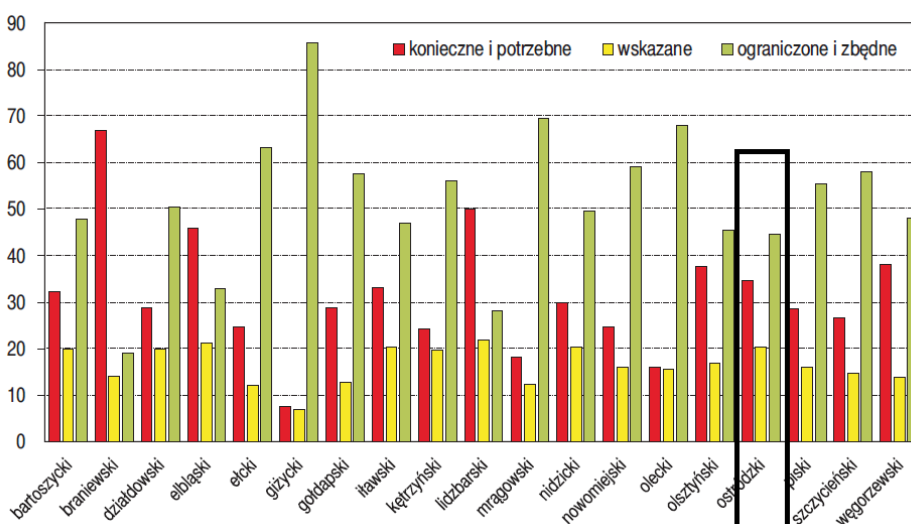

Wykres 8. Udział (%) gleb użytków rolnych o różnym stopniu zakwaszenia w poszczególnych powiatach województwa warmińsko-mazurskiego z uwzględnieniem powiatu ostródzkiego.

Źródło: WIOŚ.

Z wyżej przedstawionego wykresu wynika, iż udział gleb kwaśnych na terenie powiatu wynosi około 50 %. Wartość ta kształtuje się na podobnym poziomie w stosunku do innych powiatów województwa warmińsko – mazurskiego. Gleby zbyt kwaśne posiadają ograniczoną przydatność rolniczą, a ich nawożenie mineralne nie tylko, że jest nieefektywne, lecz czasem nawet szkodliwe. Takie gleby wymagają wapnowania.

Procentowe zestawienie gleb z podziałem na stopień konieczności wapniowania przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 9. Udział (%) gleb użytków rolnych o różnych potrzebach wapniowania w poszczególnych powiatach województwa warmińsko-mazurskiego z uwzględnieniem powiatu ostródzkiego.

Źródło: WIOŚ.

Na terenie powiatu udział gleb, dla których konieczne i potrzebne jest wapniowanie wynosi około 35 %.

3.7.2. ANALIZA SWOT

GLEBY	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - mała ilość gruntów zdewastowanych i zdegradowanych na terenie powiatu - różnorodność gleb 	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie środków ochrony roślin i nawozów w rolnictwie - występowanie procesów erozyjnych - duży udział gleb kwaśnych (około 50%)
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony powierzchni ziemi oraz promowanie rolnictwa ekologicznego - konieczność wykonywania ocen oddziaływania inwestycji na środowisko 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie się „dzikich” wysypisk śmieci - przekształcanie gleb dobrych (III – IV klasa bonitacyjna) na cele nierolnicze

3.7.3. ZAGROŻENIA

Na pogorszenie stanu gleb na terenie powiatu największy wpływ mają następujące czynniki:

- Zanieczyszczenie gleb wywołane obecnością "dzikich wysypisk".
- Zanieczyszczenie wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu pojazdów.
- Zanieczyszczenia gleb związane z intensywną gospodarką rolną. Stosowanie na całej powierzchni upraw środków ochrony roślin, powodujące ubożenie i zanikanie roślinności segetalnej.

Oprócz zanieczyszczeń chemicznych, na terenie powiatu występują również inne zagrożenia wpływające na stan i jakość gleb. Należą do nich: erozja wietrzna, wodna i susze. Erozja gleb to proces niszczenia (zmywania, żłobienia, wywiewania) wierzchniej warstwy gleby wywołany siłą wiatru i płynącej wody. Erozję gleb przyspiesza działalność gospodarcza człowieka, m.in.: wyrąb lasów, niszczenie szaty roślinnej, nieprawidłowa uprawa gruntów i dobór roślin uprawnych, odwadnianie terenów podmokłych.. Erozja oraz inne zagrożenia dla gleb, m.in. zanieczyszczenia, ubytek substancji organicznej, czy zasolenie, prowadzą do degradacji gleb, a więc pogorszenia właściwości chemicznych, fizycznych i biologicznych oraz spadku ich aktywności biologicznej. To z kolei powoduje zmniejszenie ilości oraz jakości pozyskiwanej biomasy roślin i prowadzi do utraty wartości użytkowych gleb. Polityka ochrony gleb powinna uwzględniać działania zapobiegające procesom erozji. Lesistość powiatu ostródzkiego jest dość wysoka i wynosi około 32% wg GUS. Jednak częściowy brak drzew i zadrzewień śródpolnych ułatwia cyrkulację powietrza, powodując wzrost siły i prędkości wiatru, a w konsekwencji – wzrost natężenia erozji wietrznej. Erozja wietrzna jest typowa dla otwartych przestrzeni rolnych, dlatego niezbędne jest stosowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz podobnie, jak przy zapobieganiu erozji wodnej stałe utrzymanie gleby pod pokrywą roślinną. Również koncepcja rolnictwa ekologicznego obejmuje szereg działań w zakresie kształtowania struktury krajobrazu rolniczego, w tym zwłaszcza tworzenie barier biogeochemicznych przeciwdziałających procesom erozji wietrznej i wodnej, wzmagających retencję i stymulujących małe obiegi

wody w agrosystemach, jak również eliminujących zanieczyszczenia chemiczne z wód gruntowych oraz wzbogacających zasoby biologiczne obszarów rolniczych. Grunty wyłączane z użytkowania rolniczego i gleby zdegradowane na obszarach rolniczych powinny być zalesiane.

Zagrożenie dla gleb powiatu ostródzkiego stanowić może zły stan utrzymania systemu melioracji podstawowej i szczegółowej. Melioracje wodne obejmują cieki wodne naturalne i sztuczne pełniące funkcję nawadniającą i odwadniającą, rurociągi, groble na obszarach nawadnianych, drenowania, stawy rybne i inne podobne urządzenia. Przy złym stanie systemów melioracyjnych tj. zarastaniu rowów melioracyjnych na skutek nieregularnego oczyszczania, braku właściwego drenażu, dochodzi do okresowego podtapiania gruntów, zabagniania i w efekcie nieprawidłowego uwilgocenia gleb.

3.8. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

3.8.3. STAN WYJŚCIOWY

Powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, a jego funkcje mają charakter uzupełniający w stosunku do gminy. Gminy natomiast zobowiązane są do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i rozporządzeń wykonawczych.

Na podstawie art. 17 ust. 4 w związku z art. 6 pkt 17 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579) Marszałek Województwa Warmińsko - Mazurskiego prowadzi listę funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów, o których mowa w art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach.

Funkcjonujące instalacje spełniające wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów na terenie powiatu ostródzkiego:

- Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych RUDNO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Rudnie, w tym:
  - instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenia z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,
  - Instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Na terenie powiatu ostródzkiego znajdują się dwa składowiska odpadów, które zostały opisane w poniższej tabeli.

Tabela 35. Wykaz nieczynnych składowisk odpadów na terenie powiatu ostródzkiego.

Nazwa i adres składowiska	Nazwa i adres zarządzającego składowiskiem	Znak decyzji o wyrażeniu zgody na zamknięcie, organ wydający, data wydania	Stan rekultywacji/rok faktycznego zakończenia rekultywacji
Zbożne gm. Morąg	Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. ul. Wenecka 1 14-300 Morąg	Decyzja Marszałka Województwa OŚ.PŚ.7654-53/10 z dnia 2.08.2010 r.	W trakcie rekultywacji
Rudno gm. Ostróda	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. 3 Maja 8 14-100 Ostróda	Decyzja Wojewody Warmińsko- Mazurskiego ŚR.I.6626-012/07 z dnia 27.06.2007 r.	W trakcie rekultywacji

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022.

Gospodarka odpadami na terenie gmin powiatu

Gminy wchodzące w skład powiatu ostródzkiego należą do Związku Gmin Regionu Ostródzko - Iławskiego „Czyste Środowisko”, który został wpisany do Rejestru Związków międzygminnych 19 grudnia 1995r. W skład Związku Gmin „Czyste Środowisko” wchodzi 19 gmin.

Związek Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko” w 2021 r. osiągnął wymagane ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poziomy recyklingu: poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości 14,52%.

Mieszkańcy powiatu ostródzkiego mogą oddać zużyty sprzęt elektroniczny w następujących lokalizacjach.

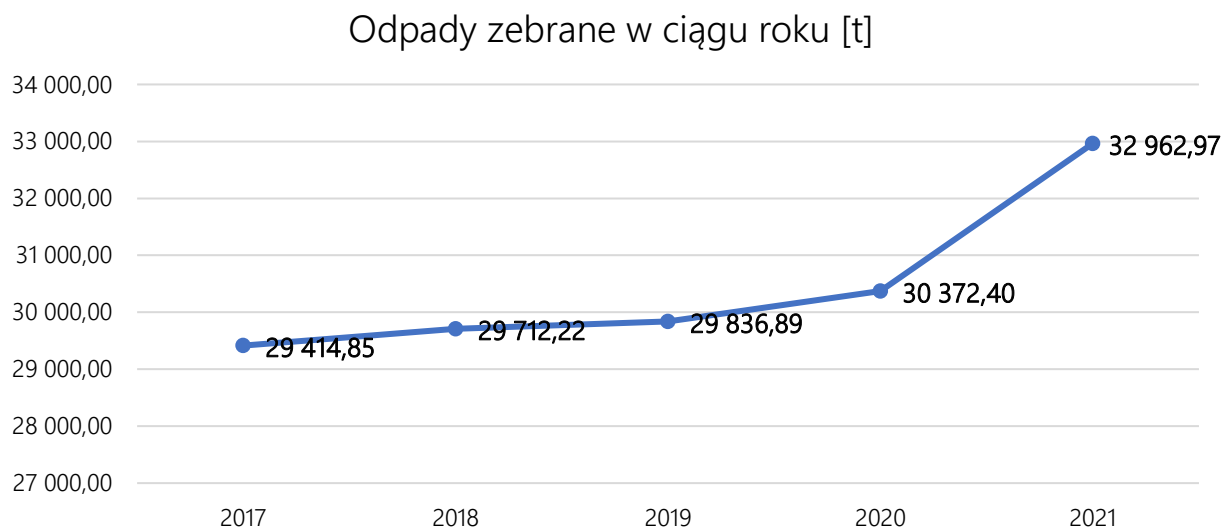
Tabela 36. Wykaz zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny na terenie Związku Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko”.

Lp.	Nazwa i adres instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego
	Zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego Kajkowo, ul. Bukowa 2, 14-100 Ostróda	Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „STALZŁOM” Sp. z o.o. Kajkowo, ul. Bukowa 2, 14-100 Ostróda
	Zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, Silin 18, 14-300 Morąg	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ALICJA” inż. Władysław Kulesza, ul. Krańcowa 1A, 14-300 Morąg
	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. Rudno 17, 14-100 Ostróda	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Sp. z o.o., ul. Czarnieckiego 28, 14-100 Ostróda

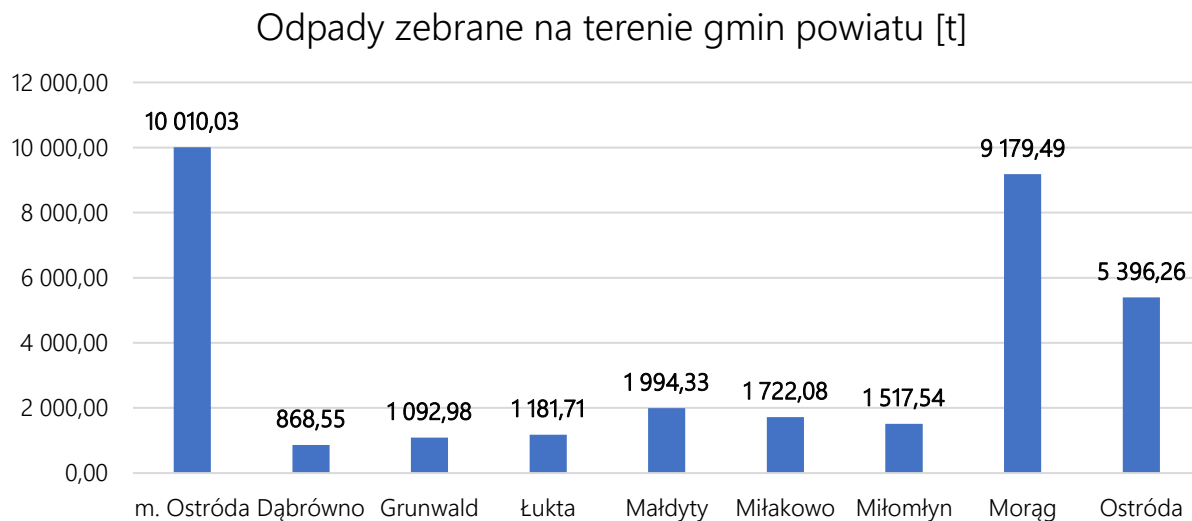
Źródło: <https://www.czystesrodowisko.eu/>

Mieszkańcy powiatu ostródzkiego mogą oddać odpady takie jak: folie, sznurki oraz opony, powstające w gospodarstwach rolnych lub w zakładach przetwarzania takich odpadów na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Sp. z o.o., Rudno 17, 14-100 Ostróda.

Z roku na rok wzrasta masa zebranych odpadów komunalnych.

Wykres 10. Odpady zebrane w ciągu roku na terenie powiatu ostródzkiego [t].
Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Wykres 11. Odpady zebrane na terenie gmin powiatu ostródzkiego [t].
Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Wyroby azbestowe

Na terenie gmin należących do powiatu ostródzkiego występują wyroby azbestowe. Gminy należące do powiatu ostródzkiego posiadają opracowane programy usuwania azbestu.

Tabela 37. Wyroby azbestowe na terenie gmin powiatu ostródzkiego. [kg].

Gmina	Zinventaryzowane			Unieszkodliwione		Pozostałe do nieszkodliwienia		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
Łukta	1 161 260	911 014	250 246	200 896	175 699	960 365	735 315	225 050
Dąbrówno	1 560 949	1 469 538	91 411	552 580	489 958	1 008 369	979 579	28 790
Morań	3 096 074	2 812 182	283 892	716 608	668 622	2 379 466	2 143 560	235 906
m. Ostróda	506 711	379 625	127 086	107 678	46 230	399 033	333 395	65 638
g. Ostróda	8 115 301	7 637 854	477 447	3 394 154	3 330 992	4 721 147	4 306 862	414 285
Grunwald	1 778 311	1 589 917	188 395	234 869	212 883	1 543 442	1 377 034	166 409
Małdyty	1 904 092	1 736 855	167 237	441 816	435 022	1 462 276	1 301 833	160 443
Miłomłyn	1 357 458	1 238 793	118 665	183 778	169 978	1 173 680	1 068 815	104 865
Miłakowo	1 265 182	1 026 764	238 419	138 396	122 908	1 126 786	903 856	222 930

Źródło: Baza azbestowa (stan na 30.06.2022 r.).

Zgodnie z powyższą tabelą największa liczba wyrobów azbestowych jest zlokalizowana na terenie gminy Ostróda i Morań.

3.8.2. ANALIZA SWOT

GOSPODARKA ODPADAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - opracowane programy usuwania azbestu przez gminy, wchodzące w skład powiatu ostródzkiego - Związek Gmin Regionu Ostródzko - Iławskiego „Czyste Środowisko”, do którego przynależą gminy powiatu ostródzkiego - osiągnięte poziomy recyklingu na terenie związku 	<ul style="list-style-type: none"> - wyroby azbestowe znajdujące się na terenie powiatu - złe praktykami dotyczącymi gospodarowania odpadami przez mieszkańców (pozbywanie się odpadów niezgodnie z przepisami prawa)
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - prawidłowa realizacja programów usuwania azbestu przez gminy, wchodzące w skład powiatu ostródzkiego - edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami 	<ul style="list-style-type: none"> - nieosiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu przez związek gospodarki odpadami - brak realizacji programów usuwania azbestu przez gminy należące do powiatu ostródzkiego - wzrastająca liczba odpadów na terenie powiatu

3.8.3.ZAGROŻENIA

Obszary problemowe dotyczące gospodarki odpadami związane są z:

- nieprawidłowymi praktykami dotyczącymi gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. spalanie odpadów komunalnych, pozbywanie się odpadów w sposób niezgodny z przepisami prawa),
- niewystarczającym poziomem selektywnej zbiórki odpadów oraz mały poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,
- występowaniem wyrobów zawierających azbest w gminach powiatu ostródzkiego,
- nieprawidłowe zachowania turystów,

Duży problem stanowią odpady powstające zarówno z produkcji rolnej, jak i z gospodarstw domowych. Istotną kwestią jest utylizacja odpadów niebezpiecznych np. pojemników po środkach ochrony roślin.

Kierunki działań

Ochrona przed odpadami jest specyficzną dziedziną ochrony środowiska, gdyż poszczególne przedsięwzięcia w tym zakresie w dalszej perspektywie, poza bezspornymi efektami ekologicznymi w postaci likwidacji zagrożeń, mogą przynieść również wymierne korzyści materialne wynikające z racjonalnego gospodarowania odpadami (odzysk surowców i materiałów, wykorzystanie energii). Żadna inna dziedzina ochrony środowiska nie daje takich możliwości tworzenia rynku surowcowo-materiałowego, lecz również żadna inna dziedzina nie wymaga poniesienia, szczególnie w początkowym okresie, tak wielkich nakładów inwestycyjnych i wprowadzenia znacznych zmian organizacyjnych. Celem nadrzędnym polityki w zakresie gospodarowania odpadami jest zapobieganie powstawaniu odpadów, przy rozwiązywaniu problemu odpadów "u źródła", odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów niewykorzystanych.

Zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji jest jednym z ważniejszych celów polityki ekologicznej, gdyż jest to jedna z dróg realizacji zasady likwidacji zanieczyszczeń, uciążliwości i zagrożeń u źródła, która ponadto pozwala na uzyskanie korzyści gospodarczych w postaci zmniejszenia nakładów na produkcję, a w konsekwencji zmniejszenia obciążeń obywateli z tytułu wykorzystywania zasobów naturalnych i ochrony środowiska.

Na poziomie lokalnym jest to możliwe poprzez stosowanie polityki zielonych zamówień publicznych, czyli polityki w ramach której Starostwo Powiatowe włącza kryteria i/lub wymagania ekologiczne do procesu zakupów (procedur udzielania zamówień publicznych) i poszukuje rozwiązań ograniczających negatywny wpływ produktów/usług na środowisko oraz uwzględniających cały cykl życia produktów, a poprzez to wpływa na rozwój i upowszechnienie technologii środowiskowych.

Adaptacja do zmian klimatu

W kontekście zagadnienia horyzontalnego dotyczącego zmian klimatu, należy zwrócić uwagę przy organizowaniu obiektów gospodarki odpadami, takich jak PSZOK, place magazynowania odpadów, aby nie lokalizować ich na terenach zagrożonych powodzią, podtopieniami będącymi następstwami kumulacji zmian, będących efektem zmian klimatycznych. Zmiany klimatyczne mogą spowodować konieczność reorganizacji gminnych systemów odbioru odpadów komunalnych, zwiększenia częstotliwości odbioru odpadów zmieszanych czy biodegradowalnych. Istotnym zagadnieniem stało się zabezpieczenie przeciwpożarowe miejsc magazynowania odpadów, co dodatkowo ogranicza przedsiębiorczość w tym zakresie poprzez ograniczenia lokalizacyjne, pojemnościowe i wzrost kosztów.

3.9. ZASOBY PRZYRODNICZE

3.9.3. STAN WYJŚCIOWY

Flora

Podstawowym skupiskiem flory na terenie powiatu ostródzkiego są lasy będące naturalną formacją roślinną. W ostatnim dziesięcioleciu nastąpiło naturalne zalesienie dużych areałów gruntów odłogowanych, które nie figurują oficjalnie w statystyce ewidencyjnej jako grunty leśne. Podobnie ma się kwestia przekwalifikowywania gruntów rolnych zalesianych przez rolników, którzy z różnych względów nie dopełnili formalności przeklasyfikowania tych nasadzeń. Głównym gatunkiem drzewostanu jest sosna z domieszką buka, dębu na lepszych gruntach i brzozy oraz olchy na glebach podmokłych. Kraj podzielony jest na osiem krain przyrodniczo-leśnych. Powiat ostródzki leży w Krainie Bałtyckiej (I), w dzielnicy Pojezierza Łąwsko - Brodnickiego, charakteryzującej się wpływem klimatu morskiego - z łagodnymi zimami i chłodnymi latami. W dzielnicy tej dominują siedliska borów mieszanych świeżych i lasów świeżych.

Gminy południowe są zalesione słabo i bardzo słabo, mimo że klasy bonitacyjne gleb predestynują te tereny do znacznie większego udziału lasów. W strukturze własnościowej dominują lasy państwowe, lasy prywatne stanowią niewielki odsetek.

Za najcenniejsze, ze względów na bioróżnorodność oraz walory krajobrazowe należałoby uznać tereny leżące wzdłuż rzeki Pasłęki, Kanału Ostródzko - Elbląskiego i Parku Krajobrazowego Wzgórz Dylewskich. Można tam spotkać wiele gatunków roślin będących relikdami przeszłości i pozostających pod ścisłą ochroną gatunkową. Do nich należy zaliczyć m.in.: malinę moroszkę (relikt glacialny), barwinek pospolity, cis pospolity, rosiczkę okrągłolistną, grupę storczyków: krwisty, plamisty i szerokolistny, pióropusznik strusi i wiele innych. Przedstawicielami gatunków roślin objętych ochroną częściową są: bagno zwyczajne, centuria pospolita, kalina koralowa, kopytnik pospolity, kruszyna pospolita, pierwiosnka lekarska, turówka leśna. Oprócz roślin naczyniowych w środowisku leśnym można znaleźć wiele gatunków porostów i mchów spełniających ogromnie istotną funkcję.

Świat zwierząt jest reprezentowany przez ponad 62% gatunków żyjących na terenie kraju. Do najpowszechniej występujących przedstawicieli, będących zwierzętami łownymi, należą takie gatunki jak: łoś, jeleń europejski, jeleń sika, daniel, muflon, sarna, dzik. Liczebność populacji tych zwierząt decyduje o bogactwie naszych lasów i atrakcyjności naszych terenów.

Bardzo ważnym elementem fauny powiatu ostródzkiego są ptaki. Stanowią one liczną i stale powiększającą się grupę. Tylko na obszarze „Rozlewiska Morąskiego” odnotowano 151 gatunków.

Istnieją rozproszone informacje w nadleśnictwach, dotyczące ptaków chronionych, głównie drapieżnych dla których naturalnym środowiskiem bytowania jest las. Nie jest więc wydarzeniem fakt występowania orlików krzykliwych, kani rudej i czarnej, orła bielika, rybołowa, błotniaka stawowego, bociana białego i czarnego, jastrzębia, czapli siwej, żurawia, kormorana. Na polach i łąkach pojawiły się kuropatwy w południowej części powiatu można spotkać bażanty. Liczni są również przedstawiciele ptaków nocnych z kilkoma gatunkami sów z sową puchaczem i uszatą oraz puszczykiem na czele.

Płazy i gady w Polsce występują dość licznie, chociaż ilość gatunków tych zwierząt jest niewielka. Pojawiły się w połowie ery paleozoicznej, a gatunki podobne do żyjących obecnie w trzeciorzędzie.

Płazy są zmiennocieplne i żyją w środowisku ziemno – wodnym. Wśród przedstawicieli płazów na obszarze powiatu występują m.in.: ropucha szara, zielona i płaskówka, kumak nizinny, traszka zwyczajna, rzekotka drzewna, żaba trawna, moczarowa, jeziorna i wodna.

Szczególnie liczni są przedstawiciele ichtiofauny. Duża powierzchnia wód powierzchniowych i liczba różnego typu form występowania, sprzyja bytowaniu ryb. Oprócz uważanych za gatunki powszechne, takich jak: sieja, sielawa, szczupak, okoń, leszcz, sandacz, jazgarz, krąp, karp, karaś, węgorz, kleń, jaź, miętus, płóc ukleja, ciernik itp., szczególnie cenne są gatunki wędrownie; czyli ryby łososiowate (troć, pstrąg potokowy, łoś). Sprzyjają temu czyste wody w rzekach oraz szybki nurt tych cieków wodnych. Najlepsze warunki bytowania

i rozmnażania zapewniają rzeki: Pasłęka, Drwęca, Łukcianka stanowiące rezerваты, dodatkowo otoczone obszarami chronionego krajobrazu.

3.9.3.1. OBSZARY CHRONIONE

Na terenie powiatu ostródzkiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Pomniki przyrody,
- Obszar Natura 2000,
- Rezerваты Przyrody,
- Park Krajobrazowy,
- Obszary chronionego krajobrazu,
- Użytki ekologiczne.

Pomniki przyrody to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, (t. j. Dz.U. 2022 poz. 916, ze zm.).

Łącznie na terenie powiatu ostródzkiego zlokalizowanych jest 160 pomników przyrody (zgodnie z danymi w centralnym rejestrze form ochrony przyrody), w tym:

- Na terenie miasta Ostróda zlokalizowanych jest 3 pomniki przyrody w postaci pojedynczych drzew,
- Na terenie gminy Małdyty zlokalizowanych jest 15 pomników przyrody w postaci drzew i skupisk drzew,
- Na terenie gminy Ostróda zlokalizowanych jest 34 pomniki przyrody w postaci drzew i jednego głązu narzutowego,
- Na terenie gminy Dąbrowno zlokalizowanych jest 5 pomników przyrody: 3 pomniki przyrody to drzewa, 1 pomnik przyrody w postaci gazu narzutowego oraz 1 pomnik przyrody w postaci głazowiska liczącego około 150 sztuk,
- Na terenie gminy Łukta zlokalizowanych jest 23 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew i skupisk drzew,
- Na terenie gminy Grunwald zlokalizowanych jest 15 pomników przyrody, w tym 10 w postaci drzew i skupisk drzew oraz 5 głązów narzutowych,
- Na terenie gminy Miłakowo zlokalizowanych jest 39 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew i skupisk drzew,
- Na terenie gminy Miłomłyn zlokalizowanych jest 18 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew i skupisk drzew,
- Na terenie gminy Morąg zlokalizowanych jest 8 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew i skupisk drzew – 7 sztuk i jednego głązu narzutowego.

Na terenie powiatu ostródzkiego znajdują się 11 obszarów Natura 2000.

Rzeka Pasłęka

Kod obszaru: PLH280006

Pasłęka jest drugą, co do wielkości, rzeką Mazur o długości 211 km, w tym odcinek rezerwatu Ostoja bobrów na rzece Pasłęce - 209 km. Źródła Pasłęki znajdują się na terenie Pojezierza Olsztyńskiego pod Gryźlinami na północ od Olsztyńka, na wysokości 157 m n.p.m.. Pasłęka wpływa do Zalewu Wiślanego koło

Nowej Pasłęki. Największe dopływy Pasłęki to: Giłwa, Morąg, Wałsza i Drwęca Warmińska. Znaczna część rzeki, od Gryźlin do Braniewa na powierzchni 4249,20 ha jest objęta ochroną rezerwatową ze względu na występujące tu bobry. W górnym odcinku od Gryźlin do Mostkowa Pasłęka płynie w zasadzie przez tereny zalesione. Przepływa tu przez 5 jezior: Ameryka (powierzchnia 2,3 ha), Wymój (45 ha), Sarąg (181 ha), Łęguty (61 ha) i Isąg (377,5 ha). Dolina jest tu generalnie wąska i wcięta, na niektórych odcinkach rzeka ma charakter podgórski. Poniżej Mostkowa aż do Pityn płynie przez tereny nieleśne, na niektórych odcinkach szerokość doliny dochodzi do 1500 m, nurt rzeki jest spowolniony. Znajdują się tu nieużytki, pastwiska i łąki kośne o ekstensywnym sposobie gospodarowania, do krawędzi zbocza doliny dochodzą pola uprawne. Od mostu w Pitynach po wieś Stolno rzeka płynie w głębokim, wąskim jarze o zalesionych zboczach. Przypomina tu rzekę podgórską z licznymi głazami na dnie koryta i przewalonymi drzewami. Średni spadek wód wynosi na tym odcinku 1,8 promila, a lokalnie koło wsi Wapnik nawet 3-4 promile. Bezpośrednio poniżej tego odcinka, aż do mostu na wysokości wsi Bardyny dolina Pasłęki rozszerza się. Najczęściej niezalesione zbocza, wznoszą się tutaj łagodnie, a płaskie dno doliny osiagające szerokość 300-1000 m pokrywają głównie nieużytki, rzadziej łąki kośne i pastwiska. Obszar ten jest regularnie zalewany podczas wiosennego przyboru, a jego atrakcyjność podnosi obecność niewielkich starorzeczy i zbiorników zastojowych, szczególnie pomiędzy Podągami a Olkowem. Na odcinku Bardyny - Jezioro Pierzchalskie nurt rzeki jest wolniejszy, ale zbocza wznoszą się stosunkowo stromo i pokryte są lasami. Podobny charakter mają również zbocza wzdłuż zbiornika zaporowego Jezioro Pierzchalskie i poniżej. Długość Jeziora Pierzchalskiego wynosi ok. 9 km i powierzchnia ok. 250 ha. Jego brzegi są całkowicie zalesione, a roślinność szuwarowa słabo rozwinięta. Od wsi Bemowizna do Braniewa rzeka płynie w krajobrazie rolniczym, rzadziej w otoczeniu świeżych ugorów, a strome brzegi wznoszą się tutaj do kilkunastu metrów. Braniewo jest jedynym miastem, przez które przepływa Pasłęka. W skład ostoi wchodzi również rzeka Wałsza, która jest jednym z głównych dopływów rzeki Pasłęki, o dużych walorach przyrodniczych, także zasiedlona przez bobra. Zagroženiem dla tego obszaru są m.in.: zanieczyszczenia wód przez ścieki komunalne i spływy z pól, zmiany stosunków wodnych, regulacje koryta, kłusownictwo.

Dla wyżej opisanego obszaru Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 maja 2015 r., ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006.

Budwity

Kod obszaru: PLH280010

Obszar obejmuje stosunkowo duże (330 ha) torfowisko wysokie. Na większości kopuły jest ono eksploatowane. W południowej części torfowiska (rezerwat przyrody "Zielony Mechacz") dominuje bór bagienny *Vaccinio uliginosi*-*Pinetum* oraz występują płytkie, odsłonięte fragmenty torfu porośnięte brzezinaą bagienną *Betuletum pubescentis*. W środkowej części kopuły pozostały jedynie niewielkie enklawy roślinności torfowiskowej (*Ledo-Sphagnetum*, *Eriophoro angustifolii-Sphagnetum recurvi*). Miejsca wydobywania torfu u granic obszaru chronionego, są przyczyną stopniowego jego osuszania, powodując

zarazem zmiany w charakterze roślinności tego obiektu. Głównym zagrożeniem dla obszaru jest pozyskiwanie torfu oraz obecność rowów odwadniających torfowisko, w tym głębokiego kanału "Fiugajka". Są one przyczyną zmian w charakterze torfowiska i zbiorowisk leśnych oraz negatywnie oddziałują na populację roślin torfowiskowych.

Dla wyżej opisanego obszaru Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 3 sierpnia 2016 r., ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Budwity PLH28001.

Dolina Drwęcy

Kod obszaru: PLH280001

Obszar stanowi teren rezerwatu "Rzeka Drwęca" z dopływami Grabiczek i Dylewka, z przyujściowymi fragmentami rzek: Dylewki, Pobórskiej Strugi, Gizeli, Bałcynki, Łławki i Elżki oraz Wel i przepływowymi jeziorami Ostrowin i Drwęckie, a także nie wchodzący w obszar rezerwatu, cenny przyrodniczo fragment rzeki Wel, który łączy inny typowany do sieci Natura 2000 obszar o nazwie "Zakole rzeki Wel" z rzeką Drwęcą. W skład ostoi wchodzi także jedno z 3 istniejących w regionie jezior lobeliowych - J. Czarne. Oprócz samych wód, teren ostoi obejmuje pasy gruntu o szerokości 5 m, po obu stronach w/wych rzek wchodzących w skład rezerwatu "Rzeka Drwęca" i rzeki Wel oraz obszar stanowiący mozaikę siedlisk z różnego typu zbiornikami wodnymi (starorzecza), lasami łągowymi i ekstensywnie użytkowanymi łąkami w dolinie rzeki. Do najważniejszych zagrożeń należą: zanieczyszczenia wód, zmiany stosunków wodnych, zaniechanie użytkowania rolniczego terenu, niekontrolowana turystyka i kłusownictwo.

Dla wyżej opisanego obszaru Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 21 grudnia 2015 r., publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa kujawsko-pomorskiego, poz. 191, ustanowiono zmianę zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy.

Dolina Pasłęki

Kod obszaru: PLB280002

Charakterystyczną cechą Pasłęki są zróżnicowane krajobrazowo oraz przyrodniczo tereny przez, które przepływa. Od wąskiej i wciętej doliny otoczonej wysoczyznami - gdzie rzeka ma charakter podgórski, przez płaskie dno doliny rozszerzające się do 1000 m, do uregulowanych i obwałowanych brzegów. Pasłęka uchodzi do Zalewu Wiślanego trzema odnogami, odcinając od stałego lądu 2 wyspy. Obszar jest ostoją ptasią o randze europejskiej. Występuje co najmniej 23 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej min. bąk, trzmielojad, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK) min. bielik, kania ruda, orlik krzykliwy. W okresie łągowym w stosunkowo wysokim zagęszczeniu obszar zasiedla: bocian biały, bocian czarny, błotniak stawowy, derkacz i rybitwa czarna.

Dla wyżej opisanego obszaru Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 grudnia 2014 r., ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002.

Niedźwiedzie Wielkie

Kod obszaru: PLH280050

Ostoja Niedźwiedzie Wielkie obejmuje fragment kompleksu żyznych lasów liściastych na obszarze moreny czołowej w okolicy Małdyt na wschodnim skraju Pojezierza Iławskiego. Obiekt zlokalizowany jest w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, 3 km na wschód od miejscowości Małdyty.

W obrębie ostoi dominuje las bukowy z domieszką grabu pospolitego, lipy drobnolistnej i dębu szypułkowego, reprezentowany przez dwa zespoły roślinne - żyzne buczyny niżowe Galio odorati-fagetum oraz subatlantycki grąd Stellario-Carpinetum. Na niewielkich powierzchniach występują łągi olszowo-jesionowe Fraxino-Alnetum oraz olsy i roślinność torfowiskowa. Naturalny charakter ostoi przejawia się m.in. poprzez obecność znacznych zasobów martwego drewna oraz drzew dziuplastych, co zapewnia bytowanie organizmów saproksylicznych, związanych z drewnem w różnym stadium rozkładu.

Do głównych walorów tego obszaru należy obecność 2 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Są to: żyzne buczyny niżowe (kod 9130-1) zajmujące około 2/3 obszaru oraz grąd subatlantycki (kod 9160) zajmujący około 1/5 obszaru.

Na terenie ostoi występują liczne gatunki roślin chronionych i częściowo chronionych, m.in. lilia złotogłów, podkolan biały, storczyk plamisty, wawrzynek wilczełyko, kopytnik pospolity, przytulia wonna i widłak jałowcowaty.

Wśród zwierząt chronionych odnotowano trzy gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Są to: mopek, traszka grzebieniasta i pachnica dębowa. Oprócz tych gatunków stwierdzono szereg organizmów występujących na czerwonych listach gatunków zagrożonych wymarciem w Polsce i Europie. Odnotowano tu występowanie m.in. tęgosza rdzawego, największego krajowego przedstawiciela chrząszczy, ciółka matowego i zmorsznika czarnego. Lista zwierząt wzbogacona jest o obecność 6 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, m.in. czterech gatunków dzięciołów, w tym chronionych dzięcioła czarnego i średniego.

Na terenie ostoi występuje też wiele unikatowych w skali kraju i regionu gatunków grzybów. Do najcenniejszych należą soplówka jeżowata, ozorek dębowy i wachlarzowiec olbrzymi.

Ostoja Dylewskie Wzgórze

Kod obszaru: PLH280043

Obszar położony jest na terenie gminy Lubawy w powiecie iławskim oraz gmin Ostróda, Dąbrówno i Grunwald w powiecie ostródzkim. Wyznaczony obiekt obejmuje najwartościowsze pod względem przyrodniczym uroczyska Parku Krajobrazowego Wzgórz Dylewskich z dominacją nieprzekształconych lasów liściastych, głównie z udziałem buka zwyczajnego. Jest podzielony na dwa podobszary: Uroczysko Dylewo z rezerwatami Jezioro Francuskie i Dylewo oraz uroczyska Wygoda i Klonowo z obszarem źródliskowym i górnym biegiem rzeki Gizela.

Do głównych walorów tego obszaru należy obecność 11 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących około 50 proc. powierzchni obszaru oraz 6 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Siedliskami przewodnimi są: żyzna buczyna niżowa (kod 9130-1) i grąd subatlantycki *Stellario-Carpinetum* (kod 9160-1); kwaśna buczyna niżowa (kod 9119-1); reliktowy grąd zboczowy (kod 9170-1); łąg jesionowo - olszowy (kod 91E0-3); łąg wiązowo-jesionowy śledziennicowy (kod 91F0-2); źródłiskowe lasy olszowe (kod 91E0-4); nadrzeczna olszyna górską (kod 91E0-6); brzezina bagienna (91D0-1); Jezioro Francuskie (kod 3160), torfowisko przejściowe (kod 7140-1).

Wśród rzadkich gatunków roślin występujących na terenie ostoi obecne są: podkolan zielonawy, przetacznik górski i czosnek niedźwiedzi.

Na głazach oraz pniach starych buków, w jarach nad Gizelą oraz w okolicy Jeziora Francuskiego stwierdzono jedyne stanowisko w województwie widłozębu zielonego.

Na terenie ostoi występuje populacja mopka, a także płazów: kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej. Z ryb występują: minóg rzeczny, koza i głowacz biało płetwy.

Jezioro Wukśniki

Kod obszaru: PLH280038

Jezioro Wukśniki (pow. 117,1 ha) położone jest w zachodniej części Pojezierza Olsztyńskiego, na terenie gminy Miłakowo w powiecie ostródzkim. Jest to najgłębszy zbiornik Pojezierza Mazurskiego (głębokość maksymalna – 68 m). Jezioro nie ma istotnych dopływów wód powierzchniowych. Odpływ wód następuje ku północnemu zachodowi, do jeziora Mildzie. Krajobraz okolic jeziora jest pagórkowaty; dominują tu łąki i pastwiska. Lasy występują jedynie na południowo-wschodnim brzegu jeziora. Najbliżej położona wieś to Mysłaki. Znajdują się one na granicy obszaru, w odległości 1 km na północ od jeziora.

Głównym walorem przyrodniczym jeziora są podwodne łąki ramienicowe z udziałem takich gatunków, jak: ramienica omszona *Chara tomentosa*, ramienica przeciwstawna *Ch. contraria*, ramienica krucha *Ch. fragilis*, krynicznik giętki *Nitella flexilis*, krynicznicza tępa *Nitellopsis obtusa*.

Na przyległych do jeziora obszarach leśnych stwierdzono niewielkie płyty grądu subatlantyckiego (kod 91601), grądu zboczowego (kod 9170-3), niżowego łągu jesionowo-olszowego (kod 9160-1), źródłiskowych lasów olszowych na niżu (kod 91E0-4) oraz łągu wiązowo-jesionowego (kod 91F0-2).

W jeziorze odnotowano występowanie ryb z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: różanki *Rhodeus sericeus* (kod 1134) i kozy *Cobitis taenia* (kod 1149).

Uroczysko Markowo

Kod obszaru: PLH280032

Uroczysko Markowo położone jest na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w powiatach elbląskim i ostródzkim, na obszarze gmin Godkowo i Morąg. Obszar leży w południowej części mezoregionu Równina Warmińska, na granicy z Pojezierzem Iławskim. Ta część Równiny Warmińskiej w krajobrazie zaznacza się występowaniem moreny dennej zbudowanej głównie z gliny. Główną osią SOOS jest rzeka Wąska (dopływ

jeziora Drużno). Krawędzie doliny rzeki Wąskiej poprzecinane są licznymi poprzecznymi wąwozami o bardzo stromych zboczach i dużym spadku podłużnym. Dna wąwozów mają charakter górski z licznymi źródłiskami czynnymi przez cały rok.

Do głównych walorów tego obszaru należy obecność:

- wielogatunkowych lasów liściastych kwalifikujących się do grądu subatlantyckiego (9160-1),
- grądu zboczowego (9170-3) z licznymi gatunkami charakterystycznymi i wyróżniającymi jak: dzwonek szerokolistny, fiołek przedziwny, niezapominajka leśna, miesięcznica trwała, porzeczka alpejska,
- aktywnych źródeł z charakterystyczną florą oraz fragmentarycznie wykształconymi płatami źródłiskowych lasów olchowych (91E0-4),
- dużej ilości martwych stojących i leżących drzew - siedliska saproksylicznych bezkręgowców, brioflory, grzybów i porostów,
- populacji pachnicy dębowej (1084),
- innych siedlisk z Załącznika I DS, jak: jeziora eutroficzne (3150); jeziora dystroficzne (3160); nizinne łąki świeże (6510); torfowisko przejściowe (7140-1) oraz gatunki z Załącznika II DS: zalotka większa, kumak nizinny, traszka grzebieniasta.

Jeziro Długie

Kod obszaru: PLH280030

"Jeziro Długie" znajduje się w mezoregionie Pojezierze Olsztyńskie, na zachód od Łukty w powiecie ostródzkim. Położony jest w rozległym kompleksie leśnym Lasów Taborskich. Jeziro Długie połączone jest z pobliskim Jeziorem Harcerskim poprzez niewielki dopływ. Obecnie oba jeziora tworzą system zamknięty, ale w przeszłości wody z Jeziora Długiego poprzez system kilku innych jezior były odprowadzane do rzeki Drwęcy. Krajobraz tego obszaru jest pagórkowaty, o deniwelacjach dochodzących do 10 m. 75% powierzchni ostoi zajmują tereny leśne, 16% wody, a pozostałe 9% – łąki, tereny o luźnej zabudowie i inne.

Najcenniejszym elementem tego obszaru jest Jeziro Długie z reliktowym stanowiskiem poryblinu jeziornego *Isoetes lacustris* (kod 3110). W otoczeniu jeziora występują dobrze zachowane jeziora dystroficzne (kod 3160) i eutroficzne Jeziro Bałtyn (kod 3150) oraz torfowiska przejściowe (kod 7140-1). Na brzegach jezior oraz wzdłuż rzeki Taborzanki występują lasy łąkowe (kod 91E0-3).

Ponadto na obszarze tym spotyka się rozproszone powierzchnie brzeziny bagiennej (kod 91D0-1) oraz słabo zachowany płat sosnowo-brzozowego lasu bagiennego (kod 91D0-6). Gatunkiem dominującym w pozostałej części lasów jest buk zwyczajny *Fagus sylvatica*, tworzący zbiorowiska kwaśnej (kod 9110) i żywej buczyny (kod 9130). Gatunek ten, razem z grabem pospolitym *Carpinus betulus*, tworzy zbiorowisko grądu subatlantyckiego (kod 9160) - wokół Jeziora Długiego i w zachodniej części obszaru. Na południowo-wschodnich brzegach jeziora wykształciło się zbiorowisko grądu zboczowego (kod 9170-3).

W granicach OZW "Jezioro Długie" występują 4 gatunki "naturowe" zwierząt: bóbr europejski *Castor fiber* (kod 1337), wydra *Lutra lutra* (1355), kumak nizinny *Bombina bombina* (kod 1188) i zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis* (kod 1042). Stwierdzono tu 31 gatunków roślin chronionych lub rzadkich.

Ostoja Welska

Kod obszaru: PLH280014

Obszar położony jest na terenie trzech powiatów: działdowskiego, ostródzkiego i nowomiejskiego. Obejmuje odcinek rzeki Wel i jej dolinę (od miejscowości Wądzyn do Kotów) wraz z siedmioma jeziorami i rozległymi zatorfieniami. Rzeka w ostoi płynie wśród biogenicznych równin, na północy ostoi w okolicach Wądzynia przedziera się przez płat wysoczyzny morenowej. Obszar położony na rozległym sandrze Równiny Urszulewskiej i urozmaicony rynnami subglacjalnymi z jeziorami i zabagnieniami. W ostoi znajdują się liczne tereny podmokłe związane z Doliną Welu (koło Grzybin i Kopaniarzy), rynnami jeziornymi (Zompy Jeglijskie, Łąki Koszelewskie) oraz obniżeniami bezodpływowymi (Bagno Koziana i Bagna Jelńskie). Dwa ostatnie obiekty to duże powierzchniowo kwaśne torfowiska. W ostoi znajdują się obszary leśne zajmujące 40 proc. powierzchni.

Do głównych walorów tego obszaru należy obecność 14 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (42 proc. powierzchni ostoi): neutralne eutroficzne zbiorniki wodne i starorzecza (kod 3150); mezotroficzny zbiornik wodny z podwodnymi łąkami ramienic – Jezioro Neliwa (kod 3140); dystroficzne zbiorniki wodne (kod 3160); nizinne torfowiska zasadowe (kod 7230); torfowiska przejściowe (kod 7140); torfowiska wysokie zdegradowane (kod 7120); sosnowy bór bagienny (kod 91D0-2); brzezina bagienna (kod 91D0-1); niżowy łąg jesionowo-olszowy (kod 91E0-3); łąg wiązowo-jesionowo śledziennicowy (kod 91F0-2); grąd subkontynentalny (kod 9170-1) i zboczowy (kod 9170-3); niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod 6510) i zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (kod 6410).

W ostoi występują gatunki roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Wśród roślin są to cztery gatunki: skalnica torfowiskowa, lipiennik Loesela, leniec bezpodkwiatkowy i sierpowiec błyszczący. W ostoi żyje 10 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: kumak nizinny, różanka, piskorz, głowacz białopłetwy, minóg strumieniowy, zalotka większa, czerwończyk nieparek. Z ssaków obecne są: wydra i bóbr europejski.

Ostoja Welska jest ważnym obszarem występowania zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. Zanotowano tu 40 gatunków roślin i 20 gatunków zwierząt z czerwonych list gatunków zagrożonych. W ostoi swoje stanowiska mają liczne relikty glacialne: skalnica torfowiskowa, brzoza niska, wełnianka delikatna, gwiazdnica grubolistna, turzyca strunowa, wielosił błękitny, fiołek torfowy, błotniszek wełnisty, błyszczce włoskowate, skorpionowiec brunatny. Jedyne stanowiska w regionie mają tu: gółka długoostrogowa, wyblin jednolistny, żłobik koralowy, żabieniec lancetowaty, goździk pyszny. Spośród zagrożonych zwierząt żyją tu: smużka, bocian czarny, rak błotny.

Kirszniter

Kod obszaru: PLH280059

Powierzchnia obszaru zajmuje 17.61 ha na terenie gminy Miłomłyn. Doskonale wykształcone torfowisko alkaliczne, z bogatymi populacjami rzadkich i unikatowych gatunków, rozwinięte wokół jeziora dystroficznego. Silna populacja lipiennika Loesela – kilkaset osobników; jedna z większych w województwie warmińsko-mazurskim. Osobliwością tego torfowiska jest bardzo duża, prawdopodobnie największa w Polsce NE, populacja wyblinu jednolistnego – *Malaxis monophyllos*, stanowiącego unikat florystyczny. Obiekt ten położony jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich. Ze względu na gospodarczą nieużyteczność i otoczenie lasami nie zidentyfikowano większych zagrożeń dla tego obszaru. W całości stanowi własność Skarbu Państwa, ponieważ działka ewid. 112, obręb 0016 Tarda, gmina Miłomłyn, obejmująca siedlisko 7230 i stanowiska lipiennika Loesela znajduje się zarządzie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, a otaczają ją grunty zarządzane przez PGL Lasy Państwowe Nadleśnictwo Miłomłyn Siedlisko typu: 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk. Jedyny płat siedliska w obszarze stanowi niewielki, bo ok. 0,62 ha obszar śródleśnego przyjeziornego mechowiska.

Dla tego siedliska podstawowym zagrożeniem jest sukcesja objawiająca się wkraczaniem gatunków szuwarowych od strony tafli jeziora Kirszniter, a gatunków krzewów od strony łądu.

Park Krajobrazowy

Park Krajobrazowy Wzgórz Dylewskich

Park powstał w 1994 roku w celu ochrony bardzo urozmaiconej rzeźby, unikatowych walorów krajobrazowo-widokowych, bogatej ilościowo i zróżnicowanej gatunkowo flory i fauny i dużych wartości historyczno-kulturowych terenu. Obejmuje swymi granicami najwyższą część Garbu Lubawskiego zwanego Wzgórzami Dylewskimi. Należą one do najbardziej urozmaiconych morfologicznie obszarów Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego i najwyższych wzniesień polskich pojezierzy (najwyższe wzniesienie Dylewska Góra 312 m n.p.m.).

Obszar Parku usytuowany jest powyżej rzędnej 165 m n.p.m. Najniższe miejsca położone są w dolinach cieków wodnych, np. w dorzeczy Poburzanki. Charakterystyczną cechą ukształtowania terenu jest wyjątkowo silna dynamika rzeźby terenu, wyrażająca się wielkością lokalnych deniwelacji i intensywnością występowania form morfologicznych. Deniwelacje 40-60 m są powszechne, a nierzadko osiągają 80 m. Spadki na zboczach często przekraczają 25%.

Wody powierzchniowe odpływają promieniście w różnych kierunkach. Rzeki i strumienie biorą tu swój początek, a ich źródła zlokalizowane są głównie na obrzeżach Parku i w otulinie: rz. Dylewka, rz. Poburzanka, rz. Gizela, rz. Sandela, rz. Świniarc, rz. Struga, rz. Mała Wkra. rz. Wel.

Obszar Wzgórz Dylewskich jest jedynym na Warmii i Mazurach stanowiskiem występowania bodziszka żałobnego, fiołka trwałego i uludki leśnej.

Rezerваты przyrody

Zgodnie z treścią ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916, ze zm.) rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Na obszarze powiatu ostródzkiego znajduje się 11 rezerwatów przyrody. Podstawowe informacje na temat rezerwatów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 38. Rezerваты przyrody na terenie powiatu ostródzkiego.

Nazwa	Gmina	Data utworzenia	Powierzchnia [ha]	Rodzaj rezerwatu	Opis celów przyrody
Niedźwiedzie Wielkie	Małydy	1955-05-10	34,02	leśny	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie dobrze wykształconych fitocenoz lasu liściastego w tym buczyny pomorskiej w pobliżu wschodniej granicy zasięgu.
Jeziro Itgi	Miłomłyn	1957-02-22	74,93	faunistyczny	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie i ochrona miejsc lęgowych ptaków wodno-błotnych oraz zespołów roślinności torfowiskowej
Sosny Taborskie	Łukta	1958-02-03	95,32	leśny	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie lokalnego ekotypu sosny zwyczajnej oraz naturalnych procesów sukcesji na siedlisku lasu liściastego z klasy Quercio-Fagetea.
Jeziro Francuskie	Ostróda	1963-06-18	15,05	wodny	Celem ochrony jest zachowanie reliktywnej wierzy borówkolistnej Salix myrtilloides, jeziora dystroficznego oraz fragmentu buczyny pomorskiej.
Wyspa Lipowa	Łukta	1969-02-24	5,00	krajobrazowy	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych wyspy, z występującymi na niej licznymi chronionymi gatunkami roślin i ptaków.
Ostoja bobrów na Rzece Pasłęce	Łukta	1970-02-25	4249,20	faunistyczny	Rezerwat utworzony w celu ochrony bobrów.
Dylewo	Ostróda	1971-03-01	10,12	leśny	Rezerwat tworzy się w celu zachowania fragmentu typowej buczyny pomorskiej na obszarze Gór

Nazwa	Gmina	Data utworzenia	Powierzchnia [ha]	Rodzaj rezerwatu	Opis celów przyrody
					Dylewskich.
Jezioro Długie	Łukta	2009-11-19	348,15	wodny	Celem ochrony rezerwatowej jest: 1) ochrona jedynej dobrze zachowanej w województwie warmińsko-mazurskim populacji relikтового gatunku poryblinu jeziornego <i>Isoëtes lacustris</i> w Jeziorze Długim; 2) utrzymanie istniejących stosunków wodnych warunkujących trwałość ustabilizowanych siedlisk hydrogenicznych tego terenu wraz z ich ochroną (jezioro lobeliowe, jeziora dystroficzne, zarastające jezioro eutroficzne, torfowiska wysokie i przejściowe, brzezina bagienna, łągi); 3) ochrona stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin; 4) ochrona stanowisk chronionych i rzadkich gatunków zwierząt
Zielony Mechacz	Małdyty	1962-06-27	94,30	florystyczny	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych torfowiska wysokiego ze stanowiskiem maliny moroszki (<i>Rubus chamaemorus</i>), należącej do ginących składników flory krajowej.
Rzeka Drwęca	Grunwald, Miłomłyn	1961-09-19	1116,87	faunistyczny	Celem ochrony jest środowisko wodne i ryby w nim bytujące, a w szczególności w celu ochrony środowiska pstrąga, łososia, troci i certy
Jezioro Czarne	Ostróda	1957-05-31	9,41	wodny	Zachowanie śródleśnego jeziora dystroficznego.

Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl>

Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Na terenie powiatu ostródzkiego znajduje się 10 obszarów chronionego krajobrazu.

Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Wąskiej został utworzony w 1985 roku. Łączna powierzchnia obszaru wynosi 8019,5 ha.

Obszar znajduje się m.in. na terenie gmin powiatu ostródzkiego: Morąg.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki został utworzony w roku 1998. Łączna powierzchnia obszaru zajmuje 43420,82 ha.

Obszar znajduje się na terenie gmin powiatu ostródzkiego: Łukta i Miłakowo.

Obszar Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego został utworzony w roku 1997. Łączna powierzchnia obszaru zajmuje 30 425,52 ha.

Obszar znajduje się m.in. na terenie gmin powiatu ostródzkiego: Miłomłyn, Małdyty, Morąg, Ostróda i miasto Ostróda.

Dąbrówieński Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony w roku 1998. Łączna powierzchnia obszaru zajmuje 5565,00 ha.

Obszar znajduje się na terenie gmin powiatu ostródzkiego: Dąbrówno.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Drwęcy został utworzony w roku 1998. Łączna powierzchnia obszaru zajmuje 16 550,10 ha.

Obszar znajduje się na terenie gmin powiatu ostródzkiego: Ostróda.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Drwęcy został utworzony w roku 1998. Łączna powierzchnia obszaru zajmuje 8045,90 ha.

Obszar znajduje się na terenie gmin powiatu ostródzkiego: Ostróda i Grunwald.

Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Mielno został utworzony w roku 1998. Łączna powierzchnia obszaru zajmuje 10498,00 ha.

Obszar znajduje się na terenie gmin powiatu ostródzkiego: Dąbrówna i Grunwald.

Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich został utworzony w roku 1998. Łączna powierzchnia obszaru zajmuje 29941,70 ha.

Obszar znajduje się na terenie gmin powiatu ostródzkiego: Miłomłyn, Łukta, Morąg, Ostróda.

Narieński Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony w roku 1998. Łączna powierzchnia obszaru zajmuje 7984,40 ha.

Obszar znajduje się na terenie gmin powiatu ostródzkiego: Morąg, Łukta, Miłakowo.

Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich został utworzony w roku 1998. Łączna powierzchnia obszaru zajmuje 14 643,67 ha.

Obszar znajduje się na terenie gmin powiatu ostródzkiego: Grunwald, Ostróda, Dąbrówno.

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie

skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Na terenie powiatu ostródzkiego zlokalizowanych jest 12 użytków ekologicznych:

- Gmina Dąbrówno – 1 użytek ekologiczny,
- Gmina Łukta – 6 użytków ekologicznych,
- Gmina Morąg – 3 użytki ekologiczne,
- Gmina Ostróda – 2 użytki ekologiczne.

3.9.3.2. LASY

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie powiatu ostródzkiego wynosi 54 189,79 ha, co daje lesistość na poziomie 31,12%. Wskaźnik lesistości dla omawianego jest nieco wyższy od średniej krajowej, która wynosi 30,4%. Do najbardziej zalesionych gmin powiatu należy gmina Łukta, której poziom zalesienia sięga 55,60%.

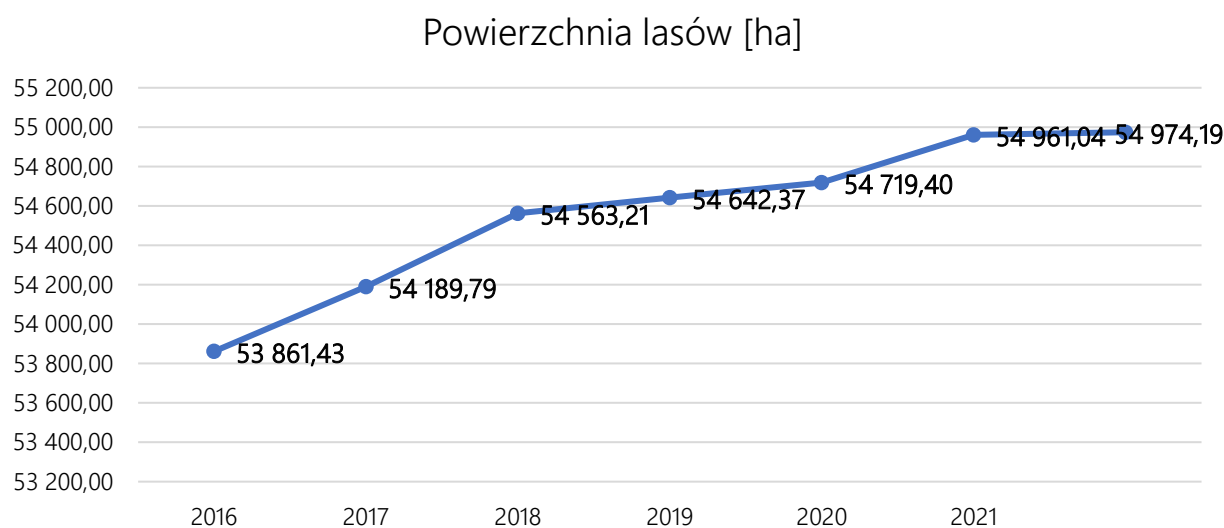
Strukturę gruntów leśnych na terenie powiatu przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 39. Wskaźniki lesistości na terenie powiatu ostródzkiego (stan na 31.12.2021 r.).

Jednostka terytorialna	Powierzchnia gruntów leśnych [ha]			Lesistość [%]
	Ogółem	Lasy publiczne ogółem	Lasy prywatne ogółem	
m. Ostróda	90,85	58,12	32,73	6,42%
Dąbrówno	2 457,18	1 925,15	532,03	14,83%
Grunwald	4 030,41	3 459,50	570,91	22,40%
Łukta	10 367,66	9 956,34	411,32	55,60%
Małdyty	5 109,84	4 586,25	523,59	27,06%
Miłakowo	3 596,03	3 007,60	588,43	22,70%
Miłomłyn	6 737,14	6 412,93	324,21	41,95%
Morąg	9 863,73	8 523,47	1 340,26	31,69%
Ostróda	12 721,35	11 678,59	1 042,76	31,73%
Powiat ostródzki	54 974,19	49 607,95	5 366,24	31,12%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Powierzchnia lasów na terenie powiatu ostródzkiego z roku na rok wzrasta, co jest pozytywnym trendem.

Wykres 12. Powierzchnia lasów na terenie powiatu ostródzkiego w ostatnich latach.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Na terenie powiatu istnieje kilka dużych kompleksów leśnych, z których największym jest Puszcza Taborska zwana Knieją Ostródzką. Leży na północ od Ostródy, a swym zasięgiem wykracza poza terytorium powiatu ostródzkiego. Drzewostany Puszczy są rozlokowane w czterech gminach powiatu, tj.: Ostródzie, Miłomłynie, Morągu i Łukcie. Nieco mniejsze kompleksy leżą w północnej części powiatu, w gminie Małdyty i Morąg oraz w południowej części gminy Ostróda.

Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa sprawują nadleśnictwa: Dobrocin, Miłomłyn, Stare Jabłonki, Olsztynek, Kudypy, Młynary, Iława i Lidzbark.

Nadleśnictwo Olsztynek

Nadleśnictwo Olsztynek położone jest w środkowej części województwa warmińsko-mazurskiego, na terenie 5 powiatów: działdowskiego w gminie Działdowo, iławskiego w gminie Lubawa, nidzickiego w gminach: Kozłowo i Nidzica, olsztyńskiego: gmina Olsztynek i miasto Olsztynek, ostródzkiego w gminach: Dąbrówno, Grunwald, Ostróda.

Udział siedlisk w powierzchni leśnej przedstawia się następująco :

- las świeży Lśw – 38,13%,
- las mieszany świeży LMśw –36,55%,
- bór mieszany świeży BMśw – 15,58%,
- pozostałe typy siedliskowe zajmują 9,74% powierzchni.

Gatunkami budującymi drzewostany na terenie Nadleśnictwa Olsztynek są: sosna pospolita, świerk, modrzew europejski, brzoza brodawkowata, buk zwyczajny, dąb szypułkowy, dąb czerwony, olsza czarna, modrzew europejski, jodła, klon pospolity, klon jawor, jesion wyniosły, grab zwyczajny, lipa drobnolistna,

osika, olcha szara. Ponadto stwierdzone zostało występowanie takich gatunków drzewiastych jak: wiąz pospolity, brzoza omszona, sosna wejmutka, daglezja zielona, jarząb pospolity, grzechodrzew, wierzba biała, topola biała, topola czarna, kasztanowiec biały, cis pospolity.

- Drzewostany z panującą sosną zajmują 8 815 ha (52,17%)
- z panującym świerkiem 1 144ha (6,8%),
- z panującą brzozą 2311 ha (13,7%),
- z panującym bukiem 2 002 ha (11,8%),
- z panującym dębem 1 630 ha (9,6%),
- z panującą olchą 594 ha (3,5%).

Nadleśnictwo Miłomłyn

Usytuowane jest na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, powiatu ostródzkiego i iławskiego. Siedziba znajduje się w Miłomłynie.

Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 479,39 km², a powierzchnia leśna 19115,66 ha. Lesistość tego obszaru rzędu 42%, jest większa od średniej RDLP sięgającej 29,1%.

Lasy Nadleśnictwa położone są na obszarze rolniczym. W obrysie granic, oprócz miast Ostróda, Miłomłyn i Zalewo, większe miejscowości to Łukta, Liwa i Słonecznik. Tereny bezpośrednio sąsiadujące z nadleśnictwem są słabo uprzemysłowione, brak dużych zakładów emitujących szkodliwe substancje, znaczna odległość od dużych aglomeracji miejskich oraz niewielka sieć dróg o dużym natężeniu ruchu powodują, że stężenie szkodliwych gazów i pyłów pozostaje na poziomie niezagrażającym drzewostanom.

Na terenie naszego nadleśnictwa dominują siedliska lasu mieszanego świeżego (42%), lasu świeżego (23%) i boru mieszanego świeżego (22%) .

Średni wiek drzewostanów to 70 lat, a przeciętna zasobność 302 m³/ ha.

Udział siedlisk leśnych

- 26 % – borowe, czyli drzewostany z przewagą gatunków iglastych, najczęściej sosny
- 69 % – lasowe, czyli drzewostany z przewagą gatunków liściastych
- 5% – olsy, czyli lasy porastające żyzne, bagienne tereny

Udział gatunków lasotwórczych

- 71% – sosna, modrzew
- 12% – buk
- 6% – olcha
- 5% – brzoza
- 4% - dąb
- 1% – świerk

- 1% - inne

Rozpiętość klasy wieku wynosi 20 lat (np. I klasa wieku – drzewostany w wieku do 20 lat, II klasa – 21 – 40 lat, III klasa – 41 – 60 lat itd.).

Przeciętna zasobność drzewostanów

- Sosna – 328 m³/ha
- Modrzew – 241 m³/ha
- Świerk – 216 m³/ha
- Buk – 260 m³/ha
- Dąb – 310 m³/ha

Nadleśnictwo Dobrocin

Nadleśnictwo Dobrocin w przeważającej części położone jest na terenie województwa warmińsko - mazurskiego, w następujących gminach powiatu elbląskiego: Markusy, Pasłęk, i Rychliki, powiatu ławskiego: Zalewo, i miasto Zalewo, powiatu olsztyńskiego: Świątki, a także w następujących gminach powiatu ostródzkiego: Łukta, Małdyty, Miłakowo i Morąg. Niewielki fragment nadleśnictwa (143,84 ha) położony jest na terenie województwa pomorskiego w powiecie sztumskim, gminie Stary Dzierżgoń.

Dominującym typem siedliskowym w nadleśnictwie jest Lśw (73,99%) oraz LMśw (9,66%).

Siedliska lasowe i olesy zajmują 95,1% (14 503,68 ha) natomiast borowe 4,9% (747,40 ha) powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany w Nadleśnictwie Dobrocin jest buk, który stanowi 26,51% powierzchni. Razem z dębem - 22,58% i pozostałymi gatunkami: brzozą - 12,22%, olszą - 7,57%, jesionem - 0,95%, lipą - 0,62%, grabem - 0,32%, jaworem - 0,18%, dębem czerwonym - 0,14% oraz osiką, wiązem, olszą szarą i akacją - 0,20% gatunki liściaste zajmują 71,29% powierzchni nadleśnictwa. Gatunki iglaste zajmują 28,71% powierzchni leśnej, w tym: sosna - 21,01%, świerk - 5,25%, modrzew - 2,43% oraz jodła i dagleżja -0,02%.

Nadleśnictwo Stare Jabłonki

Lasy Nadleśnictwa Stare Jabłonki zajmują głównie żyzne siedliska lasu mieszanego świeżego i boru mieszanego świeżego.

Średni wiek drzewostanów w Nadleśnictwie Stare Jabłonki jest znacznie wyższy od średniego wieku drzewostanów w Lasach Państwowych i Dyrekcji Olsztyńskiej. Przeciętna zasobność drzewostanów Nadleśnictwa Stare Jabłonki jest wysoka i w sposób zdecydowany przewyższa średnią zasobność określoną dla drzewostanów RDLP Olsztyn (o nieco ponad 150 m³) i całych lasów w zarządzie Lasów Państwowych (o ponad 160 m³).

Głównymi typami siedliskowymi lasu w Nadleśnictwie Stare Jabłonki są siedliska lasowe ze zdecydowaną przewagą LMśw (ok. 50%). Natomiast siedliska borowe najliczniej reprezentuje BMśw (ponad 36%).

Dominujący w Nadleśnictwie cenny ekotyp sosny taborskiej znajduje na tych siedliskach optymalne warunki dla wzrostu i rozwoju, osiągając w starszych klasach wieku wysoką jakość techniczną, utrzymującą się nawet w bardzo wiekowych drzewostanach.

Nadleśnictwo Kudypy

Dominującym typem siedliskowym w nadleśnictwie jest LMśw (38,77%) oraz Lśw (26,37%), co będzie miało duży wpływ na udział występujących gatunków. Siedliska borowe, wskazujące na dominującą rolę sosny w tworzeniu drzewostanów, zajmują jedynie 27,66% powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Drzewostany w Nadleśnictwie Kudypy nie są mocno zróżnicowane. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zajmująca 66,64% powierzchni. Razem z innymi gatunkami iglastymi (świerk, modrzew) zajmują 73,02% powierzchni leśnej. Gatunki liściaste (buk, brzoza, dąb, olcha, jesion i inne) zajmują 26,98% powierzchni.

Nadleśnictwo Młynary

Głównymi gatunkami tworzącymi drzewostany w Nadleśnictwie Młynary są buk i dąb, które występują na 55,78% powierzchni. Razem drzewostany liściaste zajmują 84,20% a iglaste 15,80% powierzchni leśnej.

Gatunkiem dominującym jest buk, który jako gatunek panujący występuje na 31,76% powierzchni leśnej zalesionej. Kolejne miejsca, biorąc pod uwagę udział powierzchniowy, zajmuje dąb-19,90%, sosna, 10,63%, brzoza 10,46%, oraz olsza 9,42%.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Młynary znajduje się 20032,83 ha lasów, w tym: lasy Nadleśnictwa 17695,63 ha i lasy stanowiące własność osób fizycznych 2337,20 ha. Powierzchnia ogólna w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wynosi 755 km².

Dominującym typem siedliskowym jest las świeży (72,27%) oraz las wilgotny (12,45%). Siedliska lasowe i olsy zajmują 97,30% natomiast borowe 2,70% powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Iława

Na terenie nadleśnictwa przeważają siedliska borowe z dominacją sosny. Średni wiek lasów to 64 lata, a przeciętna zasobność przekracza 270 m³/ha.

Udział siedlisk leśnych:

- ok. 64% – lasowe, czyli drzewostany z przewagą gatunków liściastych
- ok. 28% – borowe, czyli drzewostany z przewagą gatunków iglastych, najczęściej sosny i świerku
- ok. 78% – olsy i łągi czyli lasy porastające żyzne, bagienne tereny

Udział gatunków lasotwórczych:

- 70%– sosna, modrzew
- 9% – brzoza
- 5% – dąb
- 6% – buk
- 8% – olcha
- 1%– świerk
- 1% – wiąz, jesion, klon, grab, lipa, osika i inne

Nadleśnictwo Lidzbark

Procentowo największą powierzchnię Nadleśnictwa Lidzbark zajmują drzewostany bonitacji IA i I wynosząc 79%.

Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany w Nadleśnictwie Lidzbark jest sosna, który zajmuje 87,15% powierzchni. Następnym gatunkiem pod względem wielkości zajmowanej powierzchni jest brzoza – 3,98%, dąb – 3,17% oraz olsza – 3,13%.

Zdecydowanie największą powierzchnię zajmują gatunki iglaste - 88,90%, gatunki liściaste zajmują – 11,10%.

Miąższość drzewostanów, wyliczoną na podstawie udziału gatunków panujących, określono na 6 673 071 m³.

Bieżący roczny przyrost miąższości drzewostanów na 1 ha w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie wynosi 6,63 m³/ha.

Średnia zasobność na powierzchni leśnej wynosi 267 m³/ha.

3.9.2.ANALIZA SWOT

ZASOBY PRZYRODNICZE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- zróżnicowane środowisko przyrodnicze - bogate walory krajobrazowe, unikatowe w skali kraju - rozbudowany system ochrony przyrody, - udział powiatu w programie NATURA 2000 - lesistość wyższa od średniej krajowej - wzrost powierzchni lasów w ostatnich latach	- emisja zanieczyszczeń, które wpływają na zasoby przyrodnicze powiatu - presja turystyczna
SZANSE	ZAGROŻENIA
- możliwość uzyskania zewnętrznych środków finansowanych na realizację zadań związanych z ochroną zasobów przyrodniczych - promowanie cennych zasobów przyrodniczych w kraju, Europie	- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa - wzrastające zagrożenie pożarowe lasów na skutek następujących zmian klimatu - fragmentacja siedlisk związana z rozwojem zabudowy i przebiegiem ważnych szlaków komunikacyjnych

---

3.9.3.ZAGROŻENIA

Za najistotniejsze problemy dotyczące zasobów przyrody na terenie powiatu ostródzkiego uznano:

- Zagrożenie pożarowe

Požary leśne wiążą się z wysoką palnością drzewostanów i penetracją lasów przez ludność.

Potencjalnym zagrożeniem jest również wypalanie traw przez rolników w pobliżu lasów.

- Szkody od czynników biotycznych

Liczne gradacje szkodników pierwotnych sosny (głównie brudnicy mniszki), jak również szkodników wtórnych. Ponadto zagrożeniem są patogeny grzybowe głównie dla drzew rosnących na gruntach porolnych. Szkody wyrządzane przez zwierzynę płową.

- Zwiększanie ilości dzikich wysypisk w lesie

Występuje głównie w obrębie miejsc przeznaczonych dla potrzeb turystyki i rekreacji, zabudowań, ośrodków wczasowych, w pobliżu ciągów komunikacyjnych. Odrębny problem stanowią dzikie wysypiska lokalizowane na granicach polno-leśnych i w głębi lasów, które po zlokalizowaniu usuwane są na koszt Lasów Państwowych.

- Inne zagrożenia antropogeniczne

Niszczenie wszelkiego typu urządzeń leśnych oraz osłonek zabezpieczających drzewa, pozyskiwanie choinek i stroiszu świerkowego (poprzez kradzieże, niszczenie grzybów niejadalnych, niszczenie urządzeń dla potrzeb rekreacji i wypoczynku).

- Zmiany stosunków wodnych na terenach leśnych

Obserwowane zmiany stosunków wodnych, objawiające się obniżeniem poziomu wód gruntowych na terenach leśnych.

- Szkody abiotyczne

Okresowe susze, późne przymrozki, sporadycznie szkody powodowane przez silne wiatry lub okiść śniegową.

- Nieodpowiednia struktura zieleni miejskiej

Tereny zieleni w miastach są zlokalizowane nierównomiernie, w różnych ich częściach. Ich lokalizacja jest wynikiem naturalnych uwarunkowań krajobrazu, a nierozwiniętych funkcji mieszkaniowych i usługowych. W strefach osiedlowych brak jest ogólnie dostępnych parków i skwerów.

- Zły stan zieleni wiejskiej

Większość z podworskich parków znajdujących się na terenie powiatu znajduje się w stanie wymagającym rewitalizacji.

3.10. WPŁYW ZMIAN KLIMATU I ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

3.10.3. WPŁYW ZMIAN KLIMATU

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. W Polsce przygotowano „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również wzrost gospodarczy.

Wyniki prognoz pokazują, że do roku 2030 zmiany klimatu będą miały dwojaki, pozytywny i negatywny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo. Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turystycznego. Dominujące są jednak przewidywane negatywne konsekwencje zmian klimatu. Ze zmianami klimatycznymi wiążą się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych. Wprawdzie roczne sumy opadów nie ulegają zasadniczym zmianom, jednak ich charakter staje się bardziej losowy i nierównomierny, czego skutkiem są dłuższe okresy bezopadowe, przerywane gwałtownymi i nawałnymi opadami. Poziom wód gruntowych będzie się obniżał, co negatywnie wpłynie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody, w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe. Zmiany będą do zaobserwowania również w porze zimowej, gdzie skróci się okres zalegania pokrywy śnieżnej i jej grubość. Jednocześnie efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Podstawowe znaczenie będą miały ulewne deszcze niosące ryzyko powodzi i podtopień, a także osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych, ale również na zboczach dolin rzecznych. Coraz częściej będzie można zaobserwować silne wiatry, a nawet towarzyszące im incydentalnie trąby powietrzne i wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową. Bezpośrednie negatywne skutki zmian klimatu to również nasilenie się zjawiska eutrofizacji wód śródlądowych, zwiększenie zagrożenia dla życia i zdrowia w wyniku stresu termicznego i wzrostu zanieczyszczeń powietrza, większe zapotrzebowanie na energię elektryczną w porze letniej, zmniejszenie potencjału chłodniczego elektrowni czego skutkiem będzie spadek mocy produkcyjnej i wiele innych.

Wpływ zmian klimatu:

Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

Biorąc pod uwagę aktualnie postępujące ocieplenie klimatu trzeba liczyć się z tym, iż występowanie tego rodzaju zagrożeń może być coraz częstsze. Zasoby wodne tworzą się na obszarach niezurbanizowanych, powstają z opadów atmosferycznych (deszczu, śniegu, lodu), które wsiąkając w glebę lub spływając po powierzchni terenu zasilają rzeki i zbiorniki. Na tych obszarach są retencjonowane, wykorzystywane bezpośrednio dla pokrycia potrzeb roślin, zwierząt i ludzi. Naturalna zdolność terenu do przyjmowania i przetrzymywania wody, zwana retencją, może być przez człowieka odpowiednio kształtowana.

Retencja umożliwia zmagazynowanie części odpływu wody w okresach jej nadmiaru, kiedy grozi to powodzią i innymi ujemnymi skutkami i wykorzystanie zgromadzonej wody w okresach deficytowych. Działanie takie zwiększa dyspozycyjne zasoby wodne i poprawia strukturę bilansu wodnego.

Odbudowa przynajmniej części zlikwidowanych zbiorników, jak również budowa nowych, ma duże znaczenie zarówno z punktu widzenia bilansu wodnego, jak i zachowania walorów przyrodniczych. Rola i zadania małych zbiorników wodnych mogą być bardzo różne w zależności od głównego celu, dla którego zostały utworzone – hodowla ryb, cele przeciwpowodziowe, nawodnienia rolnicze, rekreacja i walory krajobrazowe, cele przeciwpożarowe, podniesienie jakości wody (osadniki). Bez względu jednak na wiodącą funkcję zbiorniki zawsze stanowią czynnik zwiększający zasoby wodne w zlewni.

3.10.4. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556, ze zm.), mówiąc o:

- a) „poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Jak wynika z definicji poważnej awarii, jej źródłami mogą być:

- procesy przemysłowe i magazynowanie substancji niebezpiecznych,

- transport materiałów niebezpiecznych.

Procesy przemysłowe i magazynowanie substancji niebezpiecznych

---

Na terenie powiatu ostródzkiego nie ma zlokalizowanych zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej.

Transport materiałów niebezpiecznych

Na terenie powiatu ostródzkiego występuje zagrożenie skażeniem toksycznym, związane z możliwością wystąpienia kolizji cystern samochodowych, przewożących toksyczne substancje, poruszających się głównie po drogach krajowych na terenie powiatu.

3.11. DZIAŁANIA EDUKACYJNE

W zakresie edukacji ekologicznej najważniejszym celem, który należy osiągnąć jest wykształcenie świadomości ekologicznej i przekonanie ludzi o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju. Jest to cel dalekosiężny, wykraczający poza horyzont 2024 roku, do którego można się zbliżyć poprzez stopniowe podnoszenie świadomości ekologicznej.

Ustawa Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2556, ze zm.) narzuca obowiązek uwzględniania problematyki ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w programach nauczania wszystkich typów szkół, a także kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych.

W placówkach oświatowych na terenie powiatu organizowane są liczne działania edukacyjne w zakresie edukacji ekologicznej.

---

4. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

4.1. CELE KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA

Dla obszarów wymagających interwencji wyznaczono cele, kierunki oraz zadania, które służyć mają poprawie stanu środowiska, co przedstawiono w poniższej tabeli. Oprócz tego wyznaczono zadania, które służyć mają ochronie i zachowaniu obecnego stanu pozostałych komponentów środowiska. Do każdego zadania przypisano jednostkę odpowiedzialną za wykonanie zadania, zaproponowano wskaźnik monitorowania oraz przypisano możliwe ryzyka, jakie wiążą się z realizacją danego zadania.

Tabela 13. Cele programu ochrony środowiska, kierunki interwencji, zadania.

Lp.	Obszar interwencji	Cel długookresowy	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródła danych)	Wartość bazowa Rok 2020	Wartość docelowa Rok 2030				
GŁÓWNE OBSZARY INTERWENCJI									
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu	Długość przebudowanych i zmodernizowanych dróg powiatowych [km] Źródło: powiat ostródzki	3,4	>3,4	Poprawa warunków funkcjonowania wybranych stref powiatu wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu w tych strefach ²	Przebudowa i modernizacja dróg powiatowych	powiat ostródzki	- Przedłużający się termin inwestycji - Nietrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych - Brak środków na realizację inwestycji
			Liczba zamontowanych instalacji OZE w powiatowych jednostkach oświatowych (%) Źródło: powiat ostródzki	1	>1				
			Ilość budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji Źródło: powiat ostródzki, gminy	40%	100%				
			Ilość jst realizujących działania edukacyjne Źródło: powiat ostródzki, gminy	powiat ostródzki, 9 gmin	powiat ostródzki, 9 gmin				
					Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację	powiat ostródzki, gminy	- Nietrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych	
						Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie	powiat ostródzki, gminy, organizacje ekologiczne	- Brak dofinansowania, brak środków na realizację działania	

² Kierunek interwencji dotyczy także zagrożenia przed hałasem.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Cel długookresowy	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+źródła danych)	Wartość bazowa Rok 2020	Wartość docelowa Rok 2030				
							negatywnych skutków złej jakości powietrza		
			Liczba działań promocyjnych Źródło: powiat ostródzki	2	3		Promocja odnawialnych źródeł energii (m.in. farm fotowoltaicznych, małych elektrowni wodnych, instalacji solarnych i innych)	powiat ostródzki, gminy	- Brak zainteresowania mieszkańców
			Długość szlaków rowerowych [km] Źródło: powiat ostródzki	17,7	>17,7		Budowa ścieżek/szlaków rowerowych	powiat ostródzki, gminy	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			Ile gmin prowadzi kontrole w zakresie zakazu spalania odpadów Źródło: gminy	9	9		Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako elementu zmian w świadomości społeczeństwa oraz środków prewencyjny	gminy, Straż Miejska	- Nieprawidłowe praktyki stosowane przez mieszkańców powiatu
			Liczba wydanych pozwoleń zintegrowanych Źródło: powiat ostródzki	0	W miarę potrzeb	Działania sprzyjające ograniczeniu emisji na terenie powiatu	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania pozwoleń zintegrowanych	Starosta, Marszałek Województwa	-
			Liczba nowych wydanych pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza [szt.] Źródło: powiat ostródzki	1	W miarę potrzeb		Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydania pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	Starosta	-
			Liczba kontroli funkcjonowania Przedsiębiorstw posiadających	1	>1	Prowadzenie kontroli emisji na terenie powiatu	Kontrola funkcjonowania Przedsiębiorstw posiadających pozwolenie Starosty na wprowadzanie pyłów lub gazów	Starosta, WIOŚ	- Nieprawidłowości związane z funkcjonowaniem przedsiębiorstw

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Cel długookresowy	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+źródła danych)	Wartość bazowa Rok 2020	Wartość docelowa Rok 2030				
			pozwolenie Starosty na wprowadzanie pyłów lub gazów do powietrza [szt.] Źródło: powiat ostródzki				do powietrza		
2.	Zagrożenia hałasem	Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców powiatu	Liczba przeprowadzonych kontroli Źródło: WIOŚ	2	>2	Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń hałasem	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ	- Przekroczenia norm emisji hałasu przez przedsiębiorstwa z terenu powiatu
			Ilość punktów monitoringowych badanych na terenie powiatu Źródło: Raport o stanie środowiska opracowany przez GIOŚ	1 (Miasto Ostróda)	Co najmniej 2		Bieżący monitoring poziomów hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	GIOŚ	- Przekroczenia norm emisji hałasu przez przedsiębiorstwa z terenu powiatu
			Liczba wydanych decyzji określających dopuszczalny poziom hałasu Źródło: powiat ostródzki	0	W miarę potrzeb		Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania decyzji określającej dopuszczalny poziom hałasu	Starosta	-
			Liczba przeprowadzonych kontroli Źródło: powiat ostródzki	1	>1		Kontrola przestrzegania przez zakłady przemysłowe poziomów hałasu określonych w decyzjach administracyjnych	Starosta, WIOŚ	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Cel długookresowy	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+źródła danych)	Wartość bazowa Rok 2020	Wartość docelowa Rok 2030				
			Ilość jst realizujących działania edukacyjne Źródło: powiat ostródzki, gminy	powiat ostródzki, 9 gmin	powiat ostródzki, 9 gmin		Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu w powiecie	powiat ostródzki, gminy	-
3	Pola elektromagnetyczne	Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie powiatu	Liczba nowych przyjętych zgłoszeń instalacji mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych Źródło: powiat ostródzki	0	W miarę potrzeb	Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem przyjmowania zgłoszeń instalacji mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych	Starosta	-
			Liczba punktów z przekroczeniami promieniowania elektromagnetycznego Źródło: GIOŚ	0	0		Ochrona mieszkańców powiatu przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne	WIOŚ	- Zwiększone promieniowanie elektromagnetyczne wytwarzane przez instalacje
4	Gospodarowanie wodami	Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych powiatu przy	Stan wód powierzchniowych i podziemnych w punktach pomiarowych Źródło: ocena JCWP GIOŚ	JCWP – zły	JCWP – dobry	Zapobieganie zanieczyszczeniu słodkich wód powierzchniowych i podziemnych, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie u źródła	Prowadzenie stałego monitoringu wód	GIOŚ	- Zanieczyszczenia ze strony mieszkańców i przedsiębiorców

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Cel długookresowy	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+źródła danych)	Wartość bazowa Rok 2020	Wartość docelowa Rok 2030				
		utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód	Ilość jst realizujących działania edukacyjne Źródło: powiat ostródzki, gminy	powiat ostródzki, 9 gmin	powiat ostródzki, 9 gmin		Edukacja mieszkańców powiatu w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego	powiat ostródzki, Gminy, PGW Wody Polskie	- Brak zainteresowania mieszkańców
			Liczba zbiorników bezodpływowych na terenie powiatu Źródło: GUS	3 772	3 752		Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych	gminy	- Nieprawidłowe praktyki związane z pozbywaniem się nieczystości przez mieszkańców
			Długość rowów melioracyjnych na których wykonano prace konserwacyjne [mb] Źródło: Spółki Wodne	-	W miarę potrzeb	Poprawa stanu utrzymania rowów melioracyjnych	Spółki wodne, właściciele gruntów rolnych	- Nieprawidłowe konserwacje rowów melioracyjnych	
			Liczba zmodernizowanych /doposażonych obiektów i urządzeń [szt.] Źródło: PSP	1	>1	Ochrona przeciwpowodziowa powiatu	Modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	PGW Wody Polskie, powiat ostródzki, gminy	- Nietrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej na terenie powiatu [ha] Źródło: GUS	148,45	>148,45		Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej infrastruktury	Gminy, właściciele i zarządcy gruntów	- Nietrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			5	Gospodarka wodno - ściekowa	Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez stworzenie	% skanalizowania i zwodociągowania powiatu Źródło: GUS	Zwodociągowanie – 97,91% Skanalizowanie - 75,54%	Zwodociągowanie - 100% Skanalizowanie - 90%	Zwiększenie poziomu skanalizowania i zwodociągowania powiatu

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Cel długookresowy	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+źródła danych)	Wartość bazowa Rok 2020	Wartość docelowa Rok 2030				
		nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową	Ilość jst realizujących działania edukacyjne Źródło: powiat ostródzki, gminy	powiat ostródzki, 9 gmin	powiat ostródzki, 9 gmin		Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	gminy	- Brak zainteresowania mieszkańców
6	Zasoby geologiczne	Racjonalna gospodarka zasobami złóż kopalin oraz minimalizacja niekorzystnych skutków ich eksploatacji	Liczba nowych wydanych koncesji Źródło: powiat ostródzki	1	W miarę potrzeb	Ochrona zasobów złóż kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania koncesji na wydobywanie kopalin pospolitych na obszarze nie przekraczającym 2 ha	Starosta	-
			Powierzchnia gruntów zrehabilitowanych [ha] Źródło: powiat ostródzki	48,6321	>48,6321		Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Osoby zobowiązane do rekultywacji	- Uchylenie się od obowiązku rekultywacji
7	Gleby	Użytkowanie gleb zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz właściwe wykorzystanie ich naturalnego potencjału produkcyjnego	Liczba nowych decyzji związanych z wyłączeniem gruntów z produkcji rolniczej Źródło: powiat ostródzki	105	W miarę potrzeb	Ochrona gleb przed degradacją i dewastacją	Szczegółowa analiza przed wydaniem decyzji związanej z wyłączeniem gruntów z produkcji rolniczej dla nieruchomości pod kątem oddziaływania na środowisko	Starosta	-
			Liczba punktów pomiarowych na terenie powiatu źródło: IUNG	0	Co najmniej 1		Prowadzenie monitoringu jakości gleb	GIOŚ, IUNG	- Brak prowadzenia monitoringu - Niewłaściwe użytkowanie ze strony mieszkańców

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Cel długookresowy	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+źródła danych)	Wartość bazowa Rok 2020	Wartość docelowa Rok 2030				
			Ilość działań promocyjnych Źródło: Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	kilkanaście	kilkanaście		Promocja rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	- Brak zainteresowania mieszkańców
8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalne gospodarowanie odpadami	Ilość wyrobów azbestowych do unieszkodliwienia [Mg] Źródło: baza azbestowa	1 173,68	0	Bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu	Realizacja programów usuwania azbestu	Posiadacze, gminy, WFOŚiGW	- Małe zainteresowanie mieszkańców - Brak środków finansowych na działania związane z usuwaniem azbestu
			Liczba nowych wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów w związku z eksploatacją instalacji Źródło: powiat ostródzki	3	W miarę potrzeb	Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, a także odzysk energii z odpadów	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania pozwoleń na wytwarzanie odpadów w związku z eksploatacją instalacji	Starosta, Marszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego	-
			Ilość gmin, które osiągnęły wymagane prawem poziomy recyklingu Źródło gminy	9	9	Wyliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów	Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji i w konsekwencji ograniczenie składowania tych odpadów	gminy	- Nieprawidłowe praktyki związane z pozbywaniem się odpadów
			Ilość gmin, które prowadzą zbiórki baterii i akumulatorów Źródło: gminy	9	9		Kontynuacja edukacji w zakresie selektywnego zbierania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych	Gminy, organizacje pozarządowe	- Brak zainteresowania mieszkańców
			Ilość gmin w których prowadzone były działania edukacyjne	9	9		Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego	powiat ostródzki, gminy,	- Brak zainteresowania mieszkańców

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Cel długookresowy	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+źródła danych)	Wartość bazowa Rok 2020	Wartość docelowa Rok 2030				
			źródło: gminy				gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	organizacje pozarządowe	
			Liczba przeprowadzonych kontroli źródło: gminy, WIOŚ	2	>2		Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w odniesieniu do danych zawartych we wnioskach o wpis do Rejestru działalności regulowanej	gminy, WIOŚ, Marszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego	- Nieprawidłowe praktyki stosowane przez podmioty gospodarcze prowadzące usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych
9	Zasoby przyrodnicze	Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody	Powierzchnia obiektów i obszarów prawnie chronionych [ha] Źródło: GUS	91 198,63	> 91 198,63	Ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych	Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych	gminy, RDOŚ	- Dewastacja ze strony mieszkańców
			Liczba uchwalonych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniająca korytarze ekologiczne Źródło: gminy	3	>3		Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego	gminy	- Brak uwzględniania korytarzy ekologicznych w pzp
			Liczba wykonanych nasadzeń drzew i krzewów [szt.] Źródło: powiat ostródzki	-	W miarę potrzeb		Prowadzenie nasadzeń i odnowy zieleni ochronnej przy drogach powiatowych	powiat ostródzki	- Brak środków finansowych
			Liczba nowych pozwoleń na budowę Źródło: powiat	-	W miarę potrzeb		Szczegółowa analiza wydawanych pozwoleń na budowę pod kątem oddziaływania na środowisko	Starosta	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Cel długookresowy	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+źródła danych)	Wartość bazowa Rok 2020	Wartość docelowa Rok 2030				
			ostródzki						
			Powierzchnia gruntów leśnych [ha] Źródło: GUS	54 189,79	>54 189,79		Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	Właściciele i zarządzający lasami	- Dewastacja ze strony mieszkańców
							Wzmocnienie kontroli gospodarki leśnej na obszarach nowych nasadzeń i w lasach prywatnych	Starosta gminy, Nadleśnictwa	-
							Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie powiatu	Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa	- Dewastacja ze strony mieszkańców
			Ilość jst realizujących działania edukacyjne Źródło: powiat ostródzki, gminy	powiat ostródzki, 9 gmin	powiat ostródzki, 9 gmin	Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	powiat ostródzki	- Brak zainteresowania mieszkańców
10	Zagrożenia poważnymi awariami	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii	Liczba przeprowadzonych inwestycji Źródło: PSP, gminy	1	>1	Poprawa stanu przygotowania powiatu do podejmowania działań w sytuacji zagrożenia poprzez polepszenie warunków użytkowych i funkcjonalnych budynków i wyposażenia w tym środków transportu OSP	Poprawa warunków funkcjonowania PSP i OSP	Budżet państwa, powiat ostródzki, gminy, NFOŚiGW, Min. Sprawiedliwości	- Brak środków finansowych
			Liczba przeprowadzonych kontroli Źródło: PSP	1	>1		Kontrola zakładów dużego ryzyka awarii przemysłowej na terenie powiatu	PSP	- Wystąpienie awarii przemysłowej
			Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej Źródło: PSP	0	0		Usunięcie skutków poważnych awarii w środowisku	Państwowa Straż Pożarna, specjalistyczne jednostki ratownictwa chemicznego	- Wystąpienie awarii przemysłowej

---

4.2. HARMONOGRAM RZECZOWO - FINANSOWY

W poniższej tabeli przedstawiono harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych powiatu oraz zadań monitorowanych, opracowany w celu ochrony środowiska na terenie powiatu ostródzkiego. Pod zadaniami własnymi należy rozumieć te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji powiatu. Natomiast pod zadaniami monitorowanymi należy rozumieć pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków samorządów gminnych, instytucji i przedsiębiorstw, osób fizycznych oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla wyższego, bądź instytucji działających na terenie powiatu, ale podległych bezpośrednio organom centralnym.

Tabela 14. Harmonogram realizacji zadań własnych oraz zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)										Źródła finansowania		
				2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem				
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Przebudowa i modernizacja dróg powiatowych	powiat ostródzki											20 000,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki unijne, fundusze norweskie, PROW, środki z budżetu państwa	
		Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację	powiat ostródzki, gminy											5 000,0	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, unijne, inne środki	
		Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza	powiat ostródzki, gminy, organizacje ekologiczne												50,00	środki własne, WFOŚiGW, inne środki
		Budowa ścieżek/szlaków rowerowych	powiat ostródzki, gminy												5 000,0	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiG, unijne, inne środki

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)										Źródła finansowania		
				2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem				
		Kontrola funkcjonowania Przedsiębiorstw posiadających pozwolenie Starosty na wprowadzanie pyłów lub gazów do powietrza	powiat ostródzki, WIOŚ											W ramach zadań własnych organu	-	
		Montaż instalacji fotowoltaicznych w powiatowych jednostkach oświatowych	powiat ostródzki											2 000,0	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiG, unijne, inne środki	
		Promocja odnawialnych źródeł energii (m.in. farm fotowoltaicznych, małych elektrowni wodnych, instalacji solarnych i innych)	powiat ostródzki, gminy, Min. Klimatu i Środowiska, WFOŚiGW												50,00	środki własne, WFOŚiGW
		Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania pozwoleń zintegrowanych	Starosta, Marszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego												W ramach zadań własnych organu	-
		Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydania pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	Starosta												W ramach zadań własnych organu	-
2	Zagrożenia hałasem	Zadania własne														
		Kontrola przestrzegania przez zakłady przemysłowe poziomów hałasu określonych w decyzjach administracyjnych	Starosta, WIOŚ												W ramach zadań własnych organu	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)										Źródła finansowania		
				2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem				
		Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu w powiecie	powiat ostródzki, gminy											10,00	środki własne, WFOŚiGW	
		Zadania własne														
3	Pola elektromagnetyczne	Ochrona mieszkańców powiatu przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne	powiat ostródzki												W ramach zadań własnych organu	-
		Szczegółowa analiza zakładów pod kątem przyjmowania zgłoszeń instalacji mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych	Starosta												W ramach zadań własnych organu	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)										Źródła finansowania		
				2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem				
4	Gospodarowanie wodami															
		Edukacja mieszkańców powiatu w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego	powiat ostródzki, gminy, PGW Wody Polskie												50,00	środki własne, WFOŚiGW
5	Zasoby geologiczne															
		Edukacja mieszkańców powiatu w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami geologicznymi	powiat ostródzki, Ministerstwo Klimatu i Środowiska												10,00	środki własne, WFOŚiGW
		Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania koncesji na wydobywanie kopalin pospolitych na obszarze nie przekraczającym 2 ha	Starosta												W ramach zadań własnych organu	środki własne, inne środki
6	Gleby															
		Szczegółowa analiza przed wydaniem decyzji związanej z wyłączeniem gruntów z produkcji rolniczej dla nieruchomości pod kątem oddziaływania na środowisko	Starosta												W ramach zadań własnych organu	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)										Źródła finansowania		
				2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem				
7	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów															
		Prowadzenie oraz wspieranie działań edukacyjno – informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi	powiat ostródzki, gminy, organizacje pozarządowe												50,00	środki własne, WFOŚiGW
		Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania pozwoleń na wytwarzanie odpadów w związku z eksploatacją instalacji	Starosta, Marszałek Województwa Warmińsko - Mazurskiego												W ramach zadań własnych organu	-
8	Zasoby przyrodnicze															
		Prowadzenie nasadzeń i odnowy zieleni ochronnej przy drogach powiatowych	powiat ostródzki												200,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki unijne,
		Zachowanie właściwej struktury i stanu ekosystemów i siedlisk leśnych przy wykonywaniu prac urzędzeniowych w obrębie lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	powiat ostródzki, RDOŚ												W ramach zadań własnych organu	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)										Źródła finansowania	
				2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem			
		Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	powiat ostródzki											50,00	środki własne, WFOŚiGW
		Szczegółowa analiza dla wydawanych pozwoleń na budowę pod kątem oddziaływania na środowisko	Starosta											W ramach zadań własnych organu	-

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 40. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem.

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o działaniu	
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Zadania monitorowane					
		Rozbudowa sieci gazowej oraz podłączenie nowych obiektów	Zarządzający siecią gazową	5 000,00	środki własne	Działanie realizowane w ramach opłacalności ekonomicznej	
		Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako elementu zmian w świadomości społeczeństwa oraz środków prewencyjny	gminy, Straż Miejska	W miarę potrzeb	środki własne	-	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o działaniu
		Rozbudowa zielonej infrastruktury	gminy	3 000,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, RPO WM	-
		Aktualizacja założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z określeniem możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii	gminy	30,00	środki własne	-
		Wdrożenie obecnego programu ochrony powietrza wraz z weryfikacją zakładanych efektów	gminy, WIOŚ, podmioty gospodarcze	10 000,00	środki własne, fundusze krajowe i unijne	Będzie to kontynuacja realizowanego już działania
		Zadania monitorowane				
2	Zagrożenia hałasem	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ	W miarę potrzeb, w ramach zadań własnych	-	Ilość kontroli zależy od potrzeb
		Kontrola emisji hałasu komunikacyjnego	WIOŚ	W miarę potrzeb, w ramach zadań własnych	-	Ilość kontroli zależy od potrzeb
		Zadania monitorowane				
3	Pola elektromagnetyczne	Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego Gminy	gminy	Brak kosztów dodatkowych, w ramach prac nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	-	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o działaniu
4	Gospodarowanie wodami	Zadania monitorowane				
		Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych	gminy	W miarę potrzeb	środki własne	-
		Modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	PGW Wody Polskie, gminy	30 000,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki unijne, PROW, inne środki	Realizacja wg potrzeb
		Prace konserwacyjne na rowach melioracyjnych	Spółki wodne, właściciele gruntów rolnych, gminy	5 000,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki unijne, PROW, inne środki	-
		Prowadzenie stałego monitoringu wód	GIOŚ	W miarę potrzeb, w ramach zadań własnych	środki własne	-
		Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej infrastruktury	gminy, właściciele i zarządcy gruntów	1 500,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki unijne, inne środki	-
5	Gospodarka wodno - ściekowa	Zadania monitorowane				
		Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	gminy	35 000,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki unijne, inne środki	W ramach KPOŚK

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o działaniu
		Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych	gminy	20,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki unijne, inne środki	-
		Zadania monitorowane				
6	Zasoby geologiczne	Realizacja projektów inwestycyjnych związanych z zabezpieczeniem i stabilizacją osuwisk zagrażających zabudowie i infrastrukturze	gminy, administratorzy dróg, właściciele nieruchomości	W miarę potrzeb ³	środki własne, inne środki	Realizacja w razie potrzeby
		Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	osoby zobowiązane do rekultywacji	W miarę potrzeb ³	środki własne, inne środki	-
		Zadania monitorowane				
7	Gleby	Prowadzenie monitoringu jakości gleb	GIOŚ	W miarę potrzeb, w ramach zadań własnych	środki własne	-
		Promocja rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju	Warmińsko - Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	40,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, inne środki	Kontynuacja realizowanego już działania

³ Środki finansowe związane z realizacją działania nie są możliwe do oszacowania.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o działaniu
		Waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności oraz promocja takiej żywności	Warmińsko - Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	W miarę potrzeb	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, inne środki	Kontynuacja realizowanego już działania
		Zadania monitorowane				
		Monitoring i wzmacnianie kontroli postępowania z odpadami	gminy, WIOŚ	W miarę potrzeb, w ramach zadań własnych	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, inne środki	Jako doskonalenie systemu
8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Realizacja programów usuwania azbestu	Posiadacze, gminy, WFOŚiGW	15 000,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, inne środki	Realizowane w trybie ciągłym
		Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w odniesieniu do danych zawartych we wnioskach o wpis do Rejestru działalności regulowanej	gminy, WIOŚ	W ramach zadań własnych	Środki własne	-
		Zadania monitorowane				
9	Zasoby przyrodnicze	Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie powiatu	Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa	Koszt realizacji zadania zależny od zakresu realizowanych zalesień	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, inne środki	-
		Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów	gminy, RDOŚ	100,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o działaniu
		i obiektów prawnie chronionych				
		Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego	gminy	W ramach opracowania mpzp	-	-
		Realizacja planów zadań ochronnych obszarów NATURA 2000	gminy, RDOŚ	W miarę potrzeb	środki własne, inne środki	-
		Inwentaryzacja przyrodnicza przeprowadzona na terenie gmin powiatu ostródzkiego	gminy	1 000,00	środki własne, inne środki	-
		Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych, w tym: rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, zorganizowanie punktów widokowych, tablic informacyjnych	gminy, RDOŚ	4 000,00	środki własne, inne środki	-
		Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	Właściciele i zarządzający lasami	W miarę potrzeb	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, inne środki	-
		Zadania monitorowane				
		Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	Państwowa Straż Pożarna, specjalistyczne jednostki ratownictwa chemicznego	W miarę potrzeb	środki własne, inne środki	Realizacja w razie potrzeb
10	Zagrożenia poważnymi awariami	Poprawa warunków funkcjonowania PSP	Budżet państwa, gminy	2 000,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki unijne, inne środki	-
		Rozbudowa i modernizacja OSP wraz z nowoczesnym wyposażeniem	gminy	7 000,00	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki unijne, inne środki	-

Źródło: Opracowanie własne.

---

5. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Realizacja zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska wiąże się z wysokimi nakładami finansowymi. Wdrażanie Programu powinno być zatem możliwe dzięki stworzeniu odpowiedniego systemu finansowego. Podstawowymi źródłami finansowania są środki publiczne (budżetowe państwa, gminy lub pozabudżetowe instytucji publicznych), prywatne (np. fundusze inwestycyjne) oraz prywatno-publiczne.

Potencjalne źródła finansowania zadań określonych w niniejszym Programie przedstawiono poniżej.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)

Publiczna instytucja finansowa, działająca jako państwowa osoba prawna. Głównym jej celem działania jest udzielanie wsparcia finansowego przedsięwzięciom służącym ochronie środowiska i gospodarce wodnej.

Podstawą do przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie są programy priorytetowe, które określają zasady udzielania wsparcia oraz kryteria wyboru przedsięwzięć. Listę priorytetowych programów NFOŚiGW zatwierdza corocznie Rada Nadzorcza NFOŚiGW.

Corocznie udostępniana jest nowa lista programów priorytetowych.

Wszelkie informacje można uzyskać na stronie Funduszu: <https://www.nfosigw.gov.pl>.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie (WFOŚiGW)

Podstawowym zadaniem wojewódzkich funduszy jest finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju.

Corocznie publikowana jest lista przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie przewidzianych do dofinansowania.

Oficjalny serwis internetowy: <http://wfos.com.pl>

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych powstał na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2022 poz. 2409, ze zm.) Funkcjonowanie FOGR szczegółowo określa regulamin ustalony przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Z funduszu mogą być dofinansowane następujące działania:

- rekultywacje na cele rolnicze gruntów, które utraciły lub zmniejszyły wartość użytkową wskutek działalności nieustalonych osób,
- rolnicze zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych,
- użyźnianie gleb o niskiej wartości produkcyjnej, ulepszanie rzeźby terenu i struktury przestrzennej gleb, usuwanie kamieni i odkrzaczanie,
- przeciwdziałanie erozji gleb na gruntach rolnych, w tym zwrot kosztów zakupu nasion i sadzonek, utrzymanie w stanie sprawności technicznej urządzeń przeciwerozyjnych, oraz odszkodowania, o których mowa w art. 15 ust. 3,
- budowę i renowację zbiorników wodnych służących małej retencji,
- budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych,
- wdrażanie i upowszechnianie wyników prac naukowo-badawczych związanych z ochroną gruntów rolnych,
- wykonywanie badań płodów rolnych uzyskiwanych na obszarach ograniczonego użytkowania, o których mowa w art. 16, oraz niezbędnych dokumentacji i ekspertyz z zakresu ochrony gruntów rolnych,
- wykonywanie zastępcze obowiązków określonych w ustawie,
- rekultywację nieużytków i użyźnianie gleb na potrzeby nowo zakładanych pracowniczych ogrodów działkowych,
- zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania, niezbędnego do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów oraz prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych, do wysokości 5% rocznych dochodów Funduszu.

O dofinansowanie ze środków Funduszu mogą ubiegać się zarówno jednostki samorządu terytorialnego, jak i osoby fizyczne oraz osoby prawne, podejmujące zamierzenia inwestycyjne w rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Fundusz Leśny

Podstawą prawną do utworzenia Funduszu Leśnego była Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji gruntów z 1971 r. Fundusz Leśny stanowi formę gospodarowania środkami na cele wskazane w ustawie o lasach. Fundusz Leśny przeznacza się dla nadleśnictw na wyrównywanie niedoborów powstających przy realizacji zadań gospodarki leśnej. Środki Funduszu Leśnego mogą także być przeznaczone na: wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej, badania naukowe, tworzenie infrastruktury niezbędnej do prowadzenia gospodarki leśnej, sporządzanie planów urządzenia lasu, prace związane z oceną i prognozowaniem stanu lasów i zasobów leśnych, inne zadania z zakresu gospodarki leśnej w lasach

Krajowy program wspierający gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne. Głównym źródłem finansowania Programu są środki unijne z Funduszu Spójności. Najważniejszymi beneficjentami Programu są podmioty publiczne (w tym jst) oraz podmioty prywatne (przede wszystkim duże przedsiębiorstwa).

W ramach Programu realizowanych będzie 10 osi priorytetowych:

1. Zmniejszenie emisyjności gospodarki.
2. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu.
3. Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego.
4. Infrastruktura drogowa dla miast.
5. Rozwój transportu kolejowego w Polsce.
6. Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach.
7. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego.
8. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury.
9. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury i rozwoju zasobów kultury.
10. Pomoc techniczna.

Zakres finansowania w obszarze energetyki i środowiska przedstawiono poniżej.

I Oś priorytetowa - Zmniejszenie emisyjności gospodarki:

- produkcja, dystrybucja oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE), np. budowa, rozbudowa instalacji na biomasę bądź biogaz,
- poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
- rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji, np. budowa sieci dystrybucyjnych średniego i niskiego napięcia.

II Oś priorytetowa - Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu:

- rozwój infrastruktury środowiskowej (np. oczyszczalnie ścieków, sieć kanalizacyjna oraz wodociągowa, instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym do ich termicznego przetwarzania),
- ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, poprawa jakości środowiska miejskiego (np. redukcja zanieczyszczenia powietrza i rekultywacja terenów zdegradowanych),
- dostosowanie do zmian klimatu, np. zabezpieczenie obszarów miejskich przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi, zarządzanie wodami opadowymi, projekty z zakresu małej retencji oraz systemy zarządzania klęskami żywiołowymi.

Celem ogólnym programu LIFE jest wspieranie przejścia na zrównoważoną, energooszczędną, opartą na odnawialnych źródłach energii, neutralną dla klimatu i odporną na zmianę klimatu gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Działania te będą podejmowane w celu ochrony, odbudowy i poprawy jakości środowiska, w tym powietrza, wody i gleby, oraz zatrzymania i odwrócenia procesu utraty różnorodności biologicznej, a także przeciwdziałania degradacji ekosystemów, w tym poprzez wspieranie wdrażania sieci Natura 2000 i zarządzania nią, a tym samym przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju.

W zamierzeniu 61% ogólnej puli środków finansowych programu LIFE będzie przeznaczona na osiągnięcie celów w zakresie klimatu.

Program na lata 2021 - 2027 ma następującą strukturę:

1) obszar „Środowisko”, który obejmuje:

- a) podprogram „Przyroda i różnorodność biologiczna”;
- b) podprogram „Gospodarka o obiegu zamkniętym i jakość życia”;

2) obszar „Działania na rzecz klimatu”, który obejmuje:

- a) podprogram „Łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej”;
- b) podprogram „Przejście na czystą energię”.

Standardowe dofinansowanie projektu LIFE przez Komisję Europejską wynosi do 60% wartości kosztów kwalifikowanych, a w przypadku projektów przyrodniczych do 75% (w przypadku projektów służących gatunkom i siedliskom priorytetowym/zagrożonym). Polscy Wnioskodawcy mogą dodatkowo ubiegać się o współfinansowanie projektu ze środków krajowych NFOŚiGW uzupełniając montaż finansowy przedsięwzięcia nawet do 95% kosztów kwalifikowanych (dofinansowanie NFOŚiGW).

---

6. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

6.1. MONITORING I KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Monitoring dostarcza informacji, w oparciu o które ocenić można, czy stan środowiska ulega polepszeniu czy pogorszeniu, a także jest podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej. Rozróżniamy dwa rodzaje monitoringu:

- monitoring jakości środowiska,
- monitoring polityki środowiskowej.

Obydwa rodzaje monitoringu są ze sobą ściśle powiązane. Monitoring jakości środowiska jest wykorzystywany w definiowaniu polityki ochrony środowiska. W okresie wdrażania niniejszego programu, monitoring także będzie wykorzystywany dla uaktualnienia polityki ochrony środowiska. Celem monitoringu jest zwiększenie efektywności polityki środowiskowej poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Informacja o stanie środowiska jest niezbędna do ustanawiania priorytetów ochrony środowiska, do monitorowania, egzekwowania i przestrzegania przepisów ochrony środowiska, do integrowania polityki. Powinien służyć zarówno podejmującym decyzje, jak i społeczeństwu, sektorowi prywatnemu, pozarządowym organizacjom ekologicznym i wszystkim zainteresowanym grupom.

W poniższej tabeli przedstawiono harmonogram wdrażania Programu Ochrony Środowiska dla powiatu ostródzkiego w perspektywie do 2030 roku.

Tabela 41. Harmonogram wdrażania programu ochrony środowiska dla powiatu ostródzkiego.

Monitoring realizacji Programu									
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Monitoring stanu środowiska	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Monitoring polityki środowiskowej									
Mierniki efektywności Programu			X			X			X
Ocena realizacji planu operacyjnego			X			X			X
Raporty z realizacji Programu			X			X			X
Ocena realizacji celów i kierunków działań			X			X			X
Aktualizacja Programu ochrony środowiska			X						x

Źródło: Opracowanie własne.

Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań Programu Ochrony Środowiska winny obejmować:

- określenie stopnia wykonania poszczególnych działań;
- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

6.2. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA

Podstawową zasadą realizacji programu ochrony środowiska powinna być zasada wykonywania zadań przez poszczególne jednostki włączone w zagadnienia ochrony środowiska, świadome istnienia Programu i swojego uczestnictwa w nim. Szansę na skuteczne wdrożenie Programu daje dobra organizacja zarządzania nim.

Z punktu widzenia pełnionej roli w realizacji Programu można wyodrębnić cztery grupy podmiotów uczestniczących w nim. Są to:

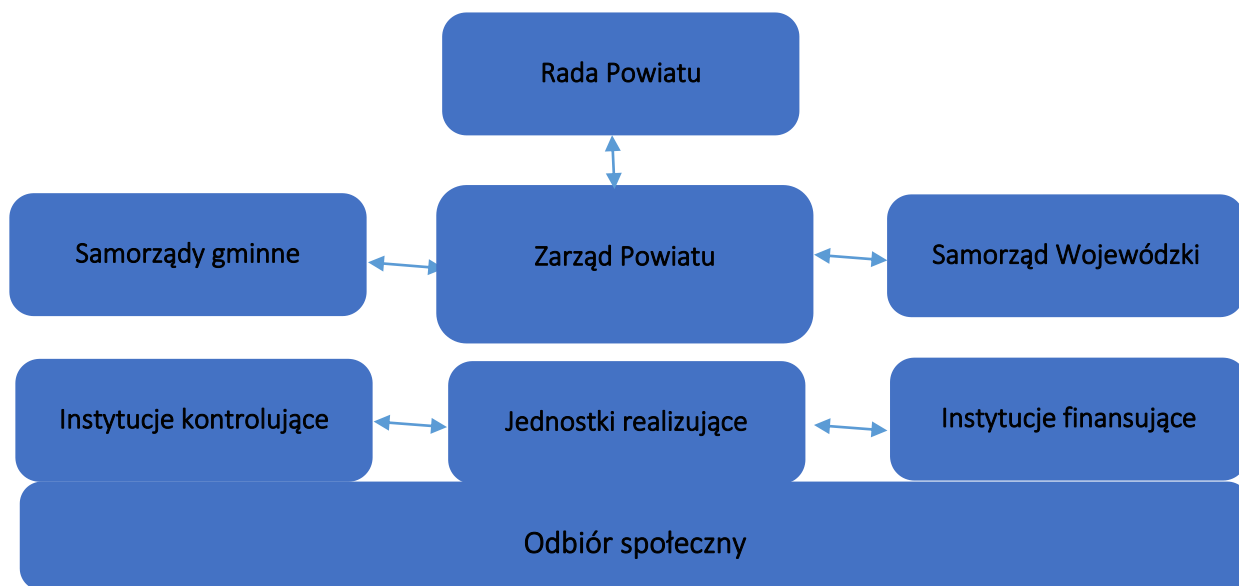
- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu programem,
- podmioty realizujące zadania programu, w tym instytucje finansujące,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty programu,
- społeczność powiatu ostródzkiego, jako główny podmiot odbierający wyniki działań programu.

Główna odpowiedzialność za realizację Programu spoczywa na Zarządzie Powiatu, który składa Radzie Powiatu raporty z wykonania Programu. Zarząd współdziała z organami administracji rządowej i samorządowej szczebla wojewódzkiego oraz samorządami gminnymi, które dysponują instrumentarium wynikającym z ich kompetencji. Zarząd Powiatu nadzoruje wykonanie Programu poprzez Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska.

Marszałek, powiat oraz gminy dysponują instrumentarium prawnym umożliwiającym reglamentowanie korzystania ze środowiska. W ich dyspozycji znajdują się także instrumenty finansowe na realizację zadań programu (np. poprzez realizację budżetów jednostek samorządu terytorialnego, środki WFOŚiGW w Olsztynie, środki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko – Mazurskiego itp.).

Ponadto Zarząd Powiatu współdziała z instytucjami administracji specjalnej w dyspozycji których znajdują się instrumenty kontroli i monitoringu. Instytucje te kontrolują respektowanie prawa, prowadzą monitoring stanu środowiska (m.in.: inspekcja sanitarna, inspekcja ochrony środowiska).

Bezpośrednim realizatorem większości zadań nakreślonych w programie są samorządy gminne jako realizatorzy inwestycji w zakresie ochrony środowiska na własnym terenie, a także podmioty gospodarcze planujące i realizujące inwestycje zgodnie z kierunkami nakreślonymi przez Program. Głównymi odbiorcami Programu są mieszkańcy powiatu ostródzkiego, którzy subiektywnie oceniają efekty wdrożonych przedsięwzięć.

Rysunek 12. Schemat zarządzania dokumentem.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego do roku 2030” został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2556, ze zm.) jako narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu. Polityka ochrony środowiska to stworzenie warunków do działań związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem czyli takim rozwojem powiatu, który będzie zarówno z rozwojem gospodarczym, rozwojem ekonomicznymi i rozwojem ekologicznym.

- Liczba mieszkańców powiatu ostródzkiego w ostatnich latach wykazuje tendencję spadkową. W roku 2021 liczba mieszkańców powiatu wynosiła 100 597 osób, dla porównania w roku 2015 liczba mieszkańców powiatu stanowiła wartość 106 023.
- Powiat ostródzki jest jednym z trzech powiatów o najwyższej emisji pyłu PM10 na terenie województwa warmińsko – mazurskiego. Wyższy wpływ na emisję na terenie powiatu ma emisja powierzchniowa (występuje niższy udział emisji punktowej). Emisja punktowa na terenie powiatu jest generowana głównie przez zakłady przemysłowe zlokalizowane na terenie powiatu. W ostatnich latach na terenie powiatu odnotowano poprawę jakości powietrza m.in. dzięki realizowanym programom związanym z wymianą nieefektywnych kotłów węglowych.
- Ostatni raz na terenie powiatu ostródzkiego pomiary hałasu komunikacyjnego przeprowadzono w roku 2019 na terenie miasta Ostróda. Na terenie miasta odnotowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w dwóch punktach pomiarowych. Na terenie powiatu

ostródzkiego z roku na rok wzrasta liczba pojazdów, w związku z tym zagrożenie oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego stale się zwiększa.

- Na podstawie przeprowadzonych pomiarów GIOŚ nie stwierdził na terenie województwa warmińsko - mazurskiego istnienia obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Dla większości punktów pomiarowych na terenie powiatu ostródzkiego uzyskane wartości zostały zmierzone poniżej dolnego progu oznaczalności sondy, który wynosi 0,8 V/m.
- Teren powiatu ostródzkiego jest obszarem niezwykle bogatym pod względem występowania wód powierzchniowych. Powiat położony jest w Obszarze Dorzecza Wisły i regionie wodnym Dolnej Wisły. Jest to teren działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Badania przeprowadzane w punktach pomiarowych wskazały zły stan wód powierzchniowych na terenie powiatu. Stan wód podziemnych jest zróżnicowany. W ostatnich latach odnotowuje się pogorszenie stanu jakości wód jezior na terenie powiatu.
- Na terenie powiatu ostródzkiego z sieci wodociągowej korzysta 97,91% mieszkańców. Największy procent zwodociągowania występuje na terenie miasta Ostróda. Na terenie powiatu ostródzkiego z sieci kanalizacyjnej korzysta sumarycznie 75,54% osób, co stanowi 75 996 mieszkańców. Stopień skanalizowania poszczególnych gmin jest zróżnicowany. Największy stopień skanalizowania występuje na terenie miasta Ostróda –96,29%.
- Na obszarze powiatu ostródzkiego występują głównie złoża kopalin pospolitych, które mają zastosowanie w budownictwie i rolnictwie. Wśród kopalin budowlanych występują złoża kruszywa naturalnego, niewielkie pokłady surowców ilastych ceramiki budowlanej, piasków kwarcowych do produkcji cegły wapiennopiaskowej i do produkcji betonów komórkowych. Ich powstanie wiąże się z działalnością lądolodu skandynawskiego.
- Różnorodność skał macierzystych z jakich powstawały gleby na terenie powiatu ostródzkiego powoduje, że mamy do czynienia z dużą ich zmiennością. Gleby powiatu leżą w obszarze dwóch stref: środkowej – charakteryzującej się różnorodnością pokrywy glebowej i południowej – występują tu gleby mało urodzajne. Gleba, to wierzchnia warstwa ziemi przekształcona w wyniku różnorodnych zabiegów agrotechnicznych, przydatna rolniczo.
- Gospodarka odpadami na terenie powiatu jest prowadzona prawidłowo. Gminy wchodzące w skład powiatu ostródzkiego należą do Związku Gmin Regionu Ostródzko - Iławskiego „Czyste Środowisko”, który został wpisany do Rejestru Związków międzygminnych 19 grudnia 1995r. W skład Związku Gmin „Czyste Środowisko” wchodzi 19 gmin. Na terenie gmin powiatu ostródzkiego znajdują się znaczne ilości odpadów zawierających azbest, które są usuwane w miarę możliwości finansowych mieszkańców.

- Na terenie powiatu występują takie formy ochrony przyrody jak: pomniki przyrody, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, park krajobrazowy i użytki ekologiczne.
- Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie powiatu ostródzkiego wynosi 54 189,79 ha, co daje lesistość na poziomie 31,12%. Wskaźnik lesistości dla omawianego jest nieco wyższy od średniej krajowej, która wynosi 30,4%. Do najbardziej zalesionych gmin powiatu należy gmina Łukta, której poziom zalesienia sięga 55,60%. Na terenie powiatu istnieje kilka dużych kompleksów leśnych, z których największym jest Puszcza Taborska zwana Knieją Ostródzką. Leży na północ od Ostródy, a swym zasięgiem wykracza poza terytorium powiatu ostródzkiego. Drzewostany Puszczy są rozlokowane w czterech gminach powiatu, tj: Ostródzie, Miłomłynie, Morągu i Łukcie. Nieco mniejsze kompleksy leżą w północnej części powiatu, w gminie Małdyty i Morąg oraz w południowej części gminy Ostróda.
- Jako główne zagrożenie na terenie powiatu ostródzkiego należy wskazać transport materiałów niebezpiecznych.

Jako główne kierunki interwencji w perspektywie do 2030 roku na terenie powiatu ostródzkiego wskazano:

- Poprawa warunków funkcjonowania wybranych stref powiatu wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu w tych strefach.
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu.
- Działania sprzyjające ograniczeniu emisji na terenie powiatu.
- Prowadzenie kontroli emisji punktowej na terenie powiatu.
- Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń hałasem.
- Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym.
- Zapobieganie zanieczyszczeniu słodkich wód powierzchniowych i podziemnych, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie u źródła.
- Poprawa stanu utrzymania rowów melioracyjnych, rzek i cieków wodnych.
- Ochrona przeciwpowodziowa powiatu ostródzkiego.
- Zwiększenie poziomu skanalizowania i zwodociągowania powiatu.
- Ochrona zasobów złóż kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.
- Ochrona gleb przed degradacją i dewastacją.
- Prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami.
- Bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu.

- Podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie właściwego gospodarowania odpadami, promowanie proekologicznych postaw, motywowanie mieszkańców do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów oraz ich segregacji.
- Ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych.
- Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego.
- Poprawa stanu przygotowania powiatu do podejmowania działań w sytuacji zagrożenia poprzez polepszenie warunków użytkowych i funkcjonalnych budynków OSP.
- Kreowanie właściwych zachowań mieszkańców powiatu w przypadku wystąpienia zagrożeń życia i środowiska z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu wskazano potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu.

SPIS TABEL

TABELA 1. JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.	24
TABELA 2. DANE DEMOGRAFICZNE GMIN POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	25
TABELA 3. PODMIOTY WG PKD 2007 I RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	27
TABELA 4. CHARAKTERYSTYKA SIECI GAZOWEJ NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO (STAN NA 31.12.2021 R.).....	28
TABELA 5. WYNIKOWE KLASY DLA STREFY WARMIŃSKO – MAZURSKIEJ W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO - MAZURSKIEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ, UZYSKANE W OCENIE ROCZNEJ ZA 2021 R. DOKONANEJ Z UWZGLĘDNIENIEM KRYTERIÓW USTANOWIONYCH W CELU OCHRONY ZDROWIA.	30
TABELA 6. OBSZARY PRZEKROCZEŃ NA TERENIE GMIN POWIATU OSTRÓDZKIEGO W 2021 ROKU.	31
TABELA 7. WYKAZ PODMIOTÓW POSIADAJĄCYCH POZWOLENIE NA WPROWADZANIE GAZÓW LUB PYŁÓW DO POWIETRZA NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.	32
TABELA 8. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH DO POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIĄŻLIWYCH [T/ROK] NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.	35
TABELA 9. DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU W ŚRODOWISKU – POZIOM DOBOWY.	44
TABELA 10. DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU W ŚRODOWISKU – POZIOM DŁUGOOKRESOWY.	45
TABELA 11. POJAZDY ZAREJESTROWANE NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO W LATACH 2019-2021.	46
TABELA 12. WYNIKI POMIARÓW HAŁASU KOMUNIKACYJNEGO NA TERENIE MIASTA OSTRÓDA W 2019 ROKU.....	47
TABELA 13. WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW LAEQD I LAEQN DLA PUNKTÓW POMIAROWYCH WYZNACZONYCH DLA	48
TABELA 14. DECYZJE O DOPUSZCZALNYCH POZIOMACH HAŁASU ORAZ OKREŚLENIE DOPUSZCZALNEGO POZIOMU HAŁASU W POZWOLENIACH ZINTEGROWANYCH NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.	48
TABELA 15. STACJE BAZOWE ZLOKALIZOWANE NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.	52
TABELA 16. PUNKTY POMIAROWE POZIOMU PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	54
TABELA 17. CHARAKTERYSTYKA JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD RZECZNYCH NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	58
TABELA 18. OCENA WSZYSTKICH JCWP NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	59
TABELA 19. CHARAKTERYSTYKA WIĘKSZYCH JEZIOR NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	61
TABELA 20. OCENA JCW NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO W OSTATNICH LATACH.	62

TABELA 21. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 19.	63
TABELA 22. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 20.....	64
TABELA 23. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 39.....	64
TABELA 24. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 49.....	65
TABELA 25. WYNIKI POMIARÓW JCWPD NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	66
TABELA 26. OCENA WSZYSTKICH JCWPD NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	67
TABELA 27. CHARAKTERYSTYKA SIECI WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO (STAN NA 31.12.2021 R.)	71
TABELA 28. ZUŻYCIE WODY Z WODOCIĄGÓW NA JEDNEGO MIESZKAŃCA POWIATU OSTRÓDZKIEGO.	71
TABELA 29. WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH POZWOLEŃ WODNOPRAWNYCH NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	72
TABELA 30. CHARAKTERYSTYKA SIECI KANALIZACYJNEJ NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO (STAN NA 31.12.2021 R.)	73
TABELA 31. OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW NA TERENIE GMINY OSTRÓDA.....	73
TABELA 32. OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW NA TERENIE GMINY MAŁDYTY.....	75
TABELA 33. ZŁOŻA KOPALIN NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	78
TABELA 34. PROCENTOWA ZAWARTOŚĆ MAGNEZU, POTASU I FOSFORU W GLEBACH NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.	84
TABELA 35. WYKAZ NIECZYNNYCH SKŁADOWISK ODPADÓW NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.	88
TABELA 36. WYKAZ ZBIERAJĄCYCH ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY NA TERENIE ZWIĄZKU GMIN REGIONU OSTRÓDZKO-IŁAWSKIEGO „CZYSTE ŚRODOWISKO”.....	88
TABELA 37. WYROBY AZBESTOWE NA TERENIE GMIN POWIATU OSTRÓDZKIEGO. [KG].....	90
TABELA 38. REZERWATY PRZYRODY NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	102
TABELA 39. WSKAŹNIKI LESISTOŚCI NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO (STAN NA 31.12.2021 R.)..	105
TABELA 40. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ MONITOROWANYCH WRAZ Z ICH FINANSOWANIEM.	130
TABELA 41. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	140

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1. GRANICE ADMINISTRACYJNE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	23
RYSUNEK 2. ZASIĘG OBSZARÓW PRZEKROCZEŃ POZIOMU DOCELOWEGO BENZO(A)PIRENU W PYLE PM10 OKREŚLONEGO ZE WZGLĘDU NA OCHRONĘ ZDROWIA W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO- MAZURSKIM W 2021 ROKU.	31
RYSUNEK 3. MAPA NASŁONECZNIENIA KRAJU.	39
RYSUNEK 4. STREFY ENERGETYCZNE WIATRU W POLSCE.	40
RYSUNEK 5. LOKALIZACJA MONITORINGOWYCH PUNKTÓW POMIAROWYCH HAŁASU DROGOWEGO W OSTRÓDZIE.....	46
RYSUNEK 6. LOKALIZACJA JCWPD NR 19.	63
RYSUNEK 7. LOKALIZACJA JCWPD NR 20.	64
RYSUNEK 8. LOKALIZACJA JCWPD NR 39.	65
RYSUNEK 9. LOKALIZACJA JCWPD NR 49.	65
RYSUNEK 10. PROCENT GLEB KWAŚNYCH I BARDZO KWAŚNYCH NA TERENIE WOJEWÓDZTWA Z UWZGLĘDNIENIEM POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	83
RYSUNEK 11. PROCENTOWA ZAWARTOŚĆ MAGNEZU, POTASU I FOSFORU W GLEBACH Z UWZGLĘDNIENIEM POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	84
RYSUNEK 12. SCHEMAT ZARZĄDZANIA DOKUMENTEM.	142

SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1. LICZBA LUDNOŚCI POWIATU OSTRÓDZKIEGO W LATACH 2015-2021.	25
WYKRES 2. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO W LATACH 2015-2021.....	26
WYKRES 3. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZAREJESTROWANYCH W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU OSTRÓDZKIEGO.	28
WYKRES 4. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH [T/ROK] NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	36
WYKRES 5. LICZBA ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO (DANE NA 31.12.2020 R.).	75
WYKRES 6. PRZYDOMOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ZLOKALIZOWANE NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO (DANE NA 31.12.2020 R.).....	75
WYKRES 7. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	83
WYKRES 8. UDZIAŁ (%) GLEB UŻYTKÓW ROLNYCH O RÓŻNYM STOPNIU ZAKWASZENIA W POSZCZEGÓLNYCH POWIATACH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	85

WYKRES 9. UDZIAŁ (%) GLEB UŻYTKÓW ROLNYCH O RÓŻNYCH POTRZEBACH WAPNOWANIA W POSZCZEGÓLNYCH POWIATACH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM POWIATU OSTRÓDZKIEGO.....	85
WYKRES 10. ODPADY ZEBRANE W CIĄGU ROKU NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO [T].....	89
WYKRES 11. ODPADY ZEBRANE NA TERENIE GMIN POWIATU OSTRÓDZKIEGO [T].....	89
WYKRES 12. POWIERZCHNIA LASÓW NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO W OSTATNICH LATACH.	106